

B

Călăuza BIBLIOTECARULUI

8

AUGUST

1963

GĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ

★	Mircea TOMESCU: <i>Cartea în România — ieri și astăzi</i>	337
	George BAICULESCU: <i>15 ani de viață nouă la Biblioteca Academiei R.P.R.</i>	340
Ș	Nicolae MIHĂILESCU: <i>Prezența cărții în ansamblul muncii culturale de masă</i>	342

BIBLIOTECILE ÎN VIAȚA NOUA A PATRIEI

U	Nicolae RAUȘ: <i>O secție a rafinării</i>	344
M	Anne Marie MIHIȚ: <i>Prin sate beiușene</i>	346
A	Cazimir VAJNOVSKI: <i>Bărăgan — fără ciolini</i>	348
R	Ion VERDEȘ: <i>Un debarcader al cititorilor</i>	350

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR

U	George PĂTRAȘCU: <i>Fișierul monografic — instrument de evidență a bibliotecilor din regiune</i>	352
L	Elisabeta ABAGIU: <i>Lectura la locul de muncă</i>	353
	Sanda NEACȘU: <i>Îndrumarea lecturii brigadierilor și șefilor de echipă din G.A.C.</i>	354
★	C. VĂRADI: <i>Propaganda cărții zootehnice în atenția bibliotecilor</i>	357
	Mirela GEORGESCU: <i>Ștafeta cărții</i>	358
	Eva MURA: <i>Răsfoind un mic cățel</i>	359
	Vasile FOLESCU: <i>Brigăzile de tractoriști în atenția bibliotecilor</i>	360
	Iuliana MUREȘANU: <i>Documentarea conferențiarilor</i>	361
	Veronica AMĂRICĂ: <i>Activitatea de documentare tehnică</i>	362

VĂ PREZENTĂM — VĂ RECOMANDĂM

	Lidia POPESCU: <i>Pagini despre insurecția armată (Bibliografie selectivă)</i>	364
	Ion RUSE: <i>În portul de pescari</i>	369
	D. MELNIKOV: <i>Complotul împotriva lui Hitler</i>	370
	A. DÎMBOIU: <i>Pe urmele Atlantilor</i>	370
	V. BRAGHIN: <i>În țara codrilor de iarbă</i>	371

MIC CURS DE LEGĂTORIE

	<i>Cum se leagă o carte (V)</i>	372
--	---	-----

PROFESIA NOASTRĂ

	V. A.: <i>Incheierea cursului cu bibliotecarii de la Sinaia</i>	374
--	---	-----

BIBLIOTECONOMIE — BIBLIOGRAFIE — DOCUMENTARE

	Elena MUNTEANU: <i>Biblioteca cabinetului de socialism științific de la Universitatea București</i>	375
	Livia VLAD: <i>Activitatea bibliografică și de informare științifică la Biblioteca Centrală Universitară din Iași</i>	377
	Ilie POPA: <i>Documentarea tehnică în transporturi și telecomunicații</i>	379

CĂRȚI ȘI REVISTE DE BIBLIOLOGIE

	Tatiana NICOLESCU: <i>O bibliografie a traducerilor în limbi străine a operei lui Lev Tolstoi</i>	382
	Calendar	384

ANUL XVI
nr 8
AUGUST
1963

41 000

● REDACȚIA : STR. C. MILLE, 5-7. ● București — Telefon 13.94.04 ●

CARTEA ÎN ROMÂNIA

— IERI ȘI ASTĂZI

Cartea, această sinteză a ideilor și sentimentelor umane, este unul din indicii grăitorii ai stării culturale pe care o țară o atinge în diversele etape de dezvoltare istorică. Răspîndirea ei este condiționată de implicațiile social-economice, pe care la rîndu-i le influențează.

Înainte de 23 august 1944, în țara noastră n-au existat condițiile care să îngăduie pătrunderea cărții în mase și, deci, ea nu și-a putut îndeplini din plin rolul de propagator al progresului uman. Cauzele acestei stări trebuie căutate, în primul rînd, în lipsa de interes a cercurilor guvernante din România burghezo-moșierească față de culturalizarea maselor populare. „deoarece aceasta ar fi dus la o creștere a conștiinței, la intensificarea luptei lor pentru un trai mai bun. Clasele exploatare n-aveau nevoie de un popor cult, ci de robi supuși, care să lucreze pentru ele. Interesul lor pentru școală și cultură se limita la acele cunoștințe pe care trebuia să le aibă omul muncitor de la oraș și de la sat pentru a putea munci cu mai mult randament în interesul capitaliștilor, moșierilor și al statului lor“¹⁾.

Această politică față de școală și de cultură a avut drept urmare menținerea unui mare număr de analfabeți. Statistica oficială arată că în anul 1930, analfabetismul cuprindea 43% din populația de vîrstă școlară. Pauperizarea maselor muncitoare a dus printre altele, la împuținarea cumpărătorilor de cărți și, în ultimă instanță, la creșterea unui considerabil contingent de analfabeți culturali. Și numărul acestora era destul de ridicat. Prof. univ. I. Simionescu, fost președinte al Academiei Romîne și al Consiliului de conducere al editurii „Cartea romînească“ — una din cele mai mari edituri din România capitalistă — arată că „numărul analfabeților culturali, scootînd la un loc și pe cei integrali, neștiutorii de carte, cuprinde trei sferturi din populația țării“²⁾.

Burghezo-moșierimea privea cu indiferență și chiar cu dispreț cartea romînească. I. Simionescu menționează că erau „funcționari superiori, sus puși în erarhia socială“ care nu aveau deprinderea lecturii. De asemenea, „sus, în lumea cărturarilor, tiparul romînesc iarăși are slab acces...; scriul romînesc pătrunde cu greu în odaia de lucru a celui obișnuit cu cărțile“. Acesta „apucă cu neîncredere sau cu indiferență cartea romînească; se repede însă cu lăcomie la cea străină, chiar cînd ea nu e de felul aceluia care merită cîtăre universală. Sint cazuri cînd specialiștii nu cunosc lucrările, scoase de colegii lor, indispensabile pentru reala lor documentare“³⁾.

Privită cu neîncredere și indiferență de burghezo-moșierime, cartea romînească este căutată și citită de o nouă lume de cititori „muncitorimea proletară. Lumea care, desconsiderată pînă acum, stîlcită și suptă, caută proiecția vieții și a luminii în cărți“⁴⁾.

Răspîndirea cărții în țara noastră între cele două războaie mondiale reflectă puternic adîncirea contradicțiilor dintre cultura burgheză în descompunere și cultura democratică în continuă creștere. În rîndurile burghezo-moșierimii și ale unei pătri a burgheziei mijlocii circulă scrieri ale literaturii decadente occidentale și autohtone, imbibate cu scene licențioase și pline de crime pasionale. În schimb, în rîndurile muncitorimii, ale țărănimii știutoare de carte, precum și în mijlocul cărturarilor progresiști și ale burgheziei animate de idei democratice se răspîndesc scrierile realiste care oglindesc frămîntările și aspirațiile maselor populare spre o nouă viață.

1) Gh. Gheorghiu-Dej, *Articole și cuvîntări*, ediția a 4-a, Buc., E.S.P.L.P. 1956, p. 451.

2) I. Simionescu, *Cartea pentru mulțime*, în: *Almanahul graficei romîne*, 1931, p. 156.

3) I. Simionescu, *art. cit.*, *loc. cit.*

4) Alexandru Sabia, *Scrieri alese*, Buc., E.S.P.L.A., 1960, p. 298.

În general, tirajul cărții rominești rămâne scăzut între cele două războaie mondiale. Cele mai bune scrieri literare se editau în 2000—5000 de exemplare, care se vindeau în 2—3 ani⁵⁾, iar cartea științifică în 200—500 exemplare. În România capitalistă apăreau anual, în medie, 5000 de lucrări într-un tiraj de aproximativ 4500000 de exemplare.

O eră nouă în viața cărții în patria noastră, ca în toate domeniile de activitate, începe după eliberarea țării de sub jugul fascist. Paralel și împletit cu lupta pentru democratizarea țării și instaurarea puterii democrat-populare s-a desfășurat o amplă acțiune pentru a asigura efectiv celor ce muncesc posibilitatea de a se bucura de binefacerile culturii, civilizației și democrației. După instaurarea puterii populare, concomitent cu lupta pentru consolidarea economiei naționale și dezvoltarea industriei, se desfășoară revoluția culturală, parte integrantă a operei de construire a socialismului. Lichidarea definitivă a analfabetismului, reorganizarea și extinderea învățământului de toate gradele, crearea unei rețele întinse de întreprinderi poligrafice, construirea Combinatului poligrafic „Casa Scintei” (1951), unul din cele mai mari și moderne combinate poligrafice din Europa, au creat condițiile reale de răspândire a cărții socialiste până în cele mai îndepărtate colțuri ale țării. Creșterea an de an a venitului național dă posibilități statului nostru democrat-popular să acorde sume din ce în ce mai mari pentru cheltuieli social-culturale și implicit și pentru dezvoltarea tiparului. În anul 1962 s-a cheltuit din bugetul statului cu 445,3% mai mult decât în 1950 pentru acțiuni cultural-educative. Totodată, creșterea salariului real al tuturor categoriilor de salariați (în 1961 salariul real reprezenta 190% față de 1950) și a venitului bănesc al țărănimii colectiviste duc la ridicarea continuă a nivelului de trai material al populației și la crearea posibilităților de satisfacere a cerințelor culturale, printre care și cumpărarea de cărți. Și într-adevăr, vânzarea cărții către populație crește anual. În anul 1961, s-au vândut direct populației 25000000 exemplare cărți, din care 9500000 volume au fost cumpărate de țărani colectivști. Deci, fiecare familie de la oraș a cumpărat 9—10 volume, și fiecare familie de la sat cite 3 volume.

Producția de carte și presă din Republica Populară Română se caracterizează prin varietatea de titluri, numărul ridicat de exemplare apărute anual, conținutul nou strâns legat de sarcinile construirii socialismului, editarea de lucrări de niveluri diferite pentru toate categoriile de cititori și prin apariția de cărți și de periodice în limbile minorităților naționale.

În patria noastră apar anual 115 ziare în peste un miliard de exemplare și aproximativ 280 de reviste în peste 80 de milioane exemplare. Aceasta înseamnă că fiecare al patrulea locuitor din România socialistă citește zilnic un ziar și că fiecare locuitor citește 4 numere de reviste pe an. Pentru populația aparținând diverselor naționalități conlocuitoare apar anual 19 ziare și 19 reviste în limbile lor⁶⁾. În ceea ce privește cartea, în anul 1962 au apărut 7359 de titluri într-un tiraj total de 68305461 de exemplare, dintre care 6468635 de exemplare în limbile naționalităților conlocuitoare⁷⁾. S-au publicat deci, în trecutul an, 381 de exemplare la 100 de locuitori față de 25 exemplare la 100 de locuitori cite apărând în medie înainte de 23 August 1944. Comparând producția de carte din țara noastră cu cea din țările străine constatăm că în România socialistă apar anual mai multe cărți pe cap de locuitor decât în multe țări capitaliste cu o seculară tradiție culturală. În Franța, de pildă, se editează anual 230 de exemplare la 100 de locuitori, în R. F. Germană : 220, în Danemarca : 180 etc.⁸⁾.

Activitatea editorială din R.P.R. se dezvoltă în mod armonios, ea îmbrățișând în proporții juste toate domeniile de cunoștințe. Cele trei grupe de bază ale producției de carte — cartea social-politică, literară și tehnico-științifică — ocupă aproape aceeași poziție în ansamblul producției grafice. Aceasta este con-

⁵⁾ Ion Dongoroz, *Tot criza cărții*, în : Almanahul graficii romine, 1927, p. 135 ; vezi I. Simionescu, art. cit., p. 156—157.

⁶⁾ Date extrase din *Anuarul statistic al R.P.R. 1962*, Buc., Direcția centrală de statistică, 1962.

⁷⁾ Date extrase din situațiile statistice ale Bibliotecii centrale de stat privind producția editorială pe anul 1962.

⁸⁾ Vezi *Libri nel tempo*, Bologna, Nicola, Zacinelli, 1957, p. 394. — După datele statistice menționate de R. E. Barker, *Le livre dans le monde*, Etude sur le commerce international du livre, Paris, UNESCO, 1957, p. 25, în anul 1952 în Franța au apărut 220 de exemplare la 100 de locuitori, iar în R.F. Germană — 207 exemplare.

secința logică a importanței pe care cărțile din aceste domenii o au în îndeplinirea sarcinilor trasate de partidul nostru pentru făurirea socialismului.

Cartea ideologică se caracterizează prin varietatea de titluri și tirajul ridicat: în anul 1962 au apărut 1346 de titluri într-un tiraj total de 9 733 265 de exemplare. Multitudinea de titluri și tirajul ridicat al cărții social-politice este expresia cerinței și interesului crescând cu care muncitorii, colectiviztii și intelectualii doresc această carte care-i înarmează cu legile de cunoaștere veridică a lumii și a societății, cu principiile teoretice ale marxism-leninismului, necesare în orice domeniu de activitate, cu politica partidului nostru.

Trăsătura caracteristică a cărții literare este tirajul foarte ridicat. În anul 1962, au apărut 988 de titluri de scrieri literare într-un tiraj total de 17 198 492 de exemplare. În țara noastră apar anual 85—100 de exemplare de cărți literare la 100 de locuitori față de 10—12 exemplare cîte apăreau înainte de eliberare. De o largă popularitate în rîndurile cititorilor se bucură literatura noastră nouă, care oglindește viața și faptele oamenilor noi constructori ai socialismului, literatură a căreia „îi revine misiunea de mare răspundere de a contribui prin toată forța ei de înviurire la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, la făurirea omului nou, a moralei socialiste, a atitudinii noi față de muncă și societate, la înlăturarea din conștiința oamenilor a influenței ideologice și educației burgheze”⁹). Noile creații ale literaturii romine se editează și difuzează în tiraje de zeci de ori mai mari decît tirajul mediu al cărții literare din trecut, iar cele mai bune din ele se reeditează periodic. Romanul *Mitrea Cocor* de Mihail Sadoveanu a apărut în mai multe ediții însumînd 240 000 de exemplare, *Descuț* de Zaharia Stancu — în prima sa formă (1948—1962) — în 196 950 exemplare, iar *Moromeștii* (1955—1962) de Marin Preda în 187 000 exemplare. De aceeași răspundere se bucură și operele clasice ale literaturii romine. Versurile poetului nostru național, Mihail Eminescu, s-au publicat în anii 1950—1962 în mai multe ediții însumînd 1 270 000 de exemplare. Numai în anul 1962, poeziile lui Eminescu s-au tipărit și difuzat în cîteva ediții într-un tiraj de 230 000 de exemplare, tiraj de două ori mai mare decît totalul exemplarelor publicate în 60 de ani (1833—1944) de regim burghez-moșieresc. În tiraje ridicate s-au editat și operele altor scriitori ai literaturii noastre clasice și contemporane: Ion Creangă — 2 406 000 de exemplare, I. L. Caragiale — 1 500 000 de exemplare etc.

Regimul nostru socialist valorifică tot ce este progresist în literatura universală clasică și contemporană. Operele celor mai reprezentativi scriitori sînt tipărite în R.P.R. în zeci de mii de exemplare. În anii puterii democrat-populare, operele lui Lev Tolstoi au fost editate în țara noastră în 1 110 000 de exemplare, A. S. Pușkin — 390 000 de exemplare, Maxim Gorki — 1 100 000 de exemplare, M. Șolohov — 760 000 de exemplare, H. de Balzac — 335 000 de exemplare, Victor Hugo — 380 000 de exemplare, Johann Wolfgang Goethe — 250 000 de exemplare, Fr. Schiller — 200 000 de exemplare, Bertold Brecht — 80 000 de exemplare, William Shakespeare — 450 000 de exemplare etc. Noile traduceri din literatura universală se disting prin înalta ținută artistică, multe din ele fiind făcute de scriitori romini consacrați ca Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Cezar Petrescu, Lucia Demetrius și alții.

Cartea tehnică și științifică, prezintă o bogată varietate de titluri și cuprinde lucrări de niveluri diferite — pentru muncitori, tehnicieni, ingineri și alți specialiști. În anul 1962, în R.P.R. au apărut 2 732 de titluri de cărți tehnice și științifice în 13 800 000 de exemplare. Locul important pe care-l ocupă cartea tehnică-științifică în țara noastră este determinat de ritmul crescînd de industrializare a țării, de necesitatea răspîndirii cunoștințelor tehnico-profesionale.

Tirajele ridicate în care se tipărește cartea în România socialistă asigură pătrunderea ei în masele largi populare. Dar pentru a avea imaginea completă a răspîndirii cărții în patria noastră trebuie să ne amintim de activitatea celor 23 316 biblioteci care împînzesc întreaga țară și care difuzează spre lectură milioane de volume anual. Căci în România socialistă lectura a devenit o necesitate vitală, iar cartea — o participantă activă în munca de construire a socialismului.

Mircea TOMESCU

⁹ Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Articole și cuvîntări*. [Vol. 4] iunie 1961 — decembrie 1962. Buc., Editura politică, 1962, p. 261 (Cuvîntare rostită la Conferința pe țară a scriitorilor.)

15 ANI DE VIAȚĂ NOUĂ

LA BIBLIOTECA ACADEMIEI R. P. R.

S-au împlinit 15 ani de la înființarea Academiei Republicii Populare Romine și organizarea pe baze noi a vieții științifice din țara noastră. Prin noua menire a Academiei R.P.R. în cadrul revoluției culturale condusă de partidul nostru. Biblioteca Academiei R.P.R., a fost reprofilitată și reorganizată ca un puternic centru de documentare, pentru a putea face față cu eficiență tuturor solicitărilor de informare și documentare impuse de dezvoltarea impetuoasă și multilaterală a activității științifice dusă în cadrul Academiei și a institutelor ei.

În primul rînd s-au luat măsuri pentru completarea cit mai rațională și mai deplină a fondurilor Bibliotecii. S-a dat o mare atenție, îndeosebi, publicațiilor din domeniul științelor naturii și tehnicei, mai ales în primii ani, pînă cînd s-au înființat și organizat bibliotecile institutelor de cercetări. N-au fost neglijate nici fondurile pentru științele sociale, care erau și ele incomplete și rămase în urmă față de dezvoltarea acestora în ultimul timp. Au fost alocate sume importante pentru cumpărarea de cărți și abonamente de periodice, atât din U.R.S.S. și țările socialiste, cit și din Occident. Astfel, de unde pînă în 1948, cărțile și periodicele cumpărate reprezentau un număr cu totul neînsemnat în creșterea colecțiilor Bibliotecii, în anii puterii populare aceasta a avut posibilitatea să achiziționeze anual peste 5 000 de volume cărți și aproximativ 2 000 de abonamente de periodice. Totodată, s-a organizat în cadrul Bibliotecii un serviciu de schimb internațional cu publicațiile Academiei, care, dezvoltat an de an, a făcut cunoscute realizările științei românești în aproape 100 țări, trimițînd anual, la cca 4 000 beneficiari, un număr de 90 000 volume din publicațiile Academiei, pentru care s-au primit în schimb un număr aproape egal de publicații străine. Din numărul acestora, jumătate (cca 50 000 volume) reprezintă legăturile de schimb ale Bibliotecii centrale, iar cealaltă jumătate, legăturile de schimb ale filialelor, bazelor și institutelor de cercetări ale Academiei. Pe lîngă publica-

țiile achiziționate prin cumpărare și schimb, Bibliotecii i s-a asigurat prin depozitul legal, întregul fond național de cărți, publicații periodice și alte materiale grafice.

Astfel, datorită sprijinului de care s-a bucurat Biblioteca în tot acest timp, fondurile de imprimate au crescut în mod impresionant. De unde, în 1949, acestea însumau circa 450 000 de volume cărți și 250 000 de volume periodice, reprezentînd în bună parte fondul național de tipărituri apărute pînă atunci, în 1962, împreună cu colecțiile din bibliotecile filialelor, bazelor și institutelor Academiei, ele au depășit numărul de 4 000 000 de volume cărți și 500 000 de volume periodice.

Întreg materialul intrat în Biblioteca pe căile de mai sus a fost prelucrat și organizat prin metode științifice de lucru, îmbunătățite și adecvate ultimului progres al științei biblioteconomice, ajungîndu-se la un ritm mai rapid de prelucrare și la scurtarea duratei de servire a lor în sălile de lectură. El stă astfel la dispoziția cititorilor printr-o rețea completă de cataloage alfabetic, sistematice, topografice și geografice, care înlesnesc cercetarea lor în toate sensurile. Prin sprijinul acordat în ultimul timp, Biblioteca poate să-și multiplice, prin imprimare, într-un mic atelier tipografic propriu, cele citeva sute de mii de fișe necesare cataloagelor și fișierelor sale. De asemenea, pentru conservarea colecțiilor, ea are posibilitatea să-și asigure, printr-un atelier propriu, o bună parte din lucrările de restaurare și legare a colecțiilor sale mai prețioase.

În 1953 s-au început, și în mare parte s-au încheiat, operațiile de inventariere a tuturor colecțiilor Bibliotecii, aflate în depozitele centrale, precum și a dubletelor și publicațiilor editate de Academie, aflate în depozitele exterioare. Totodată s-a început și este în curs de efectuare inventarierea materialelor provenite din preluări și donații, care au însumat un număr de aproximativ 1 000 000 de unități.

Prin completarea masivă a colecțiilor, prin prelucrarea și organizarea lor și prin deschiderea unor noi săli de lectură,

Biblioteca a oferit posibilitatea studierii acestor materiale unui număr mereu sporit de cercetători. Astfel, pe cînd în anul 1948 colecțiile Bibliotecii au fost cercetate de un număr de 25 000 de cititori, cărora li s-au comunicat cca 75 000 de volume, în 1962 acestea au fost consultate de aproape 60 000 de cercetători, cărora li s-au comunicat peste 200 000 de volume cărți și periodice.

O creștere încă mai mare s-a înregistrat în acest timp la colecțiile speciale. Fondul de manuscrise și documente vechi, românești și străine, s-a îmbogățit cu un număr impresionant de piese, deosebit de valoroase pentru cunoașterea trecutului țării noastre. Astăzi fondurile acestui sector numără: 9 300 de manuscrise, 490 000 de documente istorice, 160 000 de scrisori și 6 500 de cărți rare. Cabinetul de stampe, care a fost între timp reprofilat, adăugîndu-i-se secții noi, pentru a putea oferi astfel o documentație vizuală cît mai completă, a achiziționat în ultimii ani un număr foarte mare de piese, posedînd astăzi: 60 000 de gravuri și desene, 7 000 de albume și 250 000 de reproduceri și fotografii. Cabinetul de hărți și atlase și colecțiile muzicale, reorganizate de curînd ca unități independente, au urmat aceeași cale de îmbogățire a colecțiilor lor. Numărul hărților și atlaselor se ridică astăzi la 16 000, iar notele muzicale tipărite și manuscrise la 27 000. La rîndul său, Cabinetul numismatic a beneficiat de o creștere masivă a colecțiilor sale, avînd astăzi 175 000 de monede și medalii, față de 30 000 în 1948.

Era firesc ca jînd seama de activitatea științifică complexă dezvoltată în siml Academiei și a institutelor sale. Biblioteca să-și creeze instrumentele bibliografice și documentare necesare sprijinirii acesteia. În domeniul documentării curente s-au publicat diferite buletine de creștere a colecțiilor Bibliotecii, ghiduri de documentare pentru diferite ramuri științifice și diferite bibliografii de referință. S-a întocmit un repertoriu colectiv al periodicelor străine aflate în bibliotecile din țară, din care s-au publicat 2 volume, alte patru fiind în curs de definitivare. Printr-o informare orală și scrisă multilaterală și deosebit de activă s-a sprijinit munca cercetătorilor și cititorilor Bibliotecii și s-a răspuns cu promptitudine la toate solicitările diferitelor instituții și personalități din țară și din străinătate.

După o întrerupere de aproape o jumătate de veac, s-a reluat întocmirea bibliografiei naționale retrospectivă pentru cărțile apărute de la 1831—1944, reper-

toriu la care se lucrează intens, iar pentru periodicele apărute în țară s-a pregătit pentru tipar un volum pentru perioada 1907—1920. S-a inițiat întocmirea *Bibliografiei literaturii române, de la origina pînă în zilele noastre*, din care volumul pentru anii 1948—1960 a și fost dat la tipar. S-a publicat de asemenea o serie de biobibliografii a unor savanți romîni progresiști din trecut și alte bibliografii speciale.

Ca rezultat al unor activități de cercetare științifică în domeniul bibliografiei, efectuate de o parte din personalul său, Biblioteca a organizat în 1955 prima sesiune științifică de bibliologie și documentare din țara noastră, ale cărei lucrări au fost strînse în volum în 1957, și a putut tipări în ultimii ani 5 volume din publicația sa de specialitate *Studii și cercetări de bibliologie*, precum și diferite bibliografii de relații culturale cu alte țări și cataloage de corespondență a unor mari scriitori din trecut, ca V. Alecsandri, M. Kogălniceanu și Ion Ghica.

Întrucît, după 1948, ritmul de creștere al imprimatelor și a colecțiilor speciale a sporit neîntreput, iar nevoia muncii de documentare desfășurată de Biblioteca a impus crearea unor servicii noi, ca de pildă, schimbul cu străinătatea, serviciul bibliografiei naționale retrospective și documentarea științifică, personalul Bibliotecii a trebuit să fie și el majorat în mod corespunzător. În vederea calificării și creșterii cadrelor noi, Biblioteca a organizat anual cursuri de biblioteconomie.

Trebuie să menționăm însă că, în străduințele de organizare, de valorificare și de conservare a colecțiilor și materialelor, Biblioteca a fost multă vreme stînjinită de lipsa de spațiu, față de creșterea mare a acestora. Situația s-a îmbunătățit în ultimii ani prin construirea unei aripi de depozit în clădirea centrală a unui depozit pentru dublete la Bucureștii Noi.

Considerînd realizările obținute de Biblioteca Academiei în ultimii 15 ani, se poate spune că ea și-a dus la îndeplinire sarcinile care i-au fost trasate prin statutul de organizare și funcționare al Academiei R.P.R. Ea s-a dezvoltat organic pe bazele vechii Bibliotecii a Academiei și este astăzi, în prețuia centenarului său, prima bibliotecă științifică a țării. Ea cuprinde în mod deplin organizat aproape totalitatea fondului național de publicații, precum și cea mai bogată co-

lecție de manuscrise românești vechi și documente istorice; ea dispune de un bogat material documentar din categoria colecțiilor speciale, cum nu dispune nici o altă bibliotecă din țară, strâns cu trudă în cei 100 de ani de existență, și ea și-a completat în ultimii 15 ani acest tezaur, adăugându-i numeroase publicații documentare străine pentru toate domeniile științei, tehnicii și artei, apărute în acest timp.

Activitatea Bibliotecii Academiei R.P.R. în cei 15 ani ce s-au scurs de la organizarea ei, se înscrie printre realizările poporului nostru după victoria insurecției armate de la 23 August 1944. Ele demonstrează în chip convingător superioritatea condițiilor pe care socialismul le-a creat științei și culturii românești și constituie un temel valoros al dezvoltării ei viitoare.

George BAICULESCU

PREZENȚA CĂRȚII ÎN ANSAMBLUL MUNCII CULTURALE DE MASĂ

În ansamblul muncii culturale de masă care contribuie la instruirea și ridicarea oamenilor muncii, cartea se face din ce în ce mai prezentă.

În frumoasa noastră regiune Argeș, unde pînă la eliberare o cincime din populație era neștiutoare de carte, iar în unele sate ca Lăpușata din raionul Horezu, Huria din raionul Drăgănești, Gura Vasilatului din raionul Rm. Vilcea și altele, întreaga populație era analfabetă, creșterea nivelului cultural e dovedită și prin numărul de cititori și de cărți citite care crește de la an la an.

Dacă în anul 1960 numărul cititorilor la unitățile așezămintelor culturale era de 232.617, iar în 1961 de 246.709, la sfîrșitul anului 1962 numărul acestora a crescut la 337.837, reprezentînd 30% din întreaga populație a regiunii.

De remarcat este faptul că în anul 1962, în condițiile satului complet colectivizat, creșterea numărului de cititori este foarte mare față de anul precedent colectivizării. Aceasta este încă o dovadă că țărănimia colectivistă este dornică să cunoască mai deplin problemele construirii socialismului, să pătrundă tainele științei, să știe cum trebuie să muncească pentru a obține produse mai multe, pentru a trăi mai bine și a avea o viață mai frumoasă.

Putem spune că munca cu cartea s-a integrat în ritmul activității generale cultural-educative de masă ca factor activ în consolidarea gospodăriilor colective și formarea conștiinței noi socialiste a țărănimii muncitoare pentru ca fiecare colectivist să participe conștient la dezvoltarea economică a gospodăriei colective.

Noi, am acordat — pînă acum cîțiva ani — în cadrul activității cultural-artistice — multă atenție muncii artistice și am obținut unele rezultate bune în ceea ce privește creșterea numărului de formații de toate genurile și valoarea artistică a acestora.

Se simțea însă o rămînere în urmă în domeniul activității bibliotecilor și în munca cu filmul. La indicația Comitetului Regional de Partid, toate comitetele executive ale sfaturilor populare — de la regiune pînă la comune — pe baza analizelor făcute, au luat măsuri de a crea largi active obștești care să sprijine aceste forme de activitate. Constituirea Comitetelor de cultură și artă ne-a dat posibilitatea să lărgim activul obștesc, să intensificăm munca politică în jurul filmului și să folosim multiple forme de propagandă a cărții în scopul creșterii numărului de cititori și de cărți citite. Comitetul Executiv al Sfatului Popular Regional s-a ocupat și a sprijinit lărgirea rețelei de bibliotecă comunale. La începutul anului 1963 în regiunea noastră au funcționat 228 biblioteci comunale — cu 85 de unități mai mult decît în anul 1962.

Problema importantă care s-a ridicat în fața noastră a fost — și rămîne pe mai departe — recrutarea și instruirea bibliotecarilor pentru a răspunde sarcinilor multilaterale ale satului colectivizat.

Pe lîngă forme ca: seminarii raionale și schimburi de experiență, la indicația Comitetului Regional de Partid, Comitetul Executiv al Sfatului Popular Regional a organizat în luna mai, după terminarea campaniei de însămînțări, o consfătuire

cu activiștii culturali, la care au participat bibliotecari de la comune și raioane. Cu această ocazie Biblioteca regională a prezentat seara literară *Figuri de colectivști în pagini literare*, montajul literar *De vorbă cu eroii cărților*, *Victoria de la Olțina* de Paul Anghel și *Șoseaua milionarilor* de Petru Vintilă, o plimbare pe hartă prin G.A.C.-urile milionare din regiunea Argeș și procesul literar după romanul *Destin*.

Discuțiile ce s-au purtat în urma acestor manifestări ne-au arătat că această formă de seminarizare este foarte instructivă. Tot pentru pregătirea bibliotecarilor, Biblioteca regională a organizat în vara anului trecut la Slatina și Curtea de Argeș un curs de 2 săptămâni. Instruirea prin cursuri s-a dovedit eficientă. În vara acestui an vom organiza, la reședința de regiune, un curs de 30 de zile cu bibliotecarii noi numiți sau neinstruiți.

Pentru îmbunătățirea muncii de îndrumare și control a bibliotecarilor din regiune, Comitetul Executiv a încadrat doi metodiști la Biblioteca regională și a acordat bibliotecilor raionale din Horezu și Vedea posturi de metodiști.

De asemenea, pentru stimularea activității bibliotecarilor comunali se folosește în prezent sistemul salarizării diferențiate, după rezultatele obținute. În acest fel, peste 70 de bibliotecari primesc salarii majorate pe baza rezultatelor obținute în anul 1962.

Fără îndoială că activitatea unei biblioteci depinde, între altele, de numărul de volume și de actualitatea fondului de cărți.

Comitetul Executiv al Sfatului Popular Regional s-a preocupat ca fondurile alocate pentru cumpărare de cărți să crească de la an la an. Anual, se acordă bibliotecilor din sistemul așezămintelor culturale cărți și publicații în valoare de peste 1 000 000 de lei. Aceasta a dus la creșterea numărului de cărți pe cap de locuitor în mediul rural, de la 1,1 în 1960, la 1,5 în 1962. Totodată fondurile bugetare și cele extrabugetare ale căminelor culturale, ale cooperativelor și G.A.C.-urilor, destinate procurării de cărți sînt cheltuite cu regularitate, ceea ce ne va permite ca pînă la finele anului să ajungem la 2 cărți pe cap de locuitor în bibliotecile de lectură publică din regiune.

Unificarea fondurilor de cărți de la bibliotecile comunale sau satești cu cele ale colțurilor roșii din G.A.C. este de asemenea un bun prilej, atît pentru mări-

rea fondului de cărți, cît și pentru o mai judicioasă folosire a acestui fond.

Pentru înlăturarea deficiențelor în aprovizionarea cu cărți a bibliotecilor, Comitetul Regional pentru Cultură și Artă a fost îndrumat și analizează periodic activitatea colecturii și a Bibliotecii regionale, stabilind măsurile necesare.

În aprovizionarea bibliotecilor am urmărit să se țină seama — în mod deosebit — de problemele economice ale comunei, de nivelul cititorilor, de fondul de cărți necesar pentru diferite forme de învățămînt politic. În această privință ne-au fost foarte utile materialele publicate în „Călușa bibliotecarului” privind și experiența altor regiuni. Întocmirea fișierului economic și-a dovedit pe deplin utilitatea în achiziționarea cărților pentru bibliotecile comunale și satești, unde, în anii trecuți se mai găseau cărți agricole nefolosite — despre sfecla de zahăr la bibliotecile din raionul Horezu, sau despre îngrijirea pădurilor la Drăgănești Olt etc.

În prezent Biblioteca regională pregătește o analiză a fondului de cărți din bibliotecile de la sate, care va fi urmată de măsuri pentru redistribuirea unor titluri de cărți.

O atenție deosebită acordă Biblioteca regională asigurării documentației necesare inginerilor și cadrelor de conducere din agricultură. Pentru aceasta, Secția tehnică a Bibliotecii regionale desfășoară o muncă de informare bibliografică și în domeniul agrotehnicii, organizînd, totodată, schimburi de experiență asupra metodelor de popularizare a cărții agricole. În acest an, bibliotecile raionale Slatina, Muscel și Rm. Vilcea vor fi profilate pentru a răspunde deplin cererii de carte agrotehnică necesară specialiștilor din agricultură, înzestrindu-le totodată și cu mobilierul adecvat necesar.

Pentru cuprinderea pe mai departe a unui sporit număr de cititori din rîndul colectivștilor, și în mod deosebit, pentru a face ca aceștia să se bucure de cartea cea mai potrivită, în această vară în luna iunie, s-a desfășurat în regiunea noastră festivalul cărții agrotehnice. În cadrul acestui festival, în toate raioanele, a avut loc ștafeta manifestărilor de masă cu cartea, cînd fiecare bibliotecă oaspete și gazdă — a prezentat o manifestare de masă pentru popularizarea unei cărți. Deosebit de interesante au fost și consfătuirile cu cititorii, organizate în această lună. Așa de exemplu, în comuna Poiana Lacului, raionul Vedea, s-a organizat o consfătuire cu cititorii pe tema: *Îngrijiri-*

rea culturilor și cultura roșiilor. Conștinții reușite au fost organizate și în comunele Mihăești-raionul Muscel, Hula-bești, raionul Găești, Orlești, raionul Drăgănești, Galicea, raionul Rm. Vlcea și altele. S-au organizat, de asemenea, seri de întrebări și răspunsuri pe teme agricole și științifice. Așa de exemplu: în comuna Dranovău din raionul Slatina, cunoștințele colectivștilor despre *Hrănirea rațională a animalelor*, căpătută la cursul agrozootehnic, au fost completate prin seara de întrebări și răspunsuri pe tema: *Metode noi în hrănirea animalelor*.

Datorită muncii intense de popularizare și difuzare a cărții, bibliotecile au reușit

să atragă la lectură peste 375 000 de cititori, depășindu-se astfel cu mult rezultatele întregului an 1962.

Privind în general activitatea desfășurată de biblioteci, în condițiile satului colectivizat, putem arăta că acestea au devenit cu adevărat centre culturale vii, în care se desfășoară o activitate susținută și permanentă, încit cultura să pătrundă în fiecare casă de la sate, să încălzească sufletul și să înaripeze mintea fiecărui țaran colectivist, pentru ca aceștia să-și pună întreaga lor capacitate creatoare în slujba desăvârșirii construcției socialiste în patria noastră.

Nicolae MIHĂILESCU
vicepreședinte al Comitetului executiv
al Sfatului Popular Regional Argeș

BIBLIOTECILE

IN VIAȚA NOUĂ A PATRIEI

● O SECȚIE A RAFINĂRIEI

În fața grandiosului devenit cotidian, a înțelepciunii și atotputerniciei lucrării omului, întărite printr-un crez înalt de viață, condeii își improspătează paletele, iar noul se lasă generos dăltuit în cuvinte meșteșugite. Gîndul acesta însoțește observarea atentă a reporterului ori de cîte ori caută semnele distincte ale revoluției în muncă și conștiință, fie într-un abataj, la cuptorul Siemens Martin, la poalele cascadelor care țes curen-

tu electric, fie acolo unde se aleg puterile ascunse ale țiteiului. În cuprinderea rafinării din cunoscutul oraș al aurului negru, cu instalații complicate, ce-și înfilnesc aortele în văzduhul cîmpiei ploieștene, a căuta noul înseamnă a cunoaște totul. O astfel de incursiune ar cere timp, deoarece aici, fiecare secție este o veritabilă uzină. La Distilația atmosferică, la Cracarea termică, la Conducte sau în oricare alt loc, dimensiunile noului se măsoară cu mașinile moderne, cu munca devotată și sporul productivității. El crește alături de oameni, iar oamenii cresc odată cu el. Certitudinea marilor împliniri pe care o spun vorba și fapta muncitorilor, sentimentul de proprietari ai acestei averi, mai deunăzi o oază a monopolurilor străine, au făcut din solida cetate a petroliului un laborator îngrijit, în care se distilează nu numai calitățile materiei prime, dar și gîndurile și năzuințele oamenilor.

Mă întrebam atunci, ce nu trebuie să scape ochiului pentru ca imaginea ce mi-o alcătuim să concorde pînă în detaliu cu realul dinaintea mea.

În pauzele de lucru, muncitorul Nicolae Dumitrache își îndeplinește cu multă plăcere a doua lui îndelnicire—bibliotecar la Secția Uzină.

— Există, totuși, o secție mai aparte, mult bătătorită — ni se adresează muncitorul Nicolae Dumitrache. Contribuie și ea la distilare.

— Vă gândiți la bibliotecă ?

— Se-nțelege. Aici o să găsiți fapte care nu-s mai prejos de renumele rafinării. O bibliotecă bună înseamnă la noi o bibliotecă pe măsura oamenilor : harnică, operativă și bogată. Are și ea indicii care dovedesc „producție” ridicată și calitate, fiindcă este înzestrată cu piese de nelipsit.

— Cărțile tehnice ?

— Nu numai. Toate împreună, tehnice, beletristice, social-politice, de știință, alcătuiesc instrumente de modelare a omului.

★

Vizităm biblioteca rafinării sub călăuză cuvintelor lui Nicolae Dumitrache. Trecutul nu a umblat pe aici, căci pînă la naționalizare în rafinărie nu existau cărți. Alcătuirea bibliotecii a fost posibilă o dată cu renașterea uzinei, în 1948. Ca-ntr-o casă nouă, totul este aranjat și dichisit, gata pentru primirea în orice clipă a noi și noi cititori. Rafturi moderne îți oferă cu gust înțelepciunea pe care o adăpostesc — nouăsprezece mii de cărți. Sala de lectură așteaptă cititorii cu fotolii pușate, cu covoare mari și, pe deasupra, cu confortul ce-l aduce liniștea desăvîrșită. În biroul de lucru al bibliotecarei, impresia de febrilitate este mai mult decît subliniată printr-un dute-vino continuu, prin aparentul amestec de cărți, fișe de cititori, însemnări de muncă. Pe un perete atrage atenția un grupaj de mărturii care anunță că biblioteca este frunțasă pe oraș și regiune. Simetric dispuse, două diplome încadrează graficele care expun prin diagonale ascendente lărgirea rîndurilor de prieteni ai bibliotecii, dragostea pentru profesie a bibliotecarei Eugenia Bitir. Un grupaj mai mult decît suficient pentru o poezie expresivă despre legătura dintre carte și preocupările rafinorilor, pompagiilor, tablioniștilor, electricienilor, lăcătușilor și celorlalți lucrători. Notăm cîteva cifre : 80% din totalul salariaților au fost cititori în 1962. Cărți distribuite — 20 300. Cei mai mulți dintre petroliști s-au reînscris la bibliotecă și în acest an. Cele mai bune cărți au ieșit de-acum din bibliotecă de 4—5 sau 6 ori. Caietul activităților de masă, completat pînă la numărul 52, notează forme variate de îndrumare colectivă a cititorilor : recenzii, prezentări, seri literare, simpozioane, concursuri pe teme profesionale etc. Într-un alt dosar, aflăm promptitudinea

bibliotecii în a populariza noutățile tehnice prin prezentări și liste bibliografice pe secții.

Nu vrem să deranjăm servirea cititorilor și ne adresăm directorului Clubului, tovarășul Dumitru Stan, un experimentat lucrător pe tărîmul cultural.

— Cum ați ajuns la astfel de rezultate ?

— După mine, principalul constă în faptul că, la rafinăria noastră, problema culturală este în primul rînd o preocupare aș zice ca de producție a comunistilor și membrilor U.T.M., care au atras la Club și bibliotecă imensa majoritate a salariaților. Lucrul acesta a fost posibil pentru că viața petroliștilor, condițiile lor de muncă sînt cu totul altele decît în trecut. Să nu uităm apoi interesul fiecăruia de a învăța. Mulți pleacă de aici muncitori și se întorc după 5 ani ingineri. Mai notați despre ajutoarele bibliotecii : 40 de muncitori, tehnicieni, ingineri și funcționari, care formează colectivul cultural obștesc.

— Pe cine puteți evidenția ?

— Greu de ales. Dacă, totuși, doriți, atunci mă gîndesc la maistrul țeviar Constantin Nedef, la ajutoarea Valeria Petcu, operatorul Mihai Olteanu, tehnicianul Alexandru Dobrescu...

— Cum se concretizează activitatea lor în ajutorul bibliotecii ?

— În afară că sînt bunii cititori, întotdeauna recenzii, prezentări de cărți și alte materiale care se expun la întrunirile bibliotecii, în secții sau la Club. As mai aminti că maistrul țeviar Constantin Nedef conduce și biblioteca mobilă a secției conduse, iar lăcătușul Nicolae Dumitrache biblioteca mobilă a Secției Uzinei. În aceste secții, numărul muncitorilor care citesc este de sută la sută.

— Dar la celelalte secții ?

— Marea majoritatea a celor 19 biblioteci mobile au depășit sau se apropie sensibil de procentul stabilit în Regulamentul de organizare pe țară a Concursului bibliotecilor sindicatelor.

Aflăm apoi că ceilalți membri ai colectivului se consideră, la rîndul lor, bibliotecari. Adesea, însă, e greu să-i distingi din masa cititorilor. Iată de pildă, cîțiva muncitori care și-au exprimat dorința de a recenza în fața colegilor din secții cărțile împrumutate la bibliotecă : tehniciana Mina Lelia a prezentat volumul *Fapte din Berlinul occidental*, operatorul Alexandru Ionescu a citit la Secția Cra-care termică recenzia sa despre cartea *Fata cu arma*, inginerul Ion Ionescu al-

cătuiește liste bibliografice de recomandare pentru muncitori etc.

Răsfoim și fișele de cititori: multe au înscrise 20—30 de titluri și chiar peste. Începem cu fișa nr. 1:

Cleopatra Păcuraru, rafinoare. Cărți solicitate — pe trei fișe pline;

fișa nr. 15 — Virgil Ujică, fochist, pe care îl întâlnim și la panoul frunțașilor — 56 de cărți;

fișa nr. 75 — Timotei Luchiacenco, lăcătuș mecanic și evidențiat permanent — 18 titluri.

— Înseamnă că popularizarea cărților este de nota 10.

— Nu tocmai, ne răspunde tovarășul Stan.

— Păi atunci...

— Să vedeți numai... Când coletele sosesc în bibliotecă, cititorii dau năvală, așa că popularizarea rămâne în urmă.

— Dar am observat că folosiți diferite forme de propagandă a noutăților.

— Mai precis a noutăților care s-au întors de la cititori și a cărților care într-o secție sau alta n-au putut fi distribuite în momentul sosirii.

Nici la bibliotecile mobile cărțile nu stau mult. La Secția Distilație atmo-

rică, de pildă, au fost difuzate de la începutul anului 320 de volume, dintre care 30% tehnice. Cititori atrași 82%.

Rafinoarea Maria Dinu ne explică intensitatea lecturii prin dorința de a descifra cât mai multe lucruri în profesie și în problemele de viață. Dinsa iubește poezia, căreia i se consacră, bineînțeles, paralel cu pregătirea examenelor de intrare la Institutul de petrol și gaze.

— Cite ore pe zi dedicați lecturii?

— Studiez și citesc în toate după-amiezile.

— Aveți răgaz pentru aceasta?

— „...pe lângă alte trebi, omul să aibă vreme și cu cititul cărților a face iscusită zăbavă”. Știți cine a spus!

— Miron Costin, dacă nu mă înșel.

— Da, și a spus frumos. Eu, cel puțin, am prilej să verific zi de zi înțelepciunea acestor cuvinte.

...Caietul de însemnări își îngroașă filele scrise. Datele pe care le conține ajung pentru un volum. Dacă nu toate dintre ele sînt cele mai proeminente, au, totuși, multă semnificație pentru ceea ce înseamnă cititul într-o uzină socialistă.

Nicolae RAUȘ

● PRIN SATE BEIUȘENE

„G.A.Z.”-ul ocolea cu grijă pietrele drumului de țară. Ieșisem din Remetea. Dimineța de iunie scăldată în căldura plăcută a soarelui și-n parfumul covoarelor pestrice ale florilor de cimp te îmbia să părăsești cabina mașinii. Dealurile se înșirau unul lângă altul contopindu-se la orizont cu masivul muntos al Apusenilor.

„Pină aici se poate merge cu mașina — rupse tăcerea șoferul. Mai departe, pe jos”. Zamfira Lezeu — bibliotecara, transformată ad-hoc în călăuză, își oferi serviciile în acțiunea de urmărire a lui Sofronie Lucan, brigadier zootehnic. „O să-l ajungeți degrabă din urmă — ne spusese o bătrână în sat. N-o plecat de mult. S-o dus cu porcii ici peste deal”. Noroc că „ici peste deal” n-a însemnat decît o oră de mers. „Ce vînt vă aduce pe aici?” — ne strigă el, în momentul în care ne zări. După ce s-au făcut prezentările de rigoare, tovarășul Sofronie Lucan ne-a invitat să ne așezăm pe iarba grasă și proaspătă... „Is cam tari fotoliile astea” — constată el glumeț.

— Frumoase-s ținuturile Beiușului — spun eu, uitîndu-mă în jur.

Sofronie Lucan mă aprobă dînd din cap.

— Mergi departe, tovarășe Lucan? încerc să rup tăcerea.

— Nu prea. Ia, cale de două ceasuri. Mă întorc c-am treabă la gospodărie.

— Treburi importante? — mă arăt eu interesat.

— Păi, da. Numai acu, de curînd, am adus 1800 de pui, vreo 20 scrofițe. Avem și o tabără de vară la vreo 40 de km... Din nou liniște.

— Am auzit c-ai participat la un concurs? Il ațîț eu la vorbă. Incepe să zîmbească. Pe semne că are amintiri plăcute.

— Ce mai bătălie o fost! Eram cei de la sectorul zootehnic al gospodăriei. După ce s-or gătat întrebările obligatorii am rămas numai doi concurenți, io și Maria Tulvan, crescătoare de păsări. O trebuit să ne pună examinatorul, inginerul agronom Cornel Cherbac, 8 întrebări d-alea de baraj pină o reușit să dovedească cîștigătorului locului înfîi. Dacă ați fi văzut femeile ce galerie îi făceau Mariei Tulvan. Dar tăt io am fost mai tare. La

întrebarea a opta am răspuns fără greșeală.

Îmi arată premiul: un stilou pe care-l poartă cu plăcere în buzunarul de sus al hainei. Doar are nevoie de el.

— Dar cum ai ieșit pe primul loc, tovarășe Sofronie? — fac eu pe mirata.

— D-apoi cum să nu ies că doară m-am pregătit așa, ca la carte. Am citit tot ce ni s-o arătat și încă cu cită atenție...

Biblioteca mi spune că este unul din cititorii pasionați ai bibliotecii.

Interlocutorul nostru începe să dea semne de nerăbdare. Se grăbește. Îl așteaptă o mulțime de treburi. Luându-mi rămas bun de la el, privirile mi se opresc la porthartul de pe umăr.

— Tovarășe Sofronie, ce ai în tașca aia că e cam plină?

— Ia, niște caiete în care-mi notez toate treburile brigăzii și... niște cărți.

— Cărți? mă mir eu. Aprovizionezi cumva vreă bibliotecă mobilă?

— Nu! Avem noi una, la tabăra de vară. Dară de ea se ocupă tovarășa bibliotecară. Astea-s cărțile mele, adică ale bibliotecii. Îs câteva numa. Le-am imprumutat acum două zile. Le port cu mine. Cînd am vreme le mai răsfoiesc. Uite ce-am luat — și din porthart își fac apariția una cite una 3 lucrări de zootehnie.

Nu-mi închipuim că roșiile, pe care le mîncam cu atîta plăcere în anotimpul călduros, își au, uneori, povestea lor. O poveste lipsită de senzațional dar plină de semnificație. Pentru a păstra culoarea și aroma faptului să-l lăsăm pe comunistul Lazăr Marchiș să ne povestească cele întimplate:

„La Lazuri de Beiuș, de cînd mă știu, și am de-acu trezeci de ani trecuți, oamenii au cultivat cereale, cartofi, au crescut ceva animale. Cum s-ar spune cite puțin din fiecare. În grădini își puneau zarzavaturi. Fiecare pentru nevoile lui. Numa roșiile nu se prea făceau. „Așezare de munte și-i cam rece — spun nouă unii. Roșii ca lumea nu s-or face aici în veci vecilor“. Aveau dreptate. Roșiile erau prăpădite. Nici gust nu prea aveau. Oare nu e nimic de făcut? — mă întrebam eu. Cînd a luat ființă gospodăria colectivă am pornit-o împreună să ne facem un rost nou. M-am luat cu treburile dar nu mă părăsea gîndul cel vechi — să cultiv roșii. Mi-am zis că exemplul personal o să-i convingă și

pe ceilalți așa că, am plantat roșii în grădina mea. Dar știți, nu prea aveam eu cunoștințe despre regulile științifice de plantare, de îngrijire în funcție de condițiile noastre de sol și climă. M-a scos din încercătură bibliotecara. Aflînd ce mă frămînta a căutat printre cărțile de legumicultură și mi-a găsit câteva lucrări despre roșii. Întotdeauna mi-au fost dragi cărțile, dar acum așteptam de la ele un ajutor. Și mi l-au dat. Le-am citit cu atenție, mi-am notat ce mă interesa și... Rezultatul a fost că în vară, anul trecut, s-au copt roșiile. Niște roșii de toată frumusețea. Ce bucuros eram. Uitasem de glumele celor din jur care-mi ziceau c-o să am gogonele pentru murături dar să nu cred c-o să mîncînc roșii coapte.

Acum avem la gospodărie o grădină de zarzavat destul de mare. Cît despre roșii... s-au făcut mari, gustoase. Să le mîncînc din ochi nu alta.

Poate vreți să știți dacă mi-am uitat cumva „sfătuitoarele mele“ — cărțile? Aflați că am și mai mare nevoie de ele. Nu-i vorba, tovarășul agronom e mereu printre noi c-un sîtat, c-o îndrumare, numai că are 6 brigăzi. Cum îmi place să știu cît mai multe, să nu rămîn de căruță (nu-i lucru de glumă să fii șeful echipei de la grădina de zarzavat) mai buchisesc și eu prin cărți. Chiar de curînd citi-i una. Îi spune *Cartea legumiculturii*. Folositoare carte."

Cei din Pomezul sînt mîndri de realizările lor. Nu sînt milionari dar dacă fac o comparație între „ce-a fost“ și „ce este“ au de ce să se bucure. Pomezul nu e o comună prea mare. Mai arătos e Cimpanul, unul din cele patru sate aparținătoare. Pînă a se înființa gospodăria colectivă, bărbații erau mai mult plecați. În comună nu aveau ce face. Pămînt era puțin, oamenii săraci. Unirea micilor gospodării individuale a fost premisa realizărilor de acum. Sectorul zo-

otehnic a prins puteri. Pământul lucrat după regulile agrotehnicii a început să dea mai multe roade. Și așa, oamenii s-au statornicit pe la casele lor.

Primul lucru pe care au ținut colectivității să-l vâd în comună, a fost sistemul de alimentare cu apă a grădinii de zarzavat. O roată de lemn cu 12 cupe de metal ce se umplu cu apă, pe care o deșartă, apoi, în jghiabul ce duce spre șanțurile de alimentare. Este concepută și construită de un colectivist din comună. „Și vedeți — mi-a atras atenția unul dintre însoțitori — se învîrte singură, fără ajutorul unui motor“. N-am să ex-plice cititorilor noștri cum funcționează. Aș prefera să vi-l prezint pe colectivistul constructor, „inovatorul“ cum îi spun consătenii lui Crăciun Buda.

Să nu vă închipuiți că cei din Pomezzeu exagerează. Crăciun Buda are întotdeauna cîte o idee care, tradusă în realitate, înseamnă mai bun, mai ieftin.

Nu-l găsești cu una, cu două. La Pomezzeu se construiește și Crăciun Buda e priceput la toate. Cînd se apucă de o treabă pune mîna cu nădejde. „Musai să iasă bine“ — spune el și are dreptate.

Era la grajdul în construcție al colectivei. Comunicativ, cu un glas puțin sfîtos, n-a fost greu să intru în vorbă cu el. Mi-a explicat cum de reușesc să realizeze această construcție cu minimum de cheltuieli, cum a fost construită vestita roată de la grădina de zarzavat, ce planuri mai au colectivității privind construcțiile în gospodărie și multe altele. L-am întrebat dacă-i place să citească.

Mi-a spus un „Da“ care lăsa să se vadă că e de la sine înțeles să-i placă cărțile. Apoi au început discuțiile. De ce-i place Sadoveanu, cum îl ajută broșurile despre experiența gospodăriilor colective frunțase și despre construcții în G.A.C., cit de interesante sînt cărțile de popularizare a științei. L-am întrebat ce i-a plăcut mai mult. Fără să mai stea pe gînduri mi-a spus: „Lenin. E drept, nu i-am studiat opera, dar am citit biografia lui și ce-or scris alții despre el“.

Am discutat încă multă vreme. Se vedea că lui Lazăr Marchiș cărțile nu i-au trecut prin mîini cu una cu două. Le-a privit cu aceeași seriozitate ca și munca — pentru care nu face economie nici de forță fizică, nici de idei.

Am cunoscut trei oameni, trei colectivști care nici n-au auzit unul de celălalt. Puteam să cunosc și alții. Important nu este numărul lor ci acel ceva căruia noi îi spunem — noul în viața de azi. Oameni pentru care trecutul se rezumă la două noțiuni „sărăcie și neștiință“, îi vorbesc acum despre bucurii mari și mici, planuri de viitor, despre o mie și una de preocupări. În casele lor, alături de semnele bunăstării materiale, a pătruns cultura, cartea, ca o necesitate reclamată de însăși cerințele vieții. A citi, înseamnă pentru ei nu numai clipe de destindere ci și un proces neîntrerupt de acumulare de noi și noi cunoștințe necesare activității cotidiene. Între muncă și carte se făuresc legături trainice.

Anne Marie MIHIT

● BĂRĂGAN — FĂRĂ CIULINI

În drum spre Bărăgan am recitat cîteva fragmente cunoscute din romanul lui Panaït Istrati: „La lumina unui cer ușor albit de zori, cîrduri risipite de ciulini pufoși săreau în văzduhul semi-obscur, cînd sărutînd pămîntul nesigur, cînd dispărînd sus în bezna nopții ca niște înnebunitoare jerbe de umbre rotunde...“

Micuțul Tănase aștepta an de an cîr-vățul și zilele goanei febrile în urma ciulinilor. Alergau ciulinii — alergau copiii de parcă a lor ar fi fost întinderea aceea nemărginită ce se cheamă Bărăgan. Cu burțile goale, cu picioarele ieșite prin zdreanța opincilor, însingerate de glia și de ciulinii răufăcioși goneau, goneau...

Dar Bărăganul nu era al lor.

„Țara întregă, de la Dorohoi la Vircio-
rova, nu-i decît un bărăgan, pe care se plimbă cu biclul în mînă, ciulinii în alt

fel veninoși. E vorba de acei ciulini care trebuie stîrpiți dacă nu vrei să vezi, printre alte nenorociri, fugindu-ți copiii de-acasă și luînd-o razna prin lume!“

Ciulini în alt fel veninoși... Tănase alerga în Saiele, în izlazul din marginea satului fără să-i dea de sfîrșit. Aduna ouă de vrăbie, admira zborul lin la înălțime al uliilor, i se făcea inima cît un purice la auzul din depărtări a urletului de lup... Și alerga — pînă nu-l mai țineau picioarele, căci i se înmuiau baerele înainte de a ajunge la capăt. Capătul era totmai la margine de București, la Colentina și pe malul Ialomiței, la satul ce purta nume de Cosînzeană, la Ileana. Atîta amar de moșie stăpînea ciulinul veninos, Ghică Căciulă Mare...

Sînt ani mulți de atunci. Vîlvătaia a două războaie au răscolit aceste plaiuri.

Zglobiul flăcăiandru de altădată — moș Tănase de azi — stă în fața mea și-și deapănă amintirile. Tocmai sosise de pe cîmp, de la prășit, de pe locul unde pe vremuri... dar povestea cu ciulinii tot o cunoașteți. Este zugrăvită în cartea citată a amintirilor. Carte scrisă fără știrea lui însă.

Fără știrea lui, căci cartea își are istoria sa proprie și ciudată în viața lui moș Tănase Dumitrache, pensionar și totodată colectivist activ din Fundulea.

Tănase Buzdugan — așa îl știe tot satul — n-a învățat carte. Și nici măcar prin cap nu i-a trecut că ar exista slove înșirate pe hirtie despre gândurile oamenilor din Bărăgan, care păstrează întimplările adevărate sau ticluite a acelor mealeguri. Tănase a crescut analfabet...

Au trecut zece ani de la anul 1907, cînd au fost pîrjolite sate întregi de-a lungul Ialomiței... De astă dată obuzele răscoleau măruntiile pămîntului la soare-răsare și la soare-apune și vestea de necrezut era purtată pe aripi tănuite: undeva la răsărit au fost stîrpiți „ciulinii în alt fel veninoși”. Și Tănase Dumitrache tare ar fi vrut să facă cunoștință cu slovele cărții, cu buchile mărunte, vrăjite parcă, care poartă știrile din lumea largă spre oricine le știe a descifra.

A mai avut de așteptat mai bine de trei decenii pînă să i se îndeplinească această dorință.

Moș Tănase își deapănă povestea. Întimplări învăluite în negura amintirilor prind contururi precise și se împletesc cu altele noi.

Cîndva voia să învețe carte, dar n-avea bani nici de abecedar, nici de învățătură și își tănuia dorința de teamă să nu-l ia satul în deridere... În zilele noastre, acum 15 ani s-au mîndrit învățătorii satului, că bătrînelul, care cu cei 56 de ani ai săi, dincolo de vîrsta de sus a celor înscrși în cursul de alfabetizare a devenit elevul cel mai sirguincios...

Cîndva, cu frica în sîn își mînjea degetul cu cerneală pentru a adevări luarea la cunoștință a poruncilor primăriei...

Acum semnează cu multă ceremonie în dreptul sumei încasate ca avans în bani pentru munca depusă în brigada întîia, echipa a patra a gospodăriei, și pe fișa de cititor al bibliotecii comunale.

Ultima semnătură și-a depus-o în dreptul unui volum intitulat *Cîmpia soarelui*.

Tare aș fi vrut să fiu în căsuța din margine de sat a lui moș Tănase pentru a urmări fiecare mișcare și orice gînd cînd se așază cu această carte lingă fereastră și i se destăinuie primele cuvinte ale Florenței Albu: „Am pornit să scriu o carte despre Bărăganul sărbătorit de soare și hăituit de vînturi, despre oamenii lui care-și cunosc acu, întîia oară, puterea în lupta cu secetele, cu înțelneria, cu îndărătnicia naturii, cu uritul monoton și inert...”

Moș Tănase a întîlnit în filele cărții plaiul cunoscut al nesfîrșitului Bărăgan și satele pe unde și-a purtat el pașii de-a lungul a șapte decenii. Nevoia, grija pentru piinea cea de toate zilele l-a dus pe Ialomîța în jos, spre Călărași, A recunoscut el oare în imaginea cîmpiilor ialomițene de azi Bărăganul de odinioară? Cred că nu. L-au urmărit amintirile, cînd a citit despre Călărașii zilelor noastre? Fără îndoială că da. A recunoscut Ciocroiul de altădată pe fundalul Rosețiilor de azi? Puțin probabil.

Tare aș fi vrut să văd cînd isprăvește cele din urmă slove ale cărții: „Și douăzeci de flăcăi... — au luat tava cu piinea — lingă piine, floarea inimii, lingă floare, un pumn de pămînt, bun pentru plugul cu zece brăzdare, și-n urmă o ploscă plină de otonel, și au pornit la București... Și-acolo, au pus pe masa țării — lingă oțel, lingă petrol și aur, lingă covoarele înflorate și cintece — piinea Bărăganului. Și piinea aceea, pe masa țării, vorbi pentru ei”.

Nu mi-a fost însă dat decât să-l văd pe moș Tănase Dumitrache împrumutând de la bibliotecă cartea și pornind, în ciuda celor peste 70 de ani, cu pași vioi, pe sub duzii din Fundulea, rezemându-se în baston mai mult de fudulie.

Am fost în Bărăgan. Oameni am întâlnit. Ciulini însă nu — nici ciulini go-

niți de crivăț, nici ciulini „în alt fel veninoși”.

Ciulinii au fost stârpiți de furtuna ce s-a stîrnit în acel sfîrșit de august istoric, cînd forța unui întreg popor a desțelenit și izlazu din Saiele prin fapta creatoare a oamenilor din Bărăgan și de pretutindenii din această țară.

Cazimir VAJNOVSKI

UN DEBARCADER AL CITITORILOR

Înfruntînd valurile tulburi ale bătrînului Istru, „Sibioara”, pilotată de Ene Săgeată se îndreaptă cu prova spre aval, coborînd în lungul fluviului. De o parte și de alta, printre serpuirile capricioase ale brațului Sfîntu Gheorghe ne întîmpină priveliștea fermecătoare a somptuosului și mirificului evantai al Deltei.

Fiecare cot al apei, fiecare sat întîlnit în cale, evocă trecutul istoric bogat al regiunii. „Cine nu s-a oprit la malul Dunării? Toate limbile pămîntului au sunat aici” — scria Mihail Sadoveanu în *Priveliști Dobroge*. Pe aici a trecut în urmă cu 2400 de ani istoricul și călătorul grec Herodot, iar marele poet latin Ovidiu, extaziat de frumusețea și pitorescul Danubiului scria acum două milenii: „Mai jos de Nil să fie el nu vrea nici decum...” Legendă argonauților, expediția lui Darius Histasp, regele persilor și, mai târziu, a lui Alexandru cel Mare, regele Macedoniei, colonizările grecești, peregrinările legiunilor romane și migrația slavilor, ocupația turcească — sînt legate într-un fel sau altul de istoria Deltei. În povestirea *Nirvana*, scriitorul clasic rus Vladimir Korolenko, care a trecut prin aceste locuri, spune: „Numai aici poți auzi respirația întotdeauna viguroasă, veșnic vie a atotputernicei naturi...” Cătreierînd România pitorească, Alexandru Vlahuță a scris cuvintele inspirate: „În această rupere și împrăștiere de valuri peste Delta Dobrogei, Dunărea pare că ar încerca să s-ascundă, să fugă de puterea covîrșitoare a mării care o atrage, o cheamă de departe cu strigătul talazurilor ei...”

În zilele noastre pitorescul și farmecul Deltei se îmbogățesc prin construcțiile noi și realizările locuitorilor ei. Alături de vestigiile vremilor trecute, răsar siluetele elegante ale instalațiilor industriale, șantiere, cherhanale moderne, drage care taie noi canale navigabile, mașini puternice pentru recoltarea stufului. Tabloul este completat de renu-

miții pescari din Deltă, oameni plini de vigoare și vioșie, crescuți în mijlocul naturii din jur și treziți la o viață nouă în anii construcției socialiste de către partid.

Mînată parcă de însuși firul apei, șalupa alunecă printre valurile tot mai mari, prevestitoare ale apropierii de puterea covîrșitoare a mării spre care Dunărea se îndreaptă, îngemănîndu-se cu ea. Trecem de ultimul cot al apei și, lăsînd în dreapta clădirile noi ale cherhanalei de pe canalul Olinca ne apropiem de așezarea pescărească din acest braț al fluviului.

— Priviți, colo în stînga se zăresc casele vărute proaspăt din Sfîntu Gheorghe — îmi spune Ene Săgeată. Mecanicul Dumitru Bucur, care asumîndu-și rolul de ghid, a lăsat la o parte lectura din *Mama* de Maxim Gorki, îmi arată una din case.

— Clădirea cea mare, care se profilează la orizont este a căminului cultural. E cel mai frumos cămin cultural din Deltă; acolo se află și biblioteca comunală.

Lucind în lumina soarelui de după-amiază, casele curate apar ca un preludiviu la hărnicia și dragostea pentru frumos a oamenilor, iar căminul cultural și biblioteca ca unul din semnele înnoirii vieții pescarilor din comună.

Am ajuns la punctul terminus din această parte a Deltei. În sălile căminului domnesc animația și o activitate efervescentă. Dansatorii se pregătesc pentru concurs, unii vizionează filmul sau transmisiunea de la televiziune, iar alții stau aplecați deasupra meselor de șah.

La biblioteca comunală e liniște. Cei cîțiva cititori, care se află în frumoasa sală de lectură răsfoiesc ziarele și revistele. Dar liniștea e numai aparentă. În stînga sălii, printre rafturile cu cărți, Nichita Vasilina, bibliotecara, discută cu un cititor. Într-un fel, s-ar zice, e o discuție amicală, dar... bibliotecara e pusă pe gîlceavă.

— Auzi treabă, ditamai conductor de vas și se îngrijește numai de dînsul. De ce-o oprești pe fetiță să vină la bibliotecă? Ce, numai tu trebuie să citești? Știu că-ți convine! Îi tragi pe pescari cu bărcile în larg și, apoi, te apuci de citit. Cînd îți vine poftă mai iei o carte și pentru copilă. Dar ce, ea nu poate să vină singură? A trecut în clasa a III-a...

Cititorul I. Teodor nu mai știe ce să răspundă, dar nici nu are cînd. Vasilina nu-l slăbește o clipă. Noroc că ne-a zărit și, oarecum domolită, l-a lăsat în pace. Dar o vorbă tot îi aruncă:

— Nu uita, cînd termini cursa, treci pe aici că mai am ceva să-ți spun... Zîmbind, Teodor și-a luat cărțile și a plecat.

Vasilina a devenit „oficială”. La întrebarea: „ce-a fost cu gîlceava de adineuri?” — ne răspunde oarecum fîsticită:

— Păi, să vedeți... nu l-am certat... am dus muncă de îndrumare. E un cititor mai vechi. Dealtfel, — și pe pupitrul încep să apară umul după altul caietele de evidență și registrele bibliotecii —, vedeți, pînă acum s-au înscris 420 de cititori, cei mai mulți pescari, care au citit 2734 de cărți. Probabil că vreți să notați cifrele, așa procedează unii tovarăși care vin în inspecție. Poftim, uitați-vă.

Lăsîndu-mă nedumerit cu registrele pe masă, bibliotecara a început să șușotească cu cititorii care veneau să împrumute cărți. După un timp, amintindu-și parcă de ceva, mi se adresează:

— Ei, ați notat ceea ce aveți nevoie. Dacă mai doriți lămuriri vi le pot da.

Lămuriri n-am avut de cerut; caietele de evidență erau, într-un fel, o oglindă a activității. Am întreat-o, într-o doară cum ajunge cartea la pescari.

— În zilele scurte de iarnă sau primăvară cînd veneau apele mari mergeam cu barca pe la casele pescarilor și le duceam cărți. Să citească, să se cultive, să înțeleagă rostul vieții noastre de azi. Acum, cei mai mulți dintre ei vin singuri la bibliotecă și sînt cititori permanenți. Biblioteca a devenit un „debarcader” al cititorilor.

Aceleași cuvinte, simbolizînd similitudinea în fapte a bibliotecarilor din Delta

În fața cabanei nr. 8, pe malul mării în imediata vecinătate a Dunării, pescarii reînțorși de la pescuit primesc cu interes cărțile aduse de bibliotecara Vasilina Nichita

le-am auzit și înainte cu o zi de la Anastasia Crișan, pe alt braț al Dunării, în comuna Crișan de pe canalul Sulina. Cartea a fost îndrăgită de mulți dintre acei care înainte cu ani n-aveau de unde s-o capete sau nu puteau s-o folosească.

Printre canalele întortochiate ale Deltei, cele două biblioteci pot fi văzute adesea într-o barcă pescărească cu un vraf de cărți ce sînt duse sau aduse de la bibliotecile mobile. Și de fiecare dată ele sînt așteptate cu nerăbdare.

Ne aflam la una din cabanele pescărești situate pe malul mării în imediata apropiere a Dunării, cînd Vasilina Nichita a venit să reînnoiască cărțile de la biblioteca mobilă. Pescarii tocmai terminaseră de așezat talienele și se odihneau. Sosirea bibliotecarei a creat animație. În pragul cabanei ea a fost întâmpinată de brigadierul Nichita Panteimon, care, fără prea multă ceremonie o întrebă direct:

— Ei, acum mi-ai adus cartea *Fabrica morții*? Să nu-mi răspunzi ca și data trecută, că mă supăr.

— Ba, poți să te superi. Ce, ești singurul care mi-o ceri? Mai ai puținică răbdare că-ți vine și ție rîndul. Acum e la alții. Nu poate ajunge la toți odată.

Până atunci, alege una din cărțile pe care le-am adus.

Pe Simion Cernamoriț, responsabilul bibliotecii mobile l-a îmboldit cu aceleași vorbe repezite :

— Hai să-ți dau cărțile în primire și să-mi spui cum le-ai folosit pe cele lăsate acum o lună. Dar mai repezitor, pentru că vreau să ajung și la altă cabană.

Chiar așa de repezitor n-a terminat Vasilina Nichita. Nu de alta, dar discuțiile despre cărți au început să devină tot mai animate și apoi, cum să plece fără ca mai întâi să guste din renumita ciorbă pescărească...

„Sibioara”, care după propriile mărturisiri ale lui Ene Săgeată făcuse abia atunci botezul mării, ne purta din nou spre brațul Dunării. În drum am întâlnit un cuter, care trăgea bărcile pline cu pește la cherhanaua din Olinca. Nu după mult timp, același cuter își făcea intrarea în Sfântul Gheorghe, odată cu „Sibioara”. Conducătorul lui mi s-a părut cunoscut. Parcă îl văzusem înainte, cu o zi la bibliotecă... Am început să discutăm și, din vorbă în vorbă, am ajuns să-l întreb și de bibliotecară :

— Poate greșesc, dar mi se pare că pe dumneata te-a certat ieri ? După câte am văzut vă ia cam repezitor...

— Probabil că ieri a certat pe careva, dar nu pe mine. Și apoi, dacă o face, nimeni nu se supără. Doar Vasilina e de-ai noștri. Eu o cunosc de mulți ani. A fost pescăriță și lucram împreună la aceeași stăpîni. Asta era în urmă cu ani. Pleca la patru dimineața și trăgea la rame mai dihai ca un bărbat. Pe atunci nu existau cutere care să-i tragă pe pescari în larg și să le ușureze munca. Stăpîni însă erau. Jumătate din peștele scos de pescari era însușit de stăpînul năvodului, iar noi ceilalți, 12 oameni primeam cealaltă jumătate. Așa era împărțeala. Mai pe urmă, prin 1947 am lucrat împreună la cherhana. Lui Vasilina îi plăcea tare mult să citească ; a făcut școală și a ajuns învățătoare. Mai apoi, în 1957, după ce căminul cultural a fost mutat, din brăgăria unde se afla pînă atunci, în noul local, Vasilina s-a făcut bibliotecară. Drept să vă spun, e omul potrivit la locul potrivit. Totdeauna ai să găsești la dînsa un sfat bun și o carte bună. Imediat ce debarc, intru la bibliotecă... Cuterul care trage bărcile pescărești și bibliotecă — debarcader al cititorilor — sînt și ele semne ale vieții noi din pitoreasca Deltă a Dunării.

Ion VERDEȘ

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR • DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR

FIȘIERUL MONOGRAFIC—INSTRUMENT DE EVIDENȚĂ A BIBLIOTECILOR DIN REGIUNE

Cunoașterea bibliotecilor din regiune, sub aspectul nivelului lor de activitate și al caracteristicilor economice ale localităților în care acestea funcționează, constituie o condiție pentru desfășurarea unei activități metodico-bibliografice temeinice. Practica ne-a arătat că această cunoaștere se poate realiza numai printr-o formă de evidență mai amănunțită și în același timp mai sistematizată, bazată pe legătura strînsă cu terenul. O asemenea formă este fișierul monografic, care sintetizează de fapt întregul sistem de evidență al secției noastre metodico-bibliografice privind bibliotecile din regiunea Bacău.

Forma îndeobște cunoscută și folosită pînă acum de evidență a activității bibliotecilor noastre o constituie dosarul fiecărui raion, cuprinzînd următoarele materiale : date informative despre raion

și despre bibliotecile sale, harta rețelei de biblioteci, informări privind deplasările, planurile de muncă, rapoartele de activitate etc. Numeroasele amănunte pe care le deținea metodistul, care răspunde de raionul respectiv, vin în completarea informărilor furnizate de materialele din dosare. Cu toate acestea, caracterul general al informării nu poate fi depășit și dacă în cazul îndrumării pe teren ea pare să fie oarecum suficientă, în alcătuirea materialelor metodice ne este de prea puțin ajutor.

Fișierul monografic înlătură în mare parte lacunele pe care le prezintă evidența prin dosare. El este alcătuit din trei tipuri de fișe, corespunzătoare categoriilor de biblioteci din rețeaua noastră (raionale, comunale și sătești). Fișele sînt grupate pe raioane, pe categorii de biblioteci în ordine alfabetică.

Problemele la care răspunde fișierul fac parte din două capitole mari :

1. privind biblioteca și activitatea sa
2. privind localitatea, cu specificul său economic și social-cultural. Aceste capitole sînt mai ample sau mai restrînse, după categoria de bibliotecă la care se referă. Ele sînt la fel de importante. Totuși, considerăm că cel de-al doilea capitol este mai interesant, prin noutatea lui. El ne dă posibilitatea să cunoaștem îndeaproape, temeinic, principalele caracteristici ale unei localități. Voi da un exemplu : în linii generale noi știm că specificul economic al comunei Roznov, raionul Buhuși este agrar-industrial. Din fișierul monografic aflăm însă și despre existența întreprinderii forestiere, a Combinatului forestier „11 iunie“ și a fabricii de butoaie, despre profilul și puterea economică a celor două gospodării agricole colective din comună, amănunte care înaintea nu putea să le știe decît metodistul care se deplasa în comună. Mergînd mai în amănunt, acest capitol din fișier ne informează nominal, că la cele două gospodării colective din comună amintită, lucrează doi ingineri agronomi (unul la Roznov și altul la Slobozia), un medic veterinar, un tehnician agronom și un tehnician veterinar, ceea ce ne dă posibilitatea să știm cui să ne adresăm cînd plecăm în localitățile respective. Cunoșcînd modul de organizare a muncii în fiecare gospodărie colectivă, sectoarele de bază și ramurile ei anexe, numărul brigăzilor din diferitele sectoare, putem asigura o orientare mai precisă și mai corectă muncii noastre metodice și totodată de coordonare a aprovizionării bibliotecilor de la sate cu cărțile necesare colectivităților.

Cît privește primul capitol al fișierului — biblioteca și activitatea sa —, acesta ne dă posibilitatea să cunoaștem în primul rînd cadrele de bibliotecari și nivelul lor de pregătire profesională, apoi condițiile materiale în care-și desfășoară bibliotecile activitatea (local, fond de cărți etc.), nivelul lor de activitate și perspectivele de viitor, precum și existența în localitatea respectivă a altor categorii de bibliotecă (sindicale, școlare etc.).

Pe baza acestei evidențe secția noastră metodică a putut cunoaște activitatea bibliotecilor din regiune și să ia măsuri corespunzătoare pentru îmbunătățirea ei : organizarea în luna martie a. c. a unui curs de pregătire profesională cu un număr de 60 bibliotecari comunali din regiunea Bacău ; studierea formelor și posibilităților de intensificare a propagandei

cărților social-politice la bibliotecile din raionul Tg. Ocna ; organizarea cataloagelor în bibliotecile comunale.

Este de la sine înțeles că nu toate măsurile pe care le luăm în regiune depind de această formă de evidență. Din proprie experiență putem însă afirma că fișierul monografic este o formă de evidență mai completă și mai eficientă decît celelalte folosite anterior și a devenit pentru secția metodică a bibliotecii regionale și pentru bibliotecile raionale un instrument de muncă pe cît de practic pe atît de util.

Noi am alcătuit fișierul la începutul anului, după ce, în prealabil, am trimis fișele în regiune pentru a fi completate de către fiecare bibliotecar în parte. Prin intermediul bibliotecilor raionale, care își opresc cite un exemplar din fiecare fișă completată, acestea revin la serviciul metodic al bibliotecii regionale. Pentru ca fișierul monografic să oglindească în mod real activitatea bibliotecilor și să devină operativ e necesar să fie ținut la zi.

George PATRAȘCU
Biblioteca regională Bacău

LECTURA LA LOCUL DE MUNCĂ

Metoda — larg folosită în comune și sate — este aplicată de biblioteca noastră cu precădere la sectoarele fixe ale G.A.C., unde colectivității lucrează în grupuri compacte (zootehnie, legumicultură, arie), iar activitățile cu cartea nu sînt de natură să-i stingherească în timpul lucrului. Cunoșcînd bine specificul și organizarea muncii în aceste sectoare, bibliotecarul găsește momentul cel mai nimerit pentru organizarea unor astfel de manifestări cu cartea (pauzele care urmează adăpatului animalelor, perioadele de odihnă ale acestora, și, în general, timpul liber care se creează în diferite sectoare în funcție de condițiile de climă, încheierea unui circuit de muncă etc.).

Pe baza experienței de anul trecut, am considerat mai util să abandonăm lecturile în grup la brigăzile de cîmp, deoarece colectivității lucrează aici pe întinderi de sute de metri, iar în pauzele de prînz nu se adună într-un loc decît

2—3 persoane. În asemenea condiții, lectura nu-și poate atinge scopul. O eventuală grupare a colectivităților într-un singur punct ar necesita un timp îndelungat și ar dăuna muncii pe care aceștia o efectuează la câmp. În plus, pauzele de prinz în aceste brigăzi au loc la intervale diferite, variază ca durată, ceea ce împiedică organizarea acțiunilor pregătite de bibliotecă. De altfel, chiar la sectoarele în care se organizează lecturi în grup, urmărind o astfel de selectare a materialului și organizare a programului nostru, încît să nu răpim mult timp colectivităților, iar pe de altă parte să le stîrnim interesul pentru conținutul temelor expuse.

Acestea sînt considerentele care ne-au orientat spre alegerea în primul rînd a unor pasaje scurte din cărțile și broșurile legate direct de munca pe care o execută colectivitățile în ziua sau săptămîna respectivă. (De exemplu, cînd s-a lucrat la răritul morcovilor și al pătrunjelului, au fost citite pasaje despre densitatea la hectar și distanța dintre plante. În timpul îngrășării suplimentare a culturilor, lecturile au avut ca temă îngrășămintele, cantitatea, modul de administrare, acțiunea lor asupra plantelor etc.).

Cu mult interes sînt urmărite de colectivități scurtele informări politice, cu condiția ca ele să fie de actualitate, să conțină întotdeauna cele mai noi știri interne și internaționale. (Nu trebuie să

uităm că, în fiecare casă de colectivist din Cristian, există un aparat de radio sau cel puțin un difuzor, dacă nu chiar un televizor).

Citirea literaturii, este, de asemenea, bine primită, deoarece are darul să creeze o plăcută destindere. În acest scop, au fost alese scurte nuvele, schițe sau snoave.

Procedînd astfel, biblioteca își face simțită efectiv prezența, chiar în timpul perioadelor de vîrf ale muncilor agricole. Nu odată am avut prilejul să constatăm că o povestire judicioasă aleasă stîrnește discuții săptămîni de-a rîndul. Îngrîjitorul Gheorghe Cercel, cei patru frați Gîrbacea și alții redeschid cu multă plăcere discuția despre „Cleopatra“ din *Interviuri cu o vacă de Sergiu Fîrcășan*.

Pe lîngă celelalte manifestări de masă, lecturile la locul de muncă au contribuit la dezvoltarea gustului pentru citit și a încrederii față de carte, mai ales că aproape toți participanții la aceste activități sînt cititori permanenți ai bibliotecii. Unii cititori, ca brigadierul Voicu Dobrescu, Kaspar Michael, Ioan Chiș și alții mi-au mărturisit că cel mai bun sfătuitor în probleme agricole le este cartea. Dovadă sînt rezultatele ce încununează la locul de muncă pasiunea lor pentru lectură.

Elisabeta ABAGIU
Biblioteca comunală Cristian-Brașov

ÎNDRUMAREA LECTURII BRIGADIERILOR ȘI ȘEFILOR DE ECHIPĂ DIN G. A. C.

Printre problemele care figurează în agenda de lucru a oricărui bibliotecar, capitolul „Munca cu cititorii“ ocupă, în mod firesc, un loc important. Întreaga activitate a bibliotecii, începînd cu primirea și inventarierea cărților și terminînd cu înregistrarea în caietul de evidență a rezultatelor zilnice are ca obiect deservirea cu cărți a cititorilor, folosirea comorilor spirituale existente în fondul de cărți pentru formarea culturală multilaterală a cititorilor.

Consider că unul din principalele criterii care trebuie să stea la baza activității bibliotecii este recomandarea diferențiată a cărților ținînd seama de locul de muncă, vîrsta, preferințele și pregătirea cititorilor. Aceste date se pot cunoaște prin consultarea fișelor cititorilor, cît și prin discuții individuale atunci oînd

un cititor vine să împrumute cărți sau să restituie cărțile.

Am ascultat la Consfătuirea pe țară pentru analiza celui de-al doilea concurs biennial și am citit în „Călăuza bibliotecarului“ (nr. 5 din anul acesta) despre fișierul pe brigăzi — ca instrument de cunoaștere a locului de muncă a cititorilor colectivități. Eu nu am întocmit acest fișier la Biblioteca comunală Dridu, dar în schimb mi-am notat într-un caiet pe toți tovarășii care au munci de răspundere în G.A.C. și pe colectivități din fiecare brigadă.

De altfel e suficient să discut cu oricare brigadier și pot afla cine dintre cititorii bibliotecii face parte din brigada lui și care colectivități nu sînt cititori ai bibliotecii.

Pe măsură ce intervin anumite schimbări în componența brigăzilor, eu mi le notez și, pot să afirm, că nu există cititor despre care să nu știu unde lucrează, mai ales, că, pe fișa fiecăruia trec brigada din care face parte. Cît despre colectivității care încă nu sînt cititori la bibliotecă, mă preocup pentru propagarea lor, folosind atît munca de propagandă a cărții cît și influența brigadierilor și a șefilor de echipă. După părerea mea fișierul pe brigăzi conceput ca un instrument de evidență separat de fișele cititorilor mi-ar încălca în mod inutil timpul, mai ales că intervin adesea unele schimbări în cadrul brigăzilor și apoi, ar însemna încă o evidență scriptică, care, drept să spun, nu știu la ce mi-ar ajuta. Faptul că am o listă a brigăzilor mă ajută suficient să cunosc locul de muncă a fiecărui colectivist și atunci cînd, intervin anumite schimbări le operez imediat.

Esențialul în munca cu cititorii nu o constituie forma de evidență, deși are rostul ei bine precizat, ci îndrumarea lecturii. Aceasta nu trebuie să ducă la tutelarea cititorului de către bibliotecar, lipsindu-l de inițiativa alegerii cărților pentru lectură. Influența bibliotecarului și respectiv a colectivului bibliotecii comunale, are mai mult un caracter informativ și recomandat.

Dacă noi bibliotecarii sîntem convinși de rostul pozitiv al cărții, trebuie să găsim și metodele cele mai adecvate pentru ca ea să aibă ecou, în primul rînd la acei cititori cărora le este de folos.

Avînd în centrul atenției cititorii care participă activ la producție, biblioteca comunală Dridu s-a preocupat de cadrele de conducere ale G.A.C. „30 Decembrie” — singura gospodărie colectivă din comună în urma unificării cu alte două G.A.C. care existau. Am pornit de la considerentul că acești cititori au de rezolvat multiple probleme ale întăririi economico-organizatorice a G.A.C. și ale creșterii producției agricole vegetale și animale, și de aceea sfatul prețios al cărții le poate fi de un real folos în munca lor de răspundere.

E suficient să amintim numai faptul că în acest an, gospodăria colectivă din comună și-a propus în planul de producție să dezvolte sectorul legumicol și să obțină o producție de peste 22.000 kg legume la ha. cu 2.000 mai mult față de anul precedent. Pentru obținerea unor producții sporite la ha, experiența personală în muncă întregită cu studierea cărților și broșurilor de specialitate sînt deosebit de utile. Astfel, în ajutorul bri-

gadierului Samoilă Ion, a șefilor de echipă Nicolae Nicolae, Niță Merciu, Drăghici Iancu și alți colectivști din această brigadă, biblioteca pune la dispoziție broșuri ca *Sfaturi pentru cultura legumelor*, *Cultura roșiilor timpurii*, *Cultura legumelor în răsădnie*, *Cultura cartofilor timpurii* etc., care generalizează experiența dobîndită de alte G.A.C. și expun metodele înaintate ale agrotehnicii.

Atunci cînd discut cu un cititor cu muncă de răspundere în G.A.C. am în vedere faptul că îndeplinește o funcție organizatorică și posedă anumite cunoștințe agrozootehnice pe care și le-a însușit la învățămîntul agrozootehnic cu durată de 3 ani și prin studiu individual. De aceea, caut, în primul rînd să-l informez despre lucrările noi intrate în bibliotecă și care l-ar interesa.

Pînă în prezent¹⁾ biblioteca comunală, din Dridu a înscris 1.489 de cititori, dintre care 945 de colectivști. Majoritatea brigadierilor și șefilor de echipă se numără printre cititorii bibliotecii. Astfel, din 63 tovarăși cu muncă de răspundere în G.A.C., 59 sînt cititori. În prima jumătate a acestui an ei au citit 297 de cărți față de 390 volume în întreg anul 1962.

Deosebi, în activitatea mea mă jovesesc de o pledică: nu cunosc agronomia și nici zootehnia. Desigur, pentru aceasta se cer studii speciale.

Dar, așa s-a subliniat și la Consfătuirea pe țară pentru analiza celui de-al doilea concurs bienal, bibliotecarul nu trebuie să-l suplinească pe inginerul agronom sau zootehnist și să-și asume un rol de îndrumător în munca agricolă. Folosind sfatul calificat al inginerului agronom Ene Alexandru, al tehnicianului agronom Nicolae Enescu am putut să aleg din fondul de publicații agricole, pe acelea care trebuie să le recomand ca lectură tovarășului președinte al G.A.C., tovarășilor brigadieri și șefi de echipă. De pildă brigadierului Gheorghe Gheorghe de la brigada zootehnică i-am recomandat să citească cărțile: *Îndrumătorul brigadierului zootehnist*, *Sfaturi pentru creșterea animalelor*, *Creșterea vacilor de lapte*, *Creșterea oilor și a porcilor* etc. Același lucru am făcut și cu brigadierii de la cultura mare ca Stavăr Gheorghe, Chirițescu Samson și alții cărora le-am recomandat cărți despre cultura grîului, porumbului, sfecele de zahăr, floarea-soarelui etc.

Experiența a dovedit că bibliotecarul, fără a fi specialist într-un anumit do-

¹⁾ La data de 12 iunie a.c.

meniu poate să devină un propagandist al cărții atunci când se bazează pe ajutorul și colaborarea unor specialiști.

Ar fi bine ca și noi bibliotecarii să avem posibilitatea de a lua cunoștință de conținutul cărților și broșurilor agricole și pe alte căi, în afară de consultarea inginerului agronom și zootehnist, al profesorilor de agricultură. Mă refer la astfel de mijloace de informare cum sînt bibliografiile adnotate, recenziile și prezentările.

În publicația „Cărți noi” prezentarea cărților agricole se face prea sumar, iar în revista „Călăuza bibliotecarului” au fost publicate citeva recenzii și prezentări mai ample, dar la intervale mari de timp și fără a cuprinde toate aparițiile.

Pe de altă parte cărțile și broșurile agricole nu cuprind întotdeauna o prefață care să ne informeze asupra conținutului lor. Dacă aș avea un astfel de instrument, munca de informare ar fi mult ușurată și fără a fi specialistă în agromonie și zootehnie, aș deveni mai competentă în recomandarea cărților agricole.

Desigur la analiza lecturii cititorilor și respectiv a muncii de îndrumare desfășurată de bibliotecă trebuie să ținem seama de instrumentul principal al activității noastre — fondul de cărți. Se înțelege de la sine că acolo unde nu există cărți suficiente și variate, nici nu poate fi vorba de muncă de îndrumare a lecturii. Aceasta se poate efectua în bune condiții și să devină eficientă numai dacă biblioteca își completează sistematic fondul de cărți.

Referindu-mă la îndrumarea lecturii cititorilor cu munci de răspundere în G.A.C., am amintit numai de cartea agricolă, deoarece prin popularizarea și difuzarea ei, biblioteca contribuie mai direct la întărirea economico-organizatorică a G.A.C.

Biblioteca noastră are un fond de cărți de 8174 volume din care 1292 agricole. Rezultă că pentru fiecare cititor colectivist revin aproape două cărți agricole și dacă toți colectivisții din comună (2100) ar fi cititori înseamnă că fondul de cărți agricole ar fi insuficient. Dacă avem în vedere faptul că în fondul de cărți există prea puține titluri, reiese că în îndru-

marea cititorilor colectivisți spre cartea agricolă întîmpinăm o greutate mare.

Fondul bibliotecii cuprinde însă cărți din diferite domenii și în funcție de varietatea acestui fond, putem să desfășurăm o muncă de îndrumare spre o lectură variată.

Majoritatea cadrelor cu munci de răspundere frecventează învățămîntul politic și studiază cărți social-politice, citesc cărți de popularizare a științei sau de literatură beletristică.

În recomandarea cărților din aceste domenii, nu m-am condus după vreun criteriu în ceea ce privește cititorii amintiți mai sus. De la caz la caz, așa cum fac cu fiecare cititor, le-am recomandat individual o carte sau alta, ținînd seama de preocupările, de necesitatea ridicării nivelului politic, ideologic și cultural. Nici manifestări de masă n-am organizat special pentru cadrele cu munci de răspundere. În schimb am căutat ca la manifestările organizate pentru popularizarea unor cărți în rîndul cititorilor să participe majoritatea lor. Astfel de manifestări au fost consfătuirile cu cititorii, jurnalele vorbite pe teme agricole și altele.

În concluzie pot spune că în munca de îndrumare a lecturii brigadierilor și șefilor de echipă am pus accentul asupra următoarelor:

- informarea lor despre noutățile sosele la bibliotecă atît prin discuții individuale cit și prin propaganda vizuală;
- recomandarea individuală a cărților în urma consultărilor cu inginerul agronom și zootehnist;
- întocmirea și afișarea unor liste de recomandare la brigăzi și la sediul G.A.C.;
- participarea la manifestări de masă ca jurnale vorbite, consfătuiri cu cititorii, prezentări de cărți, citiri și lecturi în grup.

Metodele folosite nu diferă prea mult de cele practicate cu toți cititorii. Acordînd atenția cuvenită colectivisților care au un rol important în producția agricolă, biblioteca folosește exemplul și influența lor pentru atragerea unui număr mai mare de colectivisți la lectură și ajută pe această cale la întărirea economică-organizatorică a G.A.C.

Sarda NEACȘU

● PROPAGANDA CĂRȚII ZOOTEHNICE ÎN ATENȚIA BIBLIOTECILOR

Toate ziarele din țara noastră au publicat de curând *Hotărârile Consiliului de Miniștri pentru sporirea cointeresării producătorilor în creșterea și îngrijirea animalelor și cu privire la desfacerea cărnii*. Aceste măsuri de mare importanță economică prezintă interes pentru întreaga populație. La reușita aplicării lor, contribuie atât crescătorii de animale cât și toți acei care, prin activitatea lor, au legătură directă sau indirectă cu acest sector important.

Bibliotecile publice au sarcini sporite, de acum înainte în propaganda cărții zootehnice. Despre această problemă am discutat cu tovarășii Ioan Ghiran, secretar al Comitetului regional pentru cultură și artă, Ilie Moruș, directorul Bibliotecii regionale și Ernest Zerbes, inginer la Consiliul regional agricol Brașov.

Tov. Ilie Moruș: În regiunea Brașov, creșterea animalelor, mai ales a vitelor cornute, este foarte dezvoltată. Regiunea are multe comune de munte cu pășuni întinse, unde zootehnia ocupă locul principal în cadrul ramurilor de producție agricolă.

Desfășurând propaganda cărții de specialitate, bibliotecile au ținut cont de acest specific și pînă acum. Rezultatele obținute anul acesta ilustrează acest fapt. Astfel, pe întreaga regiune, 55 028 de cititori colectivisti au împrumutat 110 300 cărți agrozootehnice (în comunele unde este specifică creșterea animalelor, majoritatea volumelor împrumutate au fost lucrări de zootehnie). Dintre raioane, rezultate mai bune au obținut: Sibiu (6 602 cititori colectivisti la bibliotecile comunale cu 15 183 volume agrozootehnice citite), Mediaș (3 503 cititori, 9 389 volume citite), Făgăraș (3 581 cititori, 9 757 volume citite).

Pentru popularizarea cărții zootehnice s-au folosit metode variate și atractive. Astfel, în raionul Făgăraș au fost organizate în toate bibliotecile comunale și în majoritatea celor sătești neafiliate, consfătuiri cu cititorii pe teme zootehnice legate, în special, de creșterea animalelor.

În comuna Șoarș, de exemplu, unde gospodăria colectivă are sectorul zootehnic foarte dezvoltat, bibliotecara Silvia Peplea s-a ocupat în mod deosebit de propaganda cărții în rîndurile crescătorilor

de animale. La sectorul zootehnic a înființat o bibliotecă mobilă. De asemenea, împreună cu colectivisti din acest sector a întocmit o serie de planuri de lectură, pe baza cărora au studiat cărțile zootehnice care îi interesau. În comună, s-a ținut și o consfătuire pe tema: *Cum putem obține 3 800 l lapte pe cap de vacă furajată*.

Dintre manifestările cu cartea organizate de bibliotecile comunale din raionul Făgăraș menționez: *Creșterea oilor* (Cîrșoara, Poaia Mărului), *Insulozarea porumbului* (Arpașul de Jos, Sîmbăta de Sus). *Cum putem obține pui îngrășați la 60—75 de zile* (Șercaia).

La Agnita, biblioteca raională a ținut la gospodăria colectivă 7 prezentări de cărți zootehnice și citeva consfătuiri pe teme: *Cum am obținut 510 kg carne la 1 hectar teren, creșterea animalelor — izvor de bogăție și altele*.

În raionul Mediaș s-au organizat călătoriile pe hartă prin gospodăriile frunțase din regiune și raion (la Bucuredea, Șeica Mare, Alma, Axente Sever). În raionul Sf. Gheorghe, la Prejmer, de exemplu, s-a organizat o expoziție reușită pe tema: *Ce trebuie să știe un crescător de animale*.

Hotărârile recente ne sugerează că e necesar să se pună un accent și mai mare pe propaganda cărții zootehnice.

Biblioteca regională a întocmit scrisori metodice, pe care le-a și trimis de-acum bibliotecilor raionale, dînd indicații asupra felului în care bibliotecile comunale și sătești pot împleti popularizarea Hotărîrilor Consiliului de Miniștri cu popularizarea cărților zootehnice. De asemenea, s-au dat indicații bibliotecilor din regiune să desfășoare o muncă diferențiată, în funcție de fermele existente în cadrul sectoarelor zootehnice ale gospodăriilor colective.

O măsură a bibliotecii regionale a fost aceea de a tipări și difuza, în colaborare cu consiliul agricol regional, un indice bibliografic asupra lucrărilor agrozootehnice necesare specialiștilor. Scopul acestui indice bibliografic este de a facilita împrumutul cărților de specialitate de nivel mediu și superior, solicitate de cadre tehnice din agricultură prin intermediul bibliotecilor comunale și raionale, direct de la biblioteca regională.

Munca depusă pînă acum se împletește, firește, cu planurile de viitor. Astfel, în

raionul Medias toate bibliotecile comunale se pregătesc să organizeze concursuri „Cine știe, folosește”, pe următoarea temă: *Așigurarea bazei furajere și dezvoltarea sectorului zootehnic*. De asemenea, bibliotecile din întreaga regiune se pregătesc din timp pentru întimpinarea deschiderii cursurilor învățămîntului agrozootehnic.

Tov. Ernest Zerbes: Am constatat cu satisfacție interesul crescînd al colecțiștilor pentru cartea de specialitate. Acest fapt este ilustrat de rezultatele obținute de biblioteci în răspîndirea lucrărilor agrozootehnice cît și de creșterea numărului de cărți și broșuri de specialitate cumpărate de colecțiștii.

În regiunea Brașov, învățămîntul agrozootehnic a luat amploare. Pe lîngă cursurile de trei ani, organizate în fiecare comună, Casa agronomului organizează succesiv, în serii, cursuri de zece zile pentru brigadierii zootehniști și mulgătorii din gospodării colective. Și un fenomen nou: s-au organizat cursuri pentru crescătorele de păsări.

Colecțiștii care termină aceste cursuri au necesități sporite privind cartea agrozootehnică. Biblioteca trebuie să răspundă acestor noi cerințe prin îmbogățirea fondului cu materiale adecvate. Dacă ne gîdim că un număr tot mai mare de colecțiștii termină asemenea cursuri desigur că cererile de cartea de specialitate vor fi în continuă creștere. Bibliotecile vor trebui să țină seama și de această situație.

Tov. Ion Ghiran: Biblioteca trebuie să se apropie și mai mult de realitățile exis-

tente în gospodăriile colective. Sarcina principală a bibliotecarului este să urmărească care sînt fenomenele caracteristice, probleme arzătoare de producție și în funcție de acestea să-și desfășoare munca. Numai astfel, ajutorul bibliotecii în propagarea metodelor științifice în creșterea animalelor poate fi eficace.

Recomandările bibliografice, îndeosebi la nivelul comunei, vor trebui să fie cît mai concrete, cît mai actuale, să țină pas cu calendarul muncilor agricole, cu sarcinile imediate ale sectoarelor zootehnice. Muncind diferențiat cu crescătorii de animale — cu cei care sînt cu animalele la păscut pe pășunile alpine, cu cei care îngrijesc vitele lăsate pentru îngrășat, cu cei care îngrijesc de tineret etc. — ajutorul bibliotecarului va fi într-adevăr eficace.

Tov. Ilie Moruș: Vreau să menționez o inițiativă a bibliotecii noastre și anume, stabilirea unei corespondențe directe cu o seamă de specialiști din G.A.C.-urile din regiune. Aceasta ne va ajuta să fim la curent cu problemele la ordinea zilei care stau în atenția crescătorilor de animale.

Credem că măsurile luate pe plan regional, ca și rezultatele pe care bibliotecile le vor obține în propaganda cărții zootehnice, vor contribui la îndeplinirea sarcinilor ce decurg din recentele Hotărîri ale Consiliului de Miniștri într-o regiune, atît de importantă privind creșterea animalelor, cum este regiunea Brașov.

C. VARADI

● ȘTAFETA CĂRȚII

La inițiativa Comitetului raional pentru cultură și artă Curtea de Argeș s-a organizat ștafeta cărții, la care participă toate bibliotecile comunale din raion. Această acțiune are drept scop popularizarea și generalizarea experienței bibliotecilor bune. Pentru ca ștafeta să se desfășoare în condiții optime s-a stabilit din vreme atît data la care fiecare bibliotecă va primi ștafeta, cît și ziua în care se va deplasa la o altă bibliotecă. Pentru ușurarea deplasării schimbul de ștafete are loc între unități din comune apropiate.

Pe scurt, să vedem care este modul de desfășurare a acestei ștafete a cărții. În ziua dinainte stabilită, biblioteca gazdă așteaptă aranjată sărbătorește vizita bibliotecii oaspete. Și cum oaspeții nu se

așteaptă cu mina goală și nici ei nu vin fără vreun dar cele două biblioteci pregătesc dări de seamă amănunțite asupra activității depuse în anul acesta, și o manifestare de masă model. În fața oamenilor din comună biblioteca invitată iar apoi gazda face un bilanț al activității relevînd, în special, cele mai bune metode de muncă. Această acțiune se încheie cu un program artistic dat în colaborare cu căminul cultural. Toate materialele prezentate de oaspeți sînt incluse într-un dosar. La sfîrșitul ștafetei se adună toate dosarele și pe baza studierii lor, în cadrul unui seminar raional, se va stabili care bibliotecă a cîștigat ștafeta.

Iată cum s-a desfășurat „ștafeta cărții“ la biblioteca comunală Băiculești, raionul Curtea de Argeș.

Cu o zi înainte, biblioteca comunală Băiculești se îmbrăcase în haine de sărbătoare. Își aștepta oaspeții din Vilcele.

În darea lor de seamă cei din Vilcele au vorbit despre rezultatele obținute în munca cu cartea de la începutul anului și pînă în prezent.

Gazdele la rîndul lor au arătat rezultatele frumoase obținute în desfășurarea muncii cu cartea. Brigadierul Eșeanu N., de la G.A.C.-Băiculești a prezentat recenziile la *Cartea legumicultorului*, după

care a urmat seara literară *Tălmăcirea adevărată a nălucirilor*, susținută de colectivistele Stericiu Elena, Bărbulescu Maria și Huzescu Maria.

Cei peste 140 de participanți au făcut neîncăpătoare sala căminului cultural din Băiculești.

„Ștafeta cărții“ se bucură nu numai de aprecierea bibliotecarilor dar chiar și a colectivităților. Deseori, cînd au timp, ei își însoțesc bibliotecara în comuna vecină, unde se deplasează.

Mirela GEORGESCU

metodist—Biblioteca regională Argeș

● RĂSFOIND UN MIC CAIET

Un caiet pe unul din birourile secției metodice de la Biblioteca regională din Cluj. Un dictando obișnuit, așa cum se găsește în ghiozdanul fiecărui școlar, poate puțin mai uzat, cu filele mai îngălbenite.

Titlul de pe copertă „Informări metodice date cititorilor, bibliotecarilor, organizațiilor de masă și instituțiilor“ te îmbie să-l deschizi. Pe prima filă e trecut anul: 1958. Apoi, niște însemnări, pe rubrici: Preda Constantin, muncitor, cere să i se indice cărți de nivel mediu care tratează probleme privind industria poligrafică; i s-au indicat 6 titluri. Iașco T. contabil, cere bibliografie pentru tema: superioritatea sistemului socialist, i s-a indicat materialul necesar... Și asemenea însemnări se înșiră una după alta, pe o filă, pe două, pe zece, douăzeci, pînă la data cea mai recentă a anului acesta. După cum din caietul unui școlar observi de la o pagină la alta, cum scrisul lui devine mai frumos, iar conținutul mai clar și mai bogat, tot astfel, citind pagină de pagină acest caiet — care de fapt reprezintă o simplă consemnare lapidară a unei munci îndeplinite — vezi un crîmpei din munca secției metodice, muncă care crește zi de zi, devine tot mai complexă și mai eficientă.

Acest caiet de însemnări asupra informațiilor metodice și bibliografice date de Biblioteca regională din Cluj, reflectă caracterul larg al muncii de îndrumare metodică și bibliografică care cuprinde în sfera ei atât bibliotecile din rețeaua

așezămintelor culturale cît și cele ale sindicatelor, școlilor, cluburilor, activiști culturali, cititori etc. Continua dezvoltare a acestei laturi a muncii metodice apare și mai evidentă prin compararea caracterului, calității și a cantității informațiilor și îndrumărilor metodice date an de an. Dacă în urmă cu cinci ani cele 13 consultații acordate s-au limitat la simple informații verbale date numai cititorilor și avînd un caracter strict de recomandări bibliografice, în 1959 numărul acestora a crescut la 30, iar în 1960 la 118. Paralel cu creșterea numerică se observă și o serioasă schimbare în caracterul și calitatea consultațiilor. De pildă, bibliotecara de la I.R.O.C. a primit îndrumări metodice cu privire la evidența zilnică și inventarierea revistelor și ziarelor: grupul școlar de construcții a cerut un concurs literar despre 30 Decembrie: bibliotecara școlară Burcă Olga a cerut o recenzie potrivită pentru copiii de 9—13 ani etc.

În anul 1962 secția metodică a acordat 140 de consultații dintre care peste 70 au fost date bibliotecarilor sindicali, școlari, comunali, precum și bibliotecarilor din unele unități militare, iar în prima jumătate a acestui an numărul consultațiilor a trecut de o sută. Majoritatea lor au avut drept obiectiv îndrumarea bibliotecilor în vederea organizării unor acțiuni de masă pentru popularizarea cărților din diferite domenii. Secția metodică a organizat un fond special de lucrări metodico-bibliografice, ca: biblio-

grafii, prezentări și recenzii de cărți, seri literare și montaje, concursuri literare etc., care sînt puse la dispoziția tuturor celor ce doresc să organizeze acțiuni de masă cu cartea. Dar nu numai atît. Atunci cînd un bibliotecar sau activist cultural de la vreo întreprindere sau instituție cere sprijin direct, metodiștii se deplasează la locul lui de muncă ajutîndu-l nemijlocit.

Această latură a muncii metodice a Bibliotecii regionale — care bineînțeles nu se rezumă numai la atît — are o mare însemnătate. Prin aceasta Biblioteca regională se face mai cunoscută în oraș, în întreprinderi, în instituții, școli, prestigiul ei, ca factor important de răspîndire a științei și culturii, crește neconștient.

Eva MURA

BRIGĂZILE DE TRACTORIȘTI ÎN ATENȚIA BIBLIOTECILOR

Aportul tractoriștilor în obținerea unor recolte sporite la hectar depinde pe lîngă buna organizare a muncii lor, de ridicarea permanentă a nivelului lor de cunoștințe tehnice și agricole. Pornind de la acest fapt, biblioteca raională Huși a luat încă de la începutul primăverii unele măsuri menite să îmbunătățească munca de popularizare a cărții în rîndul tractoriștilor.

Tematica seminariilor raionale a cuprins și probleme referitoare la acest aspect al activității bibliotecilor. Din discuțiile purtate în cadrul acestor seminarii a reieșit că, pe lîngă organizarea de biblioteci mobile la brigăzile de tractoare este necesară antrenarea tuturor responsabililor culturali din aceste brigăzi precum și a unui activ larg de intelectuali pentru răspîndirea cărții în condiții cît mai bune. De altfel, biblioteca raională a întocmit și o scrisoare metodică *Cum organizăm activitatea cu cartea la brigăzile de tractoare*, difuzată tuturor bibliotecilor comunale din raion.

În primăvara acestui an, cînd tractoarele au tras prima brazdă pe tarla-le gospodăriei agricole colective din comuna Bohotin, bibliotecara Maria Andrei a trecut la reorganizarea bibliotecii mobile de la brigada de tractoare. În colaborare cu responsabilul cultural și șeful brigăzii, a organizat o serie de manifestări cu cartea apreciate de către cei 16 tractoriști. Prezentarea lucrărilor

Din experiența S.M.T. Grivița, Arături adînci, recenzia romanului *Risipitorii* de Marin Preda, discuțiile în colectiv asupra cărților *Pragul vîrstei de aur* și *Biblia hazlie* sînt cîteva din acțiunile culturale întreprinse în mijlocul tractoriștilor. În prezent, toți sînt cititori ai bibliotecii.

La Stăniliești, lucrează brigada de tractoare nr. 13 de la S.M.T. Huși. Pentru cei 32 de tractoriști și elevi practicanți, bibliotecarul Ion Prodan a organizat numeroase manifestări, avînd totodată grijă să împrosperă permanent fondul de cărți al bibliotecii mobile. Printre ultimele acțiuni menționăm seara literară *Viata nouă a colectivîștilor oglindită în literatură*.

Unii tractoriști, îndrăgind cartea, și-au asumat răspunderea de a difuza ei înșiși în mijlocul tovarășilor lor o serie de lucrări, mai ales cele legate de specificul profesiei lor. Astfel, în comuna Vetrîșoiaia, șeful brigăzii de tractoare, Iftimie Arion a popularizat în rîndul membrilor brigăzii lucrări ca: *Din experiența brigăzii de mecanizare completă*, *Mașini agricole*, *Cartea tractoristului*. Studiarea acestor cărți a fost urmată de discuții privitor la căile de folosire completă a întregii capacități de lucru a tractoarelor și a mașinilor agricole.

Vasile FOLESCU
Biblioteca raională Huși

DOCUMENTAREA CONFERENȚIARILOR

În comuna Cițcău, activitatea culturală de masă realizează mereu înnoiri în conținutul și formele sale, potrivit cerințelor actuale și imediate ale colectivităților. La aceasta își aduce contribuția și colectivul de conferențieri din localitate, care, prin abordarea unei tematici variate și atractive, prin alcătuirea unor conferințe interesante, bine fundamentate din punct de vedere ideologic și documentate, pune în dezbaterea colectivităților cele mai importante aspecte privind întărirea G.A.C., dezvoltarea deprinderii muncii în colectiv.

Biblioteca comunală, considerînd drept o sarcină a sa sprijinirea în măsură substanțială a propagandei prin conferințe, ca și a oricărui alt sector al muncii culturale din comună, și-a orientat astfel planurile de activitate și programul săptămînal încît acestea să concorde cu acțiunile prevăzute în planul de muncă al colectivului de conferențieri. Printre preocupările sale în această direcție se înscrie continua înzestrare a bibliotecii cu cărțile care formează bibliografia temelor expuse prin conferințe: (politice, științifice și agrotehnice legate de profilul economic și cultural al satului), achiziționarea și completarea unor colecții de periodice: *Scinteia, Lupta de clasă, Agricultura nouă, Făclia, Știință și tehnică* și altele. În funcție de sarcinile care stau în fața propagandei agricole prin conferințe, biblioteca a căutat să se asigure cu cît mai numeroase exemplare din lucrările care tratează despre dezvoltarea intensivă și multilaterală a producției G.A.C., de exemplu despre ridicarea fertilității solului, creșterea producției de porumb boabe la hectar, agrotehnica sfecei de zahăr, îngrijirea și furajarea rațională a animalelor etc. Pe baza publicațiilor de care dispunem, au fost alcătuite liste de recomandare, folosite cu rezultate bune de către cei 9 conferențieri (4 profesori, 1 inginer agronom, 2 medici, 1 colectivist și 1 salariat al Sfatului popular comunal). La cererea unora dintre ei (inginerul agronom Aurel Bilc, medicul Teodor Buhatel și alții), au fost întocmite liste bibliografice mai ample, care oglindesc întregul fond de publicații al bibliotecii într-un domeniu sau altul. Între acestea, enumerăm: *Construcția economică în G.A.C., Victoria socialismului în agricultură, Asigurarea bazei furajere, Creșterea animalelor.*

În preajma expunerii unor teme, întotdeauna anunțate din timp, unii conferențieri, fiind și responsabili ai cercurilor de citit, ajută biblioteca la propagarea printre colectivități a cărților cuprinse în bibliografie.

Biblioteca a mai organizat un raft liber, unde sînt expuse o serie de cărți legate de temele menționate în planul de muncă al colectivului de conferențieri. Săptămînal, acest raft este consultat și folosit atît de conferențieri, cît și de colectivități.

Observînd că biblioteca îi ajută în mod real în documentare, conferențierii o frecventează des, folosind fondul de publicații pentru alcătuirea expunerilor sau îmbogățirea lor. Contactul cu biblioteca care organizează și vinzări de cărți, a avut ca rezultat între altele, înzestrarea bibliotecilor personale ale acestora cu importante materiale de referință.

Activitatea coordonată a bibliotecii și colectivului de conferențieri se reflectă în nivelul corespunzător al expunerilor prezentate la căminul cultural, în interesul cu care colectivității le audiază. Cităm cîteva dintre aceste conferințe, care au fost localizate cu pricepere, pe baza unor exemple ilustrative din viața G.A.C. Cițcău: *Întărirea economico-organizatorică a gospodăriei colective — factor important în creșterea bunăstării colectivităților; Cointeresarea materială a colectivităților contribuie la creșterea producției agricole, vegetale și animale; Apărarea avutului obștesc al gospodăriei — sarcină principală a fiecărui colectivist.*

Propaganda prin conferințe, îndrumată de organizația de partid din comună, a contribuit în mod eficace la îmbogățirea cunoștințelor politice ale oamenilor muncii. Conferințele pe probleme de politică internațională au atras un număr însemnat de oameni — tineri și vîrstnici. S-au bucurat de o mare popularitate expunerile: *Dezarmarea generală și totală, Politică externă a R.P.R. — politică consecventă de pace și colaborare internațională.*

Biblioteca se străduiește să lărgească colaborarea cu colectivul de conferențieri, care desfășoară o muncă vie, directă printre colectivități, întărindu-și astfel legăturile proprii cu cititorii.

Iuliana MUREȘANU

ACTIVITATEA DE DOCUMENTARE TEHNICĂ

LA UZINELE
„I. C. FRIMU”-
SINAIA

Unitatea de documentare tehnică a uzinelor „I.C. Frimu” din Sinaia cuprinde un documentalist principal (Veronica Amărică), o bibliotecară (Vasilica Boteanu) și un colectiv de traducători (alcătuit din cadre specializate). Activitatea de documentare tehnică se desfășoară, pe bază de plan lunar, urmărind în principal: prelucrarea și consultarea organizată a cărților și periodicelor tehnice, întocmirea cercetărilor de documentare, informarea curentă a serviciilor și sectoarelor din uzină, propaganda tehnico-industrială de masă și a cărții tehnice, îndrumarea inginerilor documentaliști și a bibliotecilor tehnice din sectoare.

În vederea prelucrării materialelor de documentare (cărți și periodice) sînt ajutate de două colective:

— un colectiv de consultanți, alcătuit din 8 ingineri, care sesizează unitatea de documentare tehnică asupra materialelor necesare serviciului sau sectorului respectiv. Acest colectiv este ținut la curent cu materialele intrate în biblioteca tehnică și participă la întocmirea cercetărilor bibliografice.

— un colectiv de 15 ingineri și tehnicieni care cunosc limbi străine. Biblioteca tehnică le trimite publicațiile românești și străine, pentru a indica ce articole ar interesa uzina noastră. Articolelor respective li se face o fișă de semnalare, însoțită de un scurt rezumat. Materialul întocmit de acest colectiv este apoi prelucrat de noi. Pentru fiecare carte sau publicație tehnică întocmim fișe analitice, pe care le clasificăm și așezăm în fișier. Pe baza acestora întocmim listele bibliografice, pe care le comunicăm serviciilor și sectoarelor interesate.

Consultarea organizată a periodicelor se face și în cadrul Cabinetului tehnic al uzinei noastre. Potrivit unui plan tematic al principalelor probleme tehnice urmărite în uzină, difuzăm materialele documentare depistate și traduse. Propunerile care se fac pentru aplicarea lor în producție, după aprobarea conducerii uzinei, sînt trecute într-un registru de evidență.

Biblioteca tehnică dispune de un fond de 13 000 de publicații (cărți și reviste

tehnice românești și străine) pe specificul producției din uzină. În vederea efectuării cercetărilor de documentare, s-a întocmit — la începutul anului — un plan tematic de documentare. Cu acest prilej, am ținut seama de prevederile planului M.T.O., planul tehnic, planul tematic de investiții și cererile serviciilor și sectoarelor (prin sondaje făcute de Cabinetul tehnic).

În anul 1963, s-au planificat 33 cercetări de documentare. De cîrind am terminat bibliografiile: *Refularea la rece a pieselor, Mecanizarea alimentării cu piese a mașinilor-unelte. Cercetarea și măsurarea pulverizării.*

Ne preocupăm ca drumul cărții tehnice spre cititor să fie cît mai scurt. Pentru aceasta, biblioteca tehnică folosește o gamă variată de forme și metode: prezentări de cărți tehnice, conferințe, consultații tehnice, bibliografii la cerere, consfătuiri cu cititorii etc. Dintre conferințele prezentate, amintim de exemplu: *Construcții noi de scule de filetat, Metode noi de ridicare a productivității muncii în lucrările de ajustaj, Mica mecanizare la operațiile de ajustare și montare susținute de inginerii Ilarie Giurgescu, Zaharia Rohan, Petre Dumitriu.*

În fiecare lună, la clubul uzinei, atelierul experimental și secția reparațiilor-utilaj, organizăm expoziții de materiale documentare noi, intrate în biblioteca tehnică. Agitația vizuală în jurul cărții tehnice este completată prin: panourile din sectoare și servicii, unde popularizăm prin scurte prezentări articole din reviste și cărți tehnice noi (pe meserii și probleme de producție), panourile cu sumarele revistelor I.D.T. și vitrine cu coperte de cărți și publicații tehnice noi (în ateliere și la club).

La sediul bibliotecii tehnice, s-a amenajat vitrina *Noutăți în tehnică* și un raft cu ultimele reviste de specialitate primite. La stația de radioamplificare prezentăm săptămînal cite o carte tehnică, precum și lista cărților nou apărute. În colaborare cu serviciile Constructorului-șef și Control tehnic, am procurat material documentar pentru buna desfășurare a cursurilor de instruire a mecanicilor din agricultură și industria petroliferă, cu privire la întreținerea și repararea aparatului de injecție produsă de uzina noastră.

De asemenea, difuzăm gratuit material documentar de nivel mediu, după meserii; editat de I.D.T. (*În ajutorul muncitorilor și maștrilor... Indrumări tehnice pentru...*), instrucțiuni cu caracter tehnic etc. Aceste materiale sînt prezentate și prelucrate cu colectivele respective, în grupele sindicale. Ele au stîrnit discuții interesante și ni s-au trimis propuneri de materiale ce ar dori să consulte.

Pentru informarea curentă a serviciilor și sectoarelor, începînd din luna martie a.c. edităm lunar și difuzăm pe plan intern *Buletinul de informare tehnică*, al cărui sumar cuprinde: lista cărților intrate în biblioteca tehnică, tabelul revistelor românești și străine la care sîntem abonați în anul acesta (154 de titluri) titlurile articolelor traduse și ale cercetărilor de documentare efectuate în cadrul uzinei, titlurile articolelor recenzate din revistele străine în cursul lunii respective, realizări pe linia tehnicii noi în uzina noastră ca urmare a folosirii materialului documentar pus la dispoziție.

Unitatea de documentare tehnică întocmește bibliografia la cererea cititorilor din producție (De exemplu: Lăzuirea, Nisipuri de turnătorii, Prețul de cost etc.). De două ori pe săptămînă (miercuri și vineri după-amiază), ingineri și tehnicieni cu înaltă calificare dau consultații tehnice solicitanților.

Pentru a atrage cit mai mulți cititori la biblioteca tehnică, folosim metoda „Felicitări de ziua nașterii” în care după urările de rigoare, facem fie recomandări de material documentar ce ar interesa persoana respectivă sau îi reamintim că n-a mai frecventat biblioteca în ultima vreme (de la caz la caz). În trimestrul I/1963, am trimis 12 „Felicitări de ziua nașterii”, destinatarii acestora înnumărîndu-se astăzi printre cititorii activi ai bibliotecii tehnice (Ion Angelescu, ing. Danel Săpoiu, Stelian Goban, Dincă Filip ș.a.).

Ca urmare a activității desfășurate, în trimestrul I/1963 au fost înscriși la bi-

blioteca tehnică 287 de cititori (din care 167 de muncitori), frecvența fiind de 1788 cititori (circa 20 pe zi) și care au consultat 4514 materiale documentare tehnice. În prezent, numărul cititorilor a depășit 400, iar al publicațiilor consultate 7000.

Activitatea de documentare tehnică la uzinele „I.C. Frimu” a contribuit din plin la introducerea în producție a unor procedee și metode noi. Astfel, s-au construit: trei bancuri pentru probe și rodaj la pompele de ulei de la tractoarele U.650 cu măsurarea automată a debitului și temperaturii lichidului (prin aplicarea acestui procedeu, productivitatea muncii a crescut cu 100%); un reductor cu raport mare de reducere a turației la transportul aerian de la banda de montaj; ciclourne cu peliculă de apă pentru desprăfuirea aerului rezultat la cabinele de sablat și cicloane pentru captarea prafului de la presatoarele de nisip din turnătorie (instalații care au sporit randamentul cu 75—85%) și o linie de mecanizare pentru montajul pompei.

Totuși, activitatea de documentare tehnică nu este suficient fructificată în uzina noastră.

În popularizarea cărții tehnice va trebui să stringem legăturile de colaborare cu biblioteca sindicatului, organizînd în comun: prezentări de cărți, lecturi în colectiv la locul de muncă, întâlniri cu autorii cărților tehnice, consfătuiri cu cititorii, expoziții pe tema *Cum ne-a ajutat cartea tehnică în meseria noastră*. De asemenea, vom da o mai mare atenție dotării bibliotecilor de sectoare cu cărți tehnice, legate de specificul fiecărui serviciu sau sector.

Organizația de partid, de U.T.M. și comitetul sindicatului pe întreprindere ne ajută cu îndrumări prețioase în propaganda tehnico-industrială de masă, creîndu-ne toate condițiile pentru îmbunătățirea activității noastre.

Veronica AMĂRICA
documentalist, uzinele
„I. C. Frimu”-Sinoia

PAGINI DESPRE INSURECȚIA ARMATĂ

„Insurecția armată victorioasă din august 1944 a deschis o eră nouă în istoria poporului român, a însemnat începutul revoluției populare, care a schimbat din temelii viața țării”.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE.
40 de ani de luptă sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului. Raport prezentat la Adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România — 8 mai 1961. In: Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Articole și cuvântări.* August 1959 — mai 1961. Buc., Editura politică, 1961, p. 438.

„Supunând unei multilaterale analize situația internă și internațională pe plan politic și militar, cadrele de bază ale partidului au trecut încă în luna august a anului 1943 la elaborarea planului de organizare a insurecției armate. În fapt, înțelegerea acestui plan a început prin înlăturarea din conducerea partidului a elementelor trădătoare și capitulante, ceea ce a făcut posibilă mobilizarea tuturor forțelor partidului pentru lărgirea frontului anti-hitlerist și pregătirea răsturnării guvernului antonescian.

Partidul a trecut la organizarea și înarmarea în Capitală, Oltenia, Dobrogea, Moldova, Banat și Țara Birsei a formațiunilor de luptă patriotice, alcătuite din muncitorii comuniști, uteciști și fără de partid, patrioți hotărâți să lupte cu arma în mână pentru doborârea dictaturii militare-fasciste și alungarea hoardelor hitleriste”.

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE.
A XV-a aniversare a Republicii Populare Române. Expunere făcută la ședința solemnă a Marii Adunări Naționale — 29 decembrie 1962 — In: Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Articole și cuvântări,* iunie 1961 — decembrie 1962. Buc., Editura politică, 1962, p. 8.

„Ținând sus steagul luminos al salvării țării, partidul nostru, în ciuda terorii fasciste, a organizat și a condus lupta forțelor patriotice populare împotriva dictaturii militare-fasciste, pentru ieșirea din războiul antisovietic, întoarcerea armelor împotriva Germaniei fasciste, pentru eliberarea patriei”.

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE.
Darea de seamă a delegației Partidului Muncitoresc Român la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. prezentată la plenara C.C. al P.M.R. din 30 noiembrie — 5 decembrie 1961. In: Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Articole și cuvântări,* iunie 1961 — decembrie 1962. Buc., Editura politică, 1962, p. 200.

.....pentru răsturnarea dictaturii fasciste, scoaterea țării din război și asigurarea dezvoltării ei democratice era necesară mobilizarea tuturor partidelor și grupărilor politice antihitleriste ce existau atunci în țară, a tuturor forțelor patriotice și democratice. Partidul elaborase încă la începutul războiului o platformă de acțiune comună care prevedea: încetarea războiului împotriva Uniunii Sovietice și lupta alături de U.R.S.S. și de toate popoarele iubitoare de libertate împotriva Germaniei hitleriste, alungarea hitleriştilor din țară, cucerirea libertății și independenței naționale a României, răsturnarea dictaturii militare-fasciste, formarea unui guvern alcătuit din reprezentanții tuturor forțelor patriotice”.

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE.
Cuvântare rostită la Adunarea festivă consacrată zilei de 23 August. In: Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Articole și cuvântări,* iunie 1961 — decembrie 1962. Buc., Editura politică, 1962, p. 104—105.

„Insurecția armată de la 23 August 1944 a constituit începutul revoluției populare. Sub conducerea partidului, masele s-au ridicat cu o forță nestăvilită la lupta pentru înlăturarea reformelor democratice, pentru cucerirea puterii. În această bătălie, în care clasa muncitoare, unind în jurul ei masele largi ale țărănimii, s-a afirmat ca forță conducătoare a poporului, au fost zdrobite uneltirile reacțiunii întene și ale imperialiștilor, care încercau să împiedice transformările revoluționare; au fost expropriate și împărțite la țărani pământurile moșierești, luate cu asalt prefecturile, preturile, primăriile, punându-se în fruntea acestora oameni aleși

de popor și înfăptuindu-se democratizarea aparatului de stat. În focul acestei lupte s-a făurit și s-a călit alianța muncitorească-țăărănească”.

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE. *Pentru victoria deplină a socialismului în patria noastră, pentru pace și bunăstarea poporului!* Cuvîntare rostită la Adunarea electorală din sala Floreasca — 3 martie 1961. În: Gheorghiu-Dej, Gheorghe. Articole și cuvîntări, august 1959 — mai 1961. Buc., Editura politică, 1961, p. 385.

„Partidul comunist a fost inițiatorul, organizatorul și conducătorul luptei forțelor patriotice populare care a dus la victoria insurecției armate și la răsturnarea dictaturii militare-fasciste. Partidul a organizat lupta victorioasă pentru cucerirea puterii de stat de către oamenii muncii și conduce poporul muncitor spre noi și noi izbînzii pe calea construirii socialismului”.

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE. *Cuvîntare rostită la Adunarea festivă a tineretului din Capitală cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a creării Uniunii Tineretului Comunist din România, 2 mai 1962.* În: Gheorghiu-Dej, Gheorghe. Articole și cuvîntări, iunie 1961 — decembrie 1962. Buc., Editura politică, 1962, p. 341—342.

„Înfruntînd teroarea și închisorile regimului burghezo-moșieresc, dăruindu-se trup și suflet cauzei poporului muncitor, sacrificîndu-și chiar viața, mulți tineri comuniști au intrat pentru totdeauna, prin faptele lor, în istoria eroică a luptei revoluționare din țara noastră. La chemarea partidului, tineretul a participat cu bărbăție, împreună cu masele largi ale poporului, la înfăptuirea actului istoric de la 23 August, care a eliberat pămîntul patriei de sub jugul fascist; mii și mii de tineri au luptat în rîndurile forțelor patriotice și ale armatei pentru victoria finală asupra fascismului”.

CHIVU, STOICA. *Cuvîntare rostită la Adunarea solemnă cu prilejul celei de-a 30-a aniversări a eroicelor lupte din februarie 1933 ale muncitorilor ceferiști și petroliști.* Știința, XXXII (1963), 5805 (16 febr.), p. 2.

„Uriașul potențial revoluționar al clasei noastre muncitoare și maselor largi ale oamenilor muncii, care și-a găsit expresie în luptele din februarie 1933, s-a manifestat din plin în desfășurarea insurecției armate de la 23 August 1944 și a revoluției populare care i-a urmat,

în lupta dusă de poporul român pentru instaurarea regimului democrat-popular și construirea socialismului”.

DRĂGHICI, ALEXANDRU. *Cuvîntare rostită la Adunarea festivă consacrată zilei de 23 August.* Știința, XXXII, (1962), 5629 (23 aug.), p. 1.

„Înfruntînd cu eroism închisorile și gloanțele plutoanelor de execuție, primejduindu-și în fiecare clipă viața, comuniștii au desfășurat o activitate intensă în rîndul maselor, chemîndu-le la luptă pentru sfărîmarea jugului fascist, ieșirea Romîniei din odiosul război antisovietic și alăturarea țării la coaliția antihitleristă, a cărei forță fundamentală era Uniunea Sovietică”.

Din dezbaterile la Plenara C.C. al P.M.R. 30 noiembrie — 5 decembrie. Știința, XXX (1961), 5374 (10 dec.), p. 3; 5375 (11 dec.), p. 2; 5376 (12 dec.), p. 3—4; 5377 (13 dec.), p. 2—3; 5378 (14 dec.), p. 2; 5379 (15 dec.), p. 3—4; 5380 (16 dec.), p. 2; 5381 (17 dec.), p. 2—3; 5382 (18 dec.), p. 2; 5383 (19 dec.), p. 2—3.

★

ANESCU, V., SORESCU, I., DOGARU, M. *Contribuția minerilor, petroliștilor și ceferiștilor pentru sprijinirea frontului antihitlerist.* Analele Institutului de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 4 (iulie-august), p. 94—118.

BÎRZĂ, V. *Eroi căzuți în războiul antihitlerist.* (Sit. Mircea Miloș, Constanța Belghiru, Ilie Cotoră, Moise Bunica). Analele Institutului de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R., VI (1960), 4 (iulie-august), p. 165—173.

Biografiile întocmite pe baza unor documente de arhivă, a presei, a mărturiilor tovarășilor de luptă ai acestor eroi și a datelor culese de la familiile și rudele lor.

BÎRZĂ, V., BĂRBULESCU, C. *Participarea tineretului patriotic, în frunte cu uteciștii, la lupta pentru înfăptuirea insurecției armate și sprijinirea războiului antihitlerist.* Analele Institutului de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 2 (martie-aprilie), p. 97—128.

Documente privind starea de spirit a maselor populare și a armatei împotriva dictaturii militare-fasciste și a armatei hitleriste, activitatea P.C.R. pentru atragerea armatei la înfăptuirea insurecției

din august 1944 și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste. Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VII (1961), 4 (iulie-august), p. 96—124.

28 de documente (texte și fotografii) extrase din Arhiva centrală a Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., Arhiva M.F.A., Arhiva Marelui Stat Major, Muzeul militar central, ziarul „România liberă” etc.

Glorioasa sărbătoare. Scinteia, XXXII (1962), 5628 (22 aug.), p. 1.

Editorial cu prilejul aniversării a 18 ani de la victoria insurecției armate.

GOLDBERGER, N., ZAHARIA, GH. *Caracterul național și internațional al mișcării de rezistență din România.*

Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 3 (mai-iunie), p. 112—145.

Insurecția armată din august 1944 și participarea României la războiul anti-hitlerist au o însemnătate națională istorică, deoarece au redat și consolidat independența și suveranitatea națională a poporului român prin eliberarea României de sub jugul fascist și al ocupanților hitleriști. au deschis calea spre înstaurarea unui real regim democratic. Participarea României la războiul anti-hitlerist are o însemnătate internațională, poporul român aducându-și contribuția importantă la scurtarea războiului și înfrângerea Germaniei hitleriste.

IACOȘ, I., CONDURACHE, N. *Acțiuni ale patrioților maramureșeni împotriva ocupanților fasciști (1940—1944).* Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 4 (iulie-august), p. 75—93.

MARIN, V., PETRIȘOR, V. *Lupta organizației P.C.R. din Banat, în fruntea marelui popor, împotriva dictaturii militare-fasciste, pentru zdrobirea invadatorilor hitleriști.* Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 4 (iulie-august), p. 54—74.

Sub conducerea comuniștilor, în Banat au fost organizate cele mai variate acțiuni de luptă: tipărirea ilegală a manifestelor, greve, sabotaje, formarea detașamentului armat de partizani etc. Activitatea eroică a patrioților bănățeni a constituit o contribuție însemnată la lupta generală a poporului, condusă de P.C.R., pentru răsturnarea dictaturii militare fasciste și înfăptuirea glorioasei insurecții armate.

Militarismul german și România. Pagini de istorie de Constantin Nicolae, S. Asandei, N. Condurachi, A. Petri și R.

Tiulescu. Buc., Editura politică, 1963, 135 p.

Caracterizarea militarismului contemporan al imperialismului. Istoricul militarismului german, tendințele lui. Coloana a 5-a a hitlerismului în România. Legătura dintre Germania fascistă și agenții lor din România. Cotropirea țării noastre de către Germania hitleristă și tiria ei în criminalul război antisovietic.

Elaborarea de către P.C.R. a planului de organizare a insurecției armate. obiectivele insurecției, creșterea influenței comuniștilor în armată. Divizia „Tudor Vladimirescu” (capitolul Pentru salvarea poporului).

Desfășurarea insurecției, lupta formațiilor patriotice și a unităților armatei pentru alungarea fasciștilor. Uriașa însemnătate a insurecției (capitolul Ziua cea mare a sosit). Lupta dusă de țara noastră, alături de celelalte țări socialiste, pentru curmarea pericolului ce-l reprezintă militarismul vest-german.

MINEA, STAN, NEAMȚU, AL. *Despre influența activității P.C.R. asupra Armatei române în războiul antihitlerist.* Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 4 (iulie-august), p. 136—150.

NICOLAE, C., LUPĂȘTEANU, A., BIRZĂ, V. *Episoade eroice din timpul desfășurării insurecției armate și a luptei pentru eliberarea patriei (23 August — 25 octombrie 1944).* Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 4 (iulie-august), p. 20—53.

Participarea însușeșită la insurecție a oamenilor muncii din București, din împrejurimi și din alte regiuni ale țării.

OPREA, I. M. *Organizarea și activitatea formațiilor patriotice de luptă.* Studii. Revistă de istorie, XIII (1960), 4 (iulie-august), p. 19—50.

Procesul de organizare, instruire și armamentul formațiilor de luptă patriotice, în perioada premergătoare insurecției armate și după aceea până la 6 Martie 1945.

40 de ani de luptă a tineretului revoluționar sub steagul partidului marxist-leninist. Editorial. Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 2 (martie-aprilie), p. 15.

„În august 1944, în zilele insurecției, numeroși tineri au luptat în formațiile de luptă patriotice și în unitățile militare pentru ocuparea principalelor instituții și puncte strategice și dezarmarea trupelor hitleriste; grupe de fi-

VĂ PREZENTĂM • VĂ RECOMANDĂM

neri au acționat pentru sprijinirea uni-tăților de luptă, au răspândit manifeste, au ajutat la aprovizionarea populației, la informarea cetățenilor asupra succeseilor obținute de unitățile armate și formațiunile patriotice de luptă. Ura maselor populare față de regimul fascist și de cotropitorii hitleriști, munca politică-organizatorică desfășurată de U.T.C., sub îndrumarea partidului comunist, au făcut ca participarea tineretului la lupta pentru eliberarea țării de sub jugul fascist, pentru înfringerea Germaniei hitleriste, să capete un caracter de masă".

Piatră de hotar în istoria patriei.
România liberă, XX (1962), 5554 (22 aug.), p. 1.

Editorial cu prilejul celei de-a 18-a aniversări a insurecției armate victorioase.

Presa, armă puternică a partidului în lupta pentru eliberarea națională și socială a poporului nostru, pentru construirea socialismului și apărarea păcii. Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VII (1961), 4 (iulie-august), p. 9—26.

Cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la apariția ziarului „Scinteia”.

SANDU, I. *Contribuții la istoricul formării armatei populare a R.P.R.* Studii. Revistă de istorie, XIV (1961), 2 (martie-aprilie), p. 383—397.

Făurirea Armatei populare a Patriei noastre a început în focul luptelor insurecției armate de la 23 August 1944, când, alături de formațiunile patriotice de luptă, unitățile armatei în totalitatea lor au întors armele împotriva Germaniei fasciste, au dezarmat unitățile hitleriste și au asigurat apărarea Capitalei și curățirea apoi a întregului teritoriu al țării noastre.

SAVU, AL. GH. *Lupta maselor populare, conduse de P.C.R., pentru instaurarea guvernului democrat (23 August 1944—6 martie 1945).* Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VII (1961), 4 (iulie-august), p. 65—88.

După 23 August 1944, în viața politică a țării noastre au început să acționeze cu o forță din ce în ce mai mare masele populare de la orașe și sate, în frunte cu clasa muncitoare. Folosind situația nouă, creată prin victoria insurecției armate, masele populare la chemarea partidului comunist, au trecut la organizarea și la exercitarea libertăților democratice pe cale revoluționară.

Dezvoltarea rapidă a revoluției populare, caracterizată prin schimbarea continuă a raportului de forțe dintre forțele

democratice și cele reacționare în favoarea forțelor democratice, prin cucerirea pas cu pas de către proletariat și aliații săi a unor noi și noi poziții în organele centrale și locale ale puterii de stat, a culminat cu victoria de la 6 martie 1945, când la cirna țării masele populare au instalat primul guvern democrat din istoria României.

Pe plan extern, România a intrat în coaliția antifascistă, aducându-și contribuția la războiul drept, de eliberare, pentru zdrobirea Germaniei hitleriste.

Sintem fiii libertății. Scinteia tineretului, XVIII, seria a II-a (1962), 4128 (22 aug.), p. 1—2.

Editorial cu prilejul celei de-a 18-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

Sub semnul victoriei definitive a socialismului. Editorial. Lupta de clasă, seria a V-a, XLII (1962), 8 (august), p. 3—12.

Întruchipare a celor mai înalte idealuri sociale ale maselor muncitoare din România, victoria definitivă a socialismului la orașe și sate, subliniază și mai puternic însemnătatea istorică a insurecției armate de la 23 August 1944, care a deschis o eră nouă în viața poporului român. Sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, oamenii muncii se îndreaptă spre noi înfăptuiri. Desăvârșirea construirii socialismului va însemna creșterea și mai accentuată a potențialului economic al țării, a nivelului de trai al poporului, va apropia țara noastră de culmile însoțite ale comunismului.

TUTUI, GH. *Poziția forțelor democratice față de monarhie în perioada 23 August 1944 — 30 Decembrie 1947.* Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 6 (noiembrie-decembrie), p. 44—70.

Insurecția armată a descătușat energia revoluționară a maselor, a creat condiții favorabile desfășurării cu succes a luptei pentru înfăptuirea sarcinilor agrare, anti-feudale și antiimperialiste ale revoluției. A ușurat activitatea partidului comunist în vederea unirii, în jurul și sub conducerea clasei muncitoare, a majorității covârșitoare a poporului.

După 23 August 1944, în fața partidului comunist s-au ridicat numeroase sarcini legate de lupta pentru democratizarea vieții politice, efectuarea unor reforme democratice, care să asigure progresul țării, sprijinirea războiului antihitlerist și refacerea economiei naționale. Pentru înfăptuirea acestor cerințe ale revoluției, problema cuceririi puterii politice din mîna claselor exploatare și

instaurarea puterii populare constituiau obiective de bază. Această putere avea să asigure crearea condițiilor necesare pentru trecerea nemijlocită la revoluția proletară socialistă.

TUTUI, GHEORGHE și POPA, MIR-CEA. *Hohenzollernii în România*. Buc., Editura politică, 1962. 96 p.

Instituție cu un profund caracter reacționar, monarhia a îndeplinit cu zel — în cei peste 80 de ani de existență — rolul nefast de stîlp principal al reacțiunii interne și externe în țara noastră. Istoria monarhiei se contopește cu istoria claselor exploatoare, al căror exponent a fost. Lupta antimonarhică a maselor populare se înscrie ca parte integrantă a luptei împotriva regimului burghez-moșieresc, pentru desăvîrșirea revoluției burghez-democratice și trecerea la construirea socialismului.

Pregătirea de către P.C.R. și desfășurarea insurecției armate (capitulul *Voința poporului își croiește drum*).

ZAHARESCU, VL. *Intărirea partidului și a legăturilor lui cu masele — factor hotărîtor în lupta pentru organizarea și îndeplinirea insurecției armate din august 1944*. Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VIII (1962), 4 (iulie-august), p. 3—19.

Unele aspecte ale luptei desfășurate de P.C.R. în perioada premergătoare insurecției armate antifasciste din august 1944 pentru întărirea unității rindurilor sale împotriva diversilor fracționiști, a elementelor antipartinice, dușmănoase, aventuriste, — cheazășie a forței, combativității și capacității partidului revoluționar de tip nou de a conduce masele populare spre victorie.

Evoluția evenimentelor a demonstrat însemnătatea istorică a insurecției armate și meritul uriaș pe care l-a câștigat partidul în fața poporului conducînd pregătirea și îndeplinirea ei (Studiu întocmit pe baza lucrărilor plenarei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 30 noiembrie — 5 decembrie 1961, precum și a unor documente din arhivele C.C. al P.M.R. și Institutului de istorie a partidului).

ZAHARESCU, VL. *Lupta maselor populare pentru îndeplinirea insurecției armate din august 1944*. România liberă, XX (1962), 5554 (22 aug.), p. 2.

Condițiile pregătirii și organizării insurecției armate, crearea în primăvara anului 1944, a formațiunilor de luptă

patriotice. Munca dusă de partidul comunist în rindurile soldaților și ofițerilor. Desfășurarea insurecției în Capitală, la Băneasa, Otopeni, în satele și pădurile de la nordul Bucureștiului, organizarea de către P.C.R. a luptei armate împotriva armatei fasciste în alte regiuni — Ploiești, județele Prahova și Dimbovița, întreprinderile de pe teritoriul fostului județ Brașov, orașul Turnu Severin.

ZAHARESCU, V., CONDURACHE, M. *Din activitatea P.C.R. pentru atragerea armatei alături de lupta forțelor patriotice pentru îndeplinirea insurecției armate și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste*. Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., VII (1961), 4 (iulie-august), p. 39—64.

Starea de spirit antihitleristă a maselor populare, lupta antifascistă desfășurată de forțele patriotice, influența lor în rindurile armatei romine, rolul hotărîtor al P.C.R. în trezirea conștiinței maselor de soldați și ofițeri patrioți, în înțelegerea de către aceștia a necesității de a trece alături de lupta întregului popor, în frunte cu clasa muncitoare, împotriva ocupanților hitleristi, a criminalului război antisovietic, pentru dobîndirea dictaturii militare-fasciste.

Acțiunile de împotrivire și protest ale soldaților contra comandanților, refuzul de a pleca pe front; nesupuneri în masă la ordinele de încorporare și concentrare, deportări în unitățile din țară și de pe front; refuzul de a lupta în timpul operațiunilor militare, ciocnirile și incidente armate dintre militarii romini și cei germani; trecerea unor grupe și subunități întregi de partea armatei sovietice; puternica mișcare patriotică antifascistă în rindurile prizonierilor romini aflați în U.R.S.S.

Chemările P.C.R. adresate soldaților în vederea sprijinirii frontului antihitlerist; răspindirea de către soldați a lozincilor și chemărilor partidului; procurarea de către patrioții din armată a armamentului și munițiilor pentru formațiunile de luptă patriotice; lupta comună a formațiunilor patriotice și a unităților militare romine în condițiile înaintării eliberatoare a armatei sovietice; spiritul de sacrificiu al unităților armatei romine în lupta pentru zdrobirea Germaniei hitleriste.

RECENZII

ION RUSE: În portul de pescari ● D. MELNIKOVA: Complotul împotriva lui Hitler ● A. DIMBOIU: Pe urmele Atlanților ● V. BRAGHIN: În țara corăbierilor de iarbă

Acțiunea romanului *În portul de pescari*¹⁾, referindu-se la evenimentele care au marcat istoria țării noastre pe parcursul a zece ani de adânci prefaceri politice și sociale, urmărește procesul de transformare a mentalității oamenilor din micul port pescăresc Getuza, are o valoare de generalizare remarcabilă. El pune în lumină aspecte semnificative ale luptei cu coterpitarii hitleriști. Sub conducerea comuniștilor, pescarii getuzeni devin conștienți de forța lor socială, de propriile lor interese comune de clasă, în virtutea cărora vor acționa din ce în ce mai organizat, ajungând în cele din urmă să devie elemente puternice și conștiente ale construcției socialiste în patria noastră.

Acțiunea începe în anul 1941. În micul port Getuza, își duce existența izolată, uitată de lume, o săracă așezare de pescari. Munca grea, care abia poate să hrănească gurile copiilor din familiile pescărești, viața lipsită de alte bucurii decât paharul cu rachiu la capătul unei zile grele de lucru, dușmănia asmuțită de negustori și autorități între așa-ziii „colivari” și „cuțitari” (după numele celor două mahalale ale Getuzei), i-a făcut pe acești oameni iuți la mînie și la cuțit. Și totuși, în ciuda furiei cu care se „arunca” unul împotriva celuilalt, există în ei o mare forță morală, crescută parcă din greutatea vieții și virtejurile Dunării. Oameni puternici, îndrăgostiți de apă, iubindu-și lotca cu o duiosie părintească, pescarii au ceva din farmecul eroilor de legendă.

De la aceasta pornește autorul, imprimînd întregului roman o puternică forță realistă, o poveste viguroasă și plină de autentic. Pe parcursul acțiunii pescarii getuzeni luptă împotriva instalării bazei

militare germane în port, sabotează mașina de război hitleristă în regiunea Deltei Dunării, participă cu înverșunare la lupta de eliberare a patriei, contribuind alături de forțele patriotice conduse de Partidul Comunist din România la alungarea armatelor hitleriste în retragere pe teritoriul țării.

În volumul 2 autorul urmărește dezvoltarea eroilor săi în noile condiții create de eliberarea patriei și trecerea la marile transformări revoluționare ale țării noastre, pînă puțin după momentul naționalizării.

Remarcabil povestitor și constructor de caractere, cunoscînd oamenii și limba lor, obiceiurile și mentalitatea pescarilor, Ion Ruse creează în romanul său o întreagă lume plină de pitoresc. Personaje ca Radu Ceafalan, comunistul Tudor Vetrineanu, Culae Torlac, Ivanca Grau, Moș Tună Caraghios și altele foarte numeroase, trăiesc pline de expresie și adevăr psihologic.

Greaua sarcină de a urmări evoluția unei întregi colectivități de oameni pe fondul și condiționat de desfășurarea unor evenimente istorice hotărîtoare în istoria poporului nostru, autorul a rezolvat-o în mare măsură. Romanul captivează pe tot parcursul său atenția cititorului, îl încintă prin „colorit”, prin varietatea de caractere și tipuri, prin înțelegerea pătrunzătoare a sentimentelor lor complexe.

Episodul de dragoste pasionată, dintre Culae și Ivanca, oameni puternici și dăruți naturii, străbate întregul roman dîndu-i multă poezie. Această dragoste oglindește și ea, drumul lung parcurs în transformarea mentalității pescarilor getuzeni. Autorul a găsit mijloacele de a sugera perspectivele de dezvoltare ale vieții pescarilor, izolați altădată în lumea lor măcinată de contradicții neînțelese de ei, spre tot ceea ce înseamnă dezvoltarea socialistă a patriei noastre, urmările acesteia asupra vieții oamenilor mai ieri neștiuți și neștiutori.

Romanul *În portul de pescari* al tînărului scriitor Ion Ruse este o lectură interesantă și atrăgătoare, mărturia unei viguroase forțe scriitoricești pline de personalitate.

¹⁾ Ruse, Ion. *În portul de pescari*. Buc., Editura tineretului, 1963, vol. 1, 559 p.; vol. 2, 607 p.

Spre sfârșitul celui de-al doilea război mondial, în ziua de 20 iulie 1944, la cartierul general din Prusia Orientală a armatei Germaniei fasciste a explodat o bombă cu acțiune întârziată. Atentatul nu a reușit, Hitler fiind numai rănit. Scurt timp după eșuarea complotului întreaga rețea de complotiști a fost descoperită. Gestapoul a operat mii de arestări și o mare parte a celor arestați au fost condamnați și executați. Teroarea s-a înăprtit și mai mult în Germania fascistă.

În lucrările istoricilor burghezi consacrate celui de-al doilea război mondial complotul și evenimentele legate de el ocupă un loc important. Denaturând adevărul, istoricii neofasciști vestgermani caută să dea o amploare deosebită acestui eveniment, calificându-l ca fiind punctul culminant al mișcării antifasciste din Germania. În realitate atribuindu-i un caracter de „masă” și scopuri „democratice” „antirăzboinice” ei urmăresc să creeze în jurul castei de generali hitleriste, care ocupă azi un loc de frunte în armatele vestgermane și în N.A.T.O., o aureolă falsă de „eroi ai rezistenței” și „adversarii” ai regimului fascist.

Istoricul sovietic D. Melnikov, în lucrarea sa *Complotul împotriva lui Hitler*²⁾ demască falsul comis de istoricii burghezi și prezintă în lumina adevărată evenimentul din 20 iulie și însemnătatea lui. Autorul nu se limitează la descrierea atentatului propriu-zis, ci analizează complotul în strânsă legătură cu evenimentele din anii 1943—1944, care l-au precedat. De aceea, el pornește în mod just de la prezentarea situației militare a Germaniei fasciste în acei ani. Înfringerile zdrobitoare suferite de armatele fasciste pe frontul sovietic au avut un puternic răsunet în interiorul țării, provocând o criză politică internă și descompunerea progresivă a spatelui frontului fascist. În Germania s-a intensificat mișcarea de rezistență antifascistă în fruntea căreia se afla Partidul Comunist. Toate acestea — arată autorul — au influențat și clica guvernamentală a țării. Burghezia monopolistă, moșierimea și ofiterimea înfricoșată de perspectiva catastrofei inevitabile au căutat o soluție, care în ultima instanță să ducă la menținerea dominației capitalului monopolist german și la salvarea imperialismului german. Așa a luat naștere „opoziția antihitleristă” a unor reprezentanți ai burgheziei și moșierimii germane.

Pentru justa înțelegere a însemnătății evenimentului, autorul face aprecieri am-

ple cu privire la componența grupei de complotiști și caracterul de clasă al complotului. Într-un capitol aparte el prezintă planurile și metodele complotiștilor, legăturile lor cu unele cercuri influente anglo-americane pentru încheierea unei păci separate, organizarea și înfăptuirea atentatului, teroarea fascistă dezlănțită după eșuarea lui și cauzele eșecului. Analiza documentelor programatice citate de autor, scoate la iveală faptul că, participanții la complot nu au urmărit scopuri democratice, așa cum încearcă să prezinte istoricii burgheziei, ci, din contră, au vrut să mențină dominația monopolurilor, să preîntâmpine desfășurarea unei lupte antifasciste ample și înfăptuirea după război a unor reforme cu adevărat democratice. Caracterul de clasă, componența, metodele și scopurile complotiștilor au determinat cauzele eșecului întregului complot. Dintre aceste cauze în primul rând trebuie scos în evidență ruptura ce a existat între complotiști și adevărata mișcare antifascistă de masă din interiorul Germaniei, care a avut în frunte pe comuniști.

Cei mai dirzi, mai hotărâți și consecvenți luptători împotriva regimului fascist au fost comuniștii. În paginile lucrării autorul aduce un omagiu luptei neînfricată a comuniștilor și altor antifasciști.

Contribuind la stabilirea adevărului asupra complotului împotriva lui Hitler, cartea lui D. Melnikov ajută la demascarea ideologiei neofascismului vestgerman, a politicii militariste, agresive a imperialiștilor de la Bonn.

Cartea se înscrie printre lucrările valoroase despre istoria celui de-al doilea război mondial. Cei ce se interesează de istoria acestor ani găsesc în ea o lectură interesantă și bine documentată.

Petre GAVRILESCU

★

Există legende a căror putere de seducție asupra minții omenestii pare să se păstreze la fel de vie în pofida trecerii secolelor și a dispariției generațiilor. O astfel de legendă este negreșită și aceea a Atlantidei, continent dispărut în urma unei gigantice mișcări tectonice cu mult înaintea erei pe care obișnuim s-o denumim istorice.

Prin latura sa fantastică, senzațională, marele cataclism a cucerit, în decursul timpului, interesul cercetătorilor, a fertilizat imaginația scriitorilor, s-a impus ca subiect de discuție savantă sau profană. În stadiul actual al cercetărilor, dovezile care tind să confirme realitatea existenței, în trecut, a Atlantidei reprezintă un complex de fapte și observații

2) Melnikov, D. *Complotul împotriva lui Hitler*. Buc., Editura politică, 1963, 287 p.

pe cât de mărunte, pe alit de numeroase, care, analizate separat, nu ar părea de loc relevante. După cum remarcă N. F. Jitov, „problema Atlantidei este într-un fel o problemă de statistică, o problemă a unui număr mare de fapte mici pe lângă care, de multe ori, trecem fără a le lua în seamă“. Aceste fapte interesează un cerc foarte larg de discipline diverse și una din marile dificultăți pe care le întâmpină rezolvarea problemei este tocmai aceea de a realiza sinteza, organizarea lor într-un cadru unitar și sistematic. Studiul științific, obiectiv al problemei preînde cercetătorilor vaste cunoștințe filologice, paleografice, istorice, etnografice, geologice, biologice, seismologice și de oceanografie. Înțelegem de aici caracterul colectiv al eforturilor ce trebuia depuse în vederea rezolvării ei.

Sprîjinită pe un vast aparat informativ și documentar, pe lucrări de „prima mână“ și tratînd un subiect care cu greu ar putea găsi cititori indiferenți, cartea lui A. Dimboiu³⁾ se parcurge pe nerăsuflate. Ipoteza continentului Atlantic — cunoscută vag de cei mai mulți dintre lectorii profani prin mijlocirea unor opere de ficțiune, aduce răspuns la o serie de întrebări pasionante din diverse domenii ale culturii. Oamenii de știință ca și simplitii cititori interesați în dezlegarea problemelor ce se referă la originea și stadiul de civilizație al vechilor populații nordafricane, europene și americane găsesc în această ipoteză un izvor bogat de explicații. Originea culturii Egiptului antic, a culturii vechi cretane, întrebările care stăruie încă asupra populațiilor pregrecești și prelatine — pelagii și etrusci —, problema celților și a vechilor monumente de piatră din Franța, Anglia și Scandinavia ca și originea culturilor maya și toltecă din America Centrală și de Sud, se integrează în această ipoteză, al căror studiu, de o importanță covârșitoare pentru cunoașterea trecutului îndepărtat al omenirii, poate fi considerat ca aflîndu-se încă într-o fază preliminară.

Elucidarea acestor probleme ar da poate și o explicație științifică acelor uimitoare corespondențe stabilite între culturile preistorice aflate de o parte și de cealaltă a Oceanului Atlantic.

Sub alte aspecte, ipoteza existenței și dispariției continentului atlantic explică și o serie de fenomene geologice, ca apariția relativ tîrzie a curențului Golfstrom în partea de apus a Oceanului Atlantic. Lămură este unele nedumeriri pe care bio-

logii le au cu privire la flora și fauna acestui ocean și în special la acea zonă a sa cunoscută sub numele de Marea Saragaselor, propune o explicație a acelei ciudate migrații a anghilelor ajunse în faza de reproducție ș.a.

Toate aceste probleme, Aurel Dimboiu le tratează folosind o frază clară și concisă. Credem, de asemenea, că farmecul lecturii se datorește intrucitva și pasiunii pe care A. Dimboiu a pus-o în elaborarea lucrării sale.

Victoria POPOVICI

★

Romanul științifico-fantastic *In țara codrilor de iarbă*⁴⁾ este o originală creație literară în care se îmbină caracterul instructiv al lucrării cu o realizare artistică plină de poezie, captivantă, interesantă. Adresîndu-se în primul rînd tinerilor cititori autorul a izbutit să transmită într-o formulă literară deosebit de atrăgătoare noțiuni esențiale ale biologiei științifice, idei și observații din lumea insectelor în mod special.

Pornind de la ideea fantastică a unui om de știință care datorită unor fermenti foarte puternici reușește să-și micșoreze de cîteva sute de ori dimensiunile, autorul ne introduce într-o lume surprinzătoare plină de pitoresc și neprevăzut, care constituie de fapt existența obișnuitelor insecte pe care le cunoaște fiecare dintre cititori. Comportîndu-se ca un „microscop viu“, savantul, transformat el însuși într-o vietate minusculă, surprinde mecanismele fiziologice cele mai intime ale insectelor, descrie principiul după care își duc existența și trage concluzii pentru cele mai variate domenii ale altor științe, medicină, fiziologie, mecanică.

Scrisă în genul romanelor captivante, aventurile eroilor trezesc tot timpul curiozitatea cititorilor, îl fac să participe cu un interes crescînd la toate peripețiile și descoperirile lor.

Pasiunea cercetărilor, curajul experimentatorului de care este animat eroul principal al cărții, curiozitatea mereu proaspătă și încrederea lui în forța nesfîrșită de cunoaștere a omului și în puterea acestuia de a supune natura propriilor sale trebuințe, dau un puternic optimism întregii povestiri.

O valoroasă idee a cărții este aceea a legăturii dintre diversele ramuri ale științei și tehnicii și necesitățile ca omul însuși să se formeze în sensul unor preocupări multilaterale în domeniile respective.

3) Dimboiu, Aurel. *Pe urmele atlantiților*. Buc., Editura științifică, 1963, 336 p.

4) Brașov, Vladimir. *În țara codrilor de iarbă*. Buc., Editura tineretului, 1962, 351 p.

Povestirea lui Braghin stimulează interesul de cunoaștere în special al tineretului, atrăgându-i atenția asupra unui întreg domeniu de cunoștințe cum este cel al entomologiei. Ea pledează pentru o atență observare a naturii, ca unul dintre cele mai valoroase izvoare de cunoaștere a realității.

În sfârșit, interesul și dragostea cu care este căutat de către celelalte personaje ale cărții eroul principal al povestirii, savantul dispărut încă în vremurile de mult apuse ale Rusiei țariste, imprimă

întregii povestiri un cald umanism, o mare dragoste pentru oameni și știință. În acest fel apare exprimată și deosebiră esențială între condițiile de viață grele ale omului de știință în vechea Rusie țaristă, înecat în singurătate și anonim și nesfârșitul cîmp de activitate al cercetătorului sovietic, viața sa plină de satisfacții și realizări.

În țara codrilor de iarbă este o lectură dintre cele mai interesante din domeniul literaturii științifico-fantastice.

L. P.

Mic curs de legătorie

CUM SE LEAGĂ O CARTE (V)

Curățirea filelor. Se întâmplă adesea ca unele file să fie pătate sau murdare pe toată suprafața lor. Petele de cerneală și, în general, cele colorate — cu excepția petelor de grăsime — se pot îndepărta, cu o soluție de 1% clorură de calciu. În acest scop, se scufundă fila în soluție, unde se lasă pînă ce petele dispar sau devin aproape invizibile, apoi se clătește bine cu apă curată și se pune la uscat pe o șfoară, de care se prind cu două cîrlige de rufe. Dacă petele nu dispar, doza de clorură de calciu se poate mări treptat iar „baia” în soluție se poate repeta de cîteva ori.

În cazul cînd fila este pătată cu grăsime, manopera se va efectua în același mod, însă cu o soluție de acid nitric în proporție de 1%.

Filele murdare din cauza prafului, se pot curăța într-o soluție de apă cu 5% alaun (care se dizolvă în apă caldă, folosindu-se numai după răcire). În unele cazuri, efectul dorit se produce foarte repede, hîrtia recăpătîndu-și culoarea ei inițială; în alte cazuri, însă, „baia” trebuie să dureze ceva mai mult (uneori 1—2 ore) — ceea ce trebuie evitat cînd avem de-a face cu o hîrtie de calitate inferioară.

Băile în acid înălbesc hîrtia, care de obicei prezintă un contrast față de restul filelor. Pentru remedierea acestui defect, după uscarea ei fila respectivă se spală într-o soluție de ceai sau apă cu cicoare.

Montarea filelor volante. În afara textului propriu-zis, multe cărți au diferite ilustrații, planșe, hărți sau tabele, de obicei tipărite în culori și pe o hîrtie deosebită de restul volumului. Ele nu fac

parte din coală, astfel încît redevin volante cu prilejul desfacerii volumului sau al reparării fasciculelor.

Firește că după efectuarea acestor manopere, planșele vor fi montate la locul lor.

Dacă planșa este formată dintr-o singură filă, ea se va lipi fie *direct*, fie *indirect* (prin intermediul unei fișii de hîrtie).

În primul caz, se unge fila de-a lungul cotorului, cu clei de amidon, pe o porțiune de 5—6 mm, apoi se fixează de fila următoare, începînd cu colțul de jos și treptat pînă la extremitatea superioară a volumului. Odată această manoperă terminată, se așterne, deasupra porțiunii unse, o hîrtie maculatură, peste care se netezește cu fălțuiala.

Acest procedeu prezintă inconvenientul că nu asigură o durabilitate prea mare, astfel încît este mai indicat să se folosească lipirea *indirectă*. Planșa montată în acest fel, este fixată cu ajutorul unei fișii de hîrtie, lată de 8—10 mm, îndoită la mijloc în toată lungimea, jumătate lipindu-se pe spatele planșei iar cealaltă jumătate pe marginea dinspre cotor a filei următoare. Prin lipirea *indirectă* se asigură planșei o mai mare mobilitate, fără a se îngreuna deschiderea volumului.

De obicei, ilustrațiile tipărite pe o singură filă, de-a lungul volumului, se montează în partea dreaptă a cărții (unde se află paginile fără soț). Indiferent însă, unde sînt montate, legenda lor trebuie să fie în spre dreapta (cele lipite la paginile fără soț vor avea legenda spre fața volumului iar cele montate la paginile cu soț, spre cotorul său). Planșele simple, montate la mijlocul fasciculei se lipesc *direct*. Numai la lucrările importante sau de valoare bibliofilă, aceste planșe se montează *indirect*.

Planșele tipărite pe două file (față în față) se lipesc numai *indirect* — adică

prin intermediul unei fișii de hîrtie subțire. Ele se vor monta, însă, în așa fel, încît să fie puțin depărtate de color (cu 2—3 mm), pentru ca textul tipărit să nu fie străpuns la coaserea volumului.

Dacă planșele sînt mai mari decît formatul cărții, ele se vor fălțui — de preferință, pe formatul textului tipărit sau, la nevoie, în așa fel încît marginile volumului să le depășească de jur împrejur cu circa 1 cm.

Aplicarea forzațului. La începutul și sfîrșitul fiecărui volum legat se găsesc cîte două file, care nu fac parte din tex-

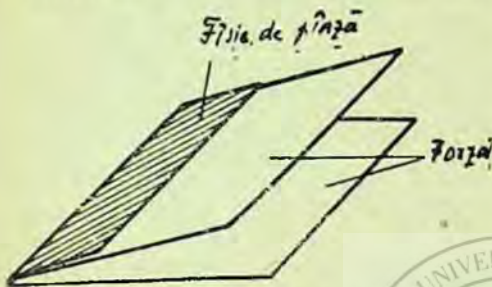

Fig. 1 — Forțaț întărit cu pinză, înfășurînd cotorul fascicolei.

tul tipărit — una din ele fiind lipită de coperta respectivă (din față sau din spate) iar cealaltă liberă, volantă. Aceste file — denumite forțaț — pot fi din hîrtie albă, colorată sau ilustrată (forțaț tematic); ele unesc corpul volumului cu scoarța, prin intermediul celor două fascicole, de la început și sfîrșit.

După ce fasciculele au fost reparate și curățite, se trece la aplicarea forzațului pe prima și ultima fasciculă. În acest scop din hîrtia folosită ca forțaț se taie două coli exact după formatul cărții deschise, apoi se fălțuiesc la mijloc, se ung cu pap pe linia indoiturii (o porțiune de 4—5 mm) și se aplică la cotorul celor două fascicule de la începutul și sfîrșitul volumului. Astfel, aceste fascicule vor avea cîte o pereche de file în plus față de celelalte fascicule sau pagini care alcătuiesc volumul; o filă din fiecare pereche se va lipi ulterior de scoarță, constituind un fel de căptușeală a copertei, iar cealaltă va rămîne liberă, protejînd foaia de titlu.

Forzațul astfel montat nu asigură o rezistență prea mare, de aceea se recomandă folosirea acestui sistem numai la volumele mai subțiri, formate din cel mult, 10 fascicule.

La volumele mai groase sau pentru a se mări rezistența legăturii se folosește

un forțaț mai lat cu 6—7 mm decît formatul cărții, care înfășoară cotorul fasciculei respective pe această distanță. (fig. 1).

Pentru a se asigura volumului legat o rezistență și mai mare, forzațul poate fi întărit pe toată lungimea cotorului cu o fișie de pinză subțire, lată de 2 cm care se lipește cu clei de amidon. După ce forzațul astfel întărit s-a uscat, porțiunea cașerată cu pinză se fălțuiește pe o distanță de 6—7 mm, apoi se introduce fascicula în indoitura formată și se lipește de marginea forzațului (fig. 1). În acest fel, prima și ultima fascicolă, se vor fixa mai solid de blocul cărții, cu prilejul coaserii volumului.

După ce se lasă la uscat 1—2 ore fasciculele se bat la cap și la cotor, apoi se introduc în presă, unde sînt așezate după format (în cazul cînd se presează mai multe volume dintr-o dată). La bază se va plasa blocul cel mai mare, fiecare format de carte fiind despărțit cu o scindură, care trebuie să depășească suprafața volumului cu cel puțin 1 cm de jur împrejur (fig. 2).

Fig. 2

Blocurile de carte vor fi așezate în presă cu cotorul înăuntru, iar presa se va strînge în mod egal din ambele părți, pentru ca fasciculele să fie presate în mod uniform.

După un interval de 12—16 ore, blocurile de carte se scot din presă.

Încrêstarea cotorului. Blocurile de carte se cos pe sfîrși sau pe șiret, în funcție de grosimea fasciculelor și a hîrtiei. De obicei, volumele formate din fascicule avînd pînă la 16 file (din hîrtie obișnuită) sau chiar 32 file (din hîrtie subțire) se cos pe sfîrși. În acest caz, ele se încrêstează la cotor, pentru a se stabili o linie uniformă la coaserea lor,

și, în același timp, pentru a se asigura un lăcaș pentru sforile de întins.

După ce s-a dat de o parte prima și ultima fasciculă — pe care s-a aplicat forzațul și care nu se increstează — blocul de carte se bate bine la cap și la cotor, se așază între două scînduri, lăsîndu-se cotorul în afară pe o distanță de circa 1 cm. apoi se introduce în presă pentru a fi increstat (fig. 3).

În funcție de formatul volumului, se vor face 4, 5 sau 7 creștături, dintre care prima și ultima (creștăturile de legătură) sînt destinate pentru introducerea și scoaterea acului cu care se cos fasciculele. Volumele pînă la un format de 12.5 x 17.5 cm necesită trei creștături, din care cele două — de la capete — pentru sfiori, iar cea din mijloc pentru a permite pătrunderea cleiului. Volumele cu un format mai mare decît 15 x 20 cm, se cos pe 3 sfiori iar cele de peste 20 x 30 cm pe 5 sfiori.

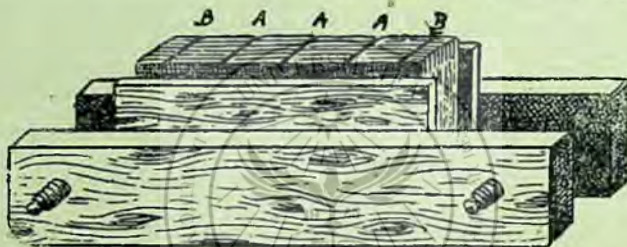

Fig. 3. — Increștarea cotorului: A = creștături de bază; B = creștături de legătură.

PROFESIA NOASTRA

ÎNCHEIEREA CURSULUI CU BIBLIOTECARIILE DE LA SINAIA

Între 23 mai — 22 iunie a.c., Casa de cultură din Sinaia a găzduit cursul de instruire profesională organizat de Consiliul așezămintelor culturale din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, cu sprijinul Bibliotecii Centrale de Stat.

Peste 100 de directori ai bibliotecilor raionale și metodiști ai unor biblioteci regionale au parcurs în acest răstimp principalele probleme de ordin teoretic și practic ce se pun în momentul de față al activității de propagandă și răspîndire a cărții. Sarcinile actuale ale muncii culturale-educative de masă, indicațiile plenei din aprilie a C.S.C.A. consacrată acestora au constituit principalul reper

După ce s-au trasat cele două creștături de legătură, la distanța menționată, creștăturile de bază se dispun pe lungimea cotorului la distanțe egale, începînd de la mijloc. Plasarea uniformă a creștăturilor pe cotorul cărții prezintă o deosebită importanță, întrucît ea asigură o repartizare egală a legăturii dintre blocul cărții și scoarță.

Increștarea se practică cu ajutorul unui ferăștrău de mînă, pe o adîncime de circa 1 mm. după care creștăturile de bază se lărgesc cu pila pînă la 2 mm.

O dată această manoperă terminată, se scoate blocul din presă și se anexează cele două fascicule neincrestate (pe care s-a aplicat forzațul) apoi pe cotorul lor se însemnă cu un creion colorat locul din dreptul creștăturilor de legătură, pentru a se stabili punctele prin care se va introduce și se va scoate acul cu ață.

Cu aceasta, faza pregătirii blocului pentru cusut s-a încheiat, urmînd a se trece la coaserea volumului pe gherghef.

sirea cărții beletristice în munca de educație etc. Cele câteva conferințe de economie industrială și agrară programate au completat în mod substanțial cunoștințele participanților despre cerințele actuale ale economiei noastre socialiste, permițând astfel o mai bună înțelegere a lecțiilor de specialitate privind rolul bibliotecilor în propaganda tehnică și agrotehnică.

De altfel, prezentarea unor prelegeri concentrate, abordând teme dintre cele mai actuale din domeniul politicii și culturii a oferit un prețios suport teoretic pentru desfășurarea ciclului de lecții și a acțiunilor practice pe tărîmul muncii de masă a bibliotecilor.

Orele consacrate activității metodico-bibliografice au prilejuit nu numai o trecere în revistă a sarcinilor și metodelor acestui însemnat domeniu al muncii cu cartea, dar și elaborarea și analiza științifică a unor lucrări de îndrumare metodică și bibliografii de recomandare. Materialele întocmite în timpul cursului de metodistii bibliotecilor regionale din Galați și Oradea, de lucrători ai bibliotecilor din Capitală, Tg. Jiu etc. au intrunit aprecieri dintre cele mai bune și vor constitui desigur temelul unor reușite manifestări de masă în unitățile respective.

Răspunzîndu-se unui interes deosebit arătat de cursanți față de problemele accesului liber al cititorilor la raft, a fost programat un schimb de experiență la Biblioteca raională din Brăila. Nu în-

cape îndoială că înfățișarea modernă, atrăgătoare și organizarea acestei unități — materializarea grijii deosebite manifestate de către organele locale de stat — vor avea ecoul corespunzător în conștiința tuturor celor care cu acest prilej au putut vedea „raftul liber” în acțiune.

Destinat să pună în curent pe participanți cu noile preocupări și metode ale activității bibliotecare și să asigure o justă orientare muncii metodice a bibliotecilor raionale, cursul de la Sinaia a creat premise pentru organizarea corespunzătoare încă în acest an, a cursurilor regionale de inițiere profesională cu lucrătorii bibliotecilor comunale.

Bilanțul cursului recent încheiat este dintre cele mai pozitive, iar numele citorva dintre cursanți care au contribuit la realizarea lui se cuvine citate: Barbu Georgeta (Biblioteca raională Găești), Cojocaru Ilie (Biblioteca raională Oltețu), Veress Maria (Biblioteca raională Cehu-Silvaniei), Decusară Constantin (Biblioteca regională Galați), Streche Sevastița (Biblioteca raională Nicolae Bălcescu-Capitală), Ioniță Ion (Biblioteca raională Titu).

Așa cum sublinia cu prilejul ședinței de încheiere a cursului de la Sinaia tovarășul Boriga Dumitru, președintele Consiliului Așezămintelor Culturale din C.S.C.A., adevărata măsură a eficienței eforturilor depuse pentru ridicarea calificării profesionale a celor peste 100 de bibliotecari o va da activitatea lor practică.

Y. A.

BIBLIOTECONOMIE • BIBLIOGRAFIE • DOCUMENTARE

BIBLIOTECA CABINETULUI DE SOCIALISM ȘTIINȚIFIC DE LA UNIVERSITATEA BUCUREȘTI

Predarea științei marxist-leniniste în instituțiile de învățămînt superior are o însemnătate deosebită în formarea ideologică a studenților, ajutîndu-i, în același timp, la înțelegerea și aprofundarea celorlalte ramuri ale științei, la cunoașterea temeinică a politicii partidului și statului nostru, la formarea de buni specialiști, cetățeni conștienți, luptători activi pentru progresul patriei socialiste. Un rol important în popularizarea învățaturii marxist-leniniste, în sprijinirea însușirii profunde de către studenți a disciplinelor sociale ce se predau în facultăți (socialism științific, economie po-

litică, materialism dialectic și istoric, filozofie, istorie) îl au Cabinetele de socialism științific din universități, cit și bibliotecile acestora.

La Universitatea București, o astfel de bibliotecă a fost constituită în anul 1951, o dată cu înființarea Cabinetului de socialism științific, avînd ca scop:

— să procure o documentație cât mai bogată pentru cadrele didactice din întreaga Universitate, să asigure informarea lor despre ultimele apariții în domeniul științelor sociale, cit și documentarea prin împrumut din alte biblioteci;

— să pună la dispoziție studenților, în cantități suficiente și la zi, bibliografia care se indică la cursuri;

— să organizeze și să desfășoare propagandă și difuzarea promptă a noilor apariții.

La început, spațiul destinat depozitului și sălilor de lectură era insuficient, iar fondul de publicații, format dintr-o colecție restrânsă de literatură marxist-leninistă și de beletristică, nu putea satisface în întregime cerințele de studiu ale cititorilor. Cu fiecare an, însă, bibliotecii i-au fost asigurate condiții materiale tot mai bune. Prin grija Bibliotecii Centrale Universitare și a Catedrei de socialism științific, dispunem, în prezent, de spațiul de depozitare necesar și de două săli de lectură încăpătoare (una pentru studenți și o alta pentru cadrele didactice, unde aceștia își întocmesc bibliografiile săptămânale). Fondul de cărți s-a îmbogățit de asemenea, ajungând la peste 12 000 de volume. La dispoziția cititorilor mai stau numeroase reviste și ziare românești, cât și de peste hotare. Biblioteca ține legătură aproape zilnic cu Colectura bibliotecilor, pentru ca orice publicație nou apărută să poată fi achiziționată imediat, prelucrată și dată în circulație chiar în aceeași zi. Urmărim cu deosebită grijă completarea fondului cu noile ediții ale clasicii marxism-leninismului, cu documentele elaborate de P.M.R. Ne străduim ca informarea bibliografică cu ajutorul fondului de publicații să fie mereu actuală, să ofere sursele de informare cele mai recente în legătură cu situația internațională, politica marxist-leninistă a partidului nostru, succesele construcției socialiste în țara noastră.

Zilnic, la Biblioteca Cabinetului citesc în medie 250 de persoane (studenți de la cursurile de zi și fără frecvență, cadre didactice, aspiranți, cercetători, propagandiști și cursanți la învățămîntul politic din instituțiile și întreprinderile Capitalei), care consultă în total 400—500 de volume. Față de anul 1956, numărul volumelor eliberate s-a mărit cu peste 80 000, iar al cititorilor cu peste 20 000, datorită și creșterii numărului studenților în toate facultățile. Cărțile sînt servite în sală pe baza permisului de intrare eliberat de Biblioteca Centrală Universitară, forul tutelar al bibliotecii noastre. Pe un singur buletin de cerere cititorii pot solicita mai multe publicații. Aceasta le ușurează studiul, deoarece, în multe cazuri, ei au de consultat mai multe volume ale aceleiași lucrări sau

un număr adesea restrîns de pagini dintr-un titlu.

Ținînd seama că circulația cărților social-politice înregistrează o mare creștere, biblioteca se străduiește să asigure o servire cât mai operativă a cititorilor. Astfel, la începutul săptămîinii, cărțile prevăzute în bibliografia întocmită de catedră pentru fiecare lecție predată sînt scoase din rafturi și puse la îndemîna bibliotecarilor, pentru a putea fi date imediat în circulație. Rafturile cu acces liber, amenajate în sala cataloagelor, permit de asemenea o servire rapidă a cititorilor, popularizarea mai eficace a noutăților, îndrumarea directă a fiecărui om în parte.

Un mijloc de bază în îndrumarea cititorilor îl constituie cataloagele. La biblioteca noastră, există un catalog alfabetic și un catalog sistematic al întregului fond, un catalog alfabetic al periodicele românești și străine, un catalog tematic al operelor lui Karl Marx și Friedrich Engels și un catalog tematic al operelor lui V. I. Lenin. S-a urmărit, între altele, ca în cataloagele generale să fie scoase în evidență documentele partidului și statului nostru, lucrările de mare însemnătate teoretică și practică pentru construirea socialismului în țara noastră. În prezent, ne preocupăm de organizarea unui catalog tematic al operelor lovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej. Organizarea acestor instrumente de muncă este o necesitate imperioasă, întrucît, în cazul bibliotecii noastre, îndrumarea trebuie să se desfășoare cât mai operativ, să cuprindă în timp un mare număr de persoane, care solicită materiale pe teme și în domenii diferite ale științelor sociale.

Îndrumarea lecturii mai este realizată prin amenajarea de expoziții ale lucrărilor nou intrate în bibliotecă, ale cărților referitoare la diferite evenimente social-politice mai importante, comemorări și aniversări.

Un ajutor important pentru cititorii studenți îl constituie informațiile bibliografice orale date de bibliotecari pentru diferite teme ce sînt studiate la seminarii, pentru întocmirea lucrărilor de diplomă, a lucrărilor referitoare la unele evenimente etc.

Deși studenții primesc indicații bibliografice de la catedră, ei solicită uneori bibliotecii bibliografii suplimentare. În alte cazuri, de pildă, cînd numărul exemplarelor dintr-un titlu prevăzută în bibliografie nu poate acoperi cererile, mai ales în perioada examenelor, bibliotecarii recomandă cititorilor alte lucrări, broșuri

sau periodice în care poate fi consultat materialul indicat.

Relațiile de lucru statornicite între bibliotecă și catedră au o importanță deosebită în ridicarea calificării personalului nostru, în legarea mai strînsă a muncii bibliotecii de munca desfășurată de cadrele didactice. Procurarea din timp de către bibliotecă a bibliografiilor întocmite de catedră pentru studenți, urmărirea indicațiilor date de cadrele didactice la consultații și meditații, sfatul primit din partea catedrei în ceea ce privește recomandarea bibliografiilor și folosirea cât mai chibzuită a fondului de

publicații — reprezintă pentru noi puncte de sprijin dintre cele mai prețioase în servirea promptă și calificată a cititorilor.

La rîndul nostru, sesizăm colectivul catedrei despre lucrările nou intrate în bibliotecă, ne expunem părerea în legătură cu bibliografiile destinate studenților. Prin colaborarea fructuoasă cu catedra, am reușit să atragem în scurt timp un cerc larg de cititori, preocupați de cele mai diverse probleme ale științelor sociale.

Elena MUNTEANU

ACTIVITATEA BIBLIOGRAFICĂ ȘI DE INFORMARE ȘTIINȚIFICĂ LA BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ DIN IAȘI

Condițiile noi create muncii științifice și culturale după eliberarea țării au imprimat o dezvoltare amplă, continuă și în domeniul științei bibliografice. Consemnăm, în această direcție, realizările de prestigiu ale serviciilor bibliografice din cadrul bibliotecilor universitare, care au devenit astăzi pîrghii de neînlocuit în desfășurarea procesului de învățămînt și în rezolvarea problemelor ce se ridică în variate domenii ale cercetării științifice din instituțiile de învățămînt superior. La Biblioteca Universității „Al. I. Cuza”, preocupările acestui serviciu, sprijinit prin diferite forme de către toate celelalte sectoare ale instituției, se îndreaptă spre adîncirea permanentă a conținutului activității, spre specializarea competentă a bibliografilor, pentru a putea face față cererilor mari de bibliografii în domeniul umanisticii și, într-o anumită măsură, în cel tehnic. Ca rezultat, colectivul bibliografic pune la dispoziția cercetătorilor lucrări bibliografice de o înaltă ținută, cadrelor didactice materiale în legătură cu programa analitică, studenților bibliografii cu o tematică diferită, care să le servească la întocmirea lucrărilor de diplomă și a referatelor profesionale.

Încă de la înființare (1952), serviciul nostru bibliografic a pășit la organizarea și utilizarea sa, încît să poată răspunde rapid și în orice moment sarcinilor pe care și le-a asumat. Pe lângă folosirea cataloagelor deja existente în bibliotecă (alfabetic și sistematic al cărților, alfabetice, geografice și cronologice al periodicelor), serviciul bibliografic a început să-și alcătuiască noi instrumente de bibliotecă, noi surse de informare nece-

sare muncii sale. Din aparatul creat pînă acum, enumerăm:

— *Catalogul analitic al articolelor din periodice*. (Se prelucrează 75 titluri de periodice, alcătuiindu-se fișe analitice la principalele articole din domeniul științelor sociale și al umanisticii;

— *Catalogul analitic al capitolelor din cărțile de bază* (tratate și manuale fundamentale pentru studii necesare cadrelor didactice și studenților);

— *Catalogul sistematic al periodicelor*;

— *Buletinul bibliografic al cărților străine intrate în biblioteca centrală și în cele 22 de biblioteci filiale* (cu apariție lunară);

— *Catalogul colectiv al materialelor de informare bibliografică existente la Biblioteca centrală și la filiale*;

— *Catalogul bibliografiilor alcătuite în alte instituții în ultimii 15 ani*;

— *Catalogul fișelor I.D.T.*

Tot pentru sprijinirea procesului de învățămînt, serviciul bibliografic a întocmit un catalog alfabetic pe fișe al disciplinelor predate la Universitatea „Al. I. Cuza” și a organizat o evidență a programelor analitice ale acestor discipline. Aceste două instrumente servesc la întocmirea de bibliografii, la culegerea și recomandarea materialelor bibliografice, la alcătuirea comenzilor de cărți, la planificarea activității bibliografice etc.

Cu ajutorul instrumentelor menționate aici, serviciul bibliografic a elaborat o serie de lucrări bibliografice de mare interes. Între acestea, amintim:

— o bibliografie în care a fost fișat materialul din bibliotecă referitor la istoria mișcării muncitorești din țara noastră între 1870 și 1945. În acest scop,

au fost cercetate 600 de volume cărți și 40 de volume periodice. În cursul anului 1963, sînt prevăzute spre cercetare 20 de colecții de periodice (volume de legătură).

— o bibliografie a problematicei abordate în revistele „Analele Institutului de istorie a partidului de pe lingă C.C. al P.M.R.” și „Studii. Revistă de istorie”.

— o bibliografie a conținutului revistei „Viața Romînească” de la apariție și pînă în 1962.

Colectivul bibliografic elaborează și o serie de lucrări bibliografice în cadrul temei: *Contribuții la istoria culturii*. În acest scop, a fost fișat materialul pentru bibliografia *Istoria teatrului în Moldova 1860—1900*, cît și revistele „Dacia literară” (1840, 1845) și „Adevărul Literar și Artistic” (anii 1921—1926), în vederea întocmirii unor indici pe materii.

Primind o serie de cereri din partea cercetătorilor, profesorilor și studenților care au întreprins studii în regiunea Iași, serviciul bibliografic a trecut la redactarea fișelor din publicațiile ce se referă la această regiune, pentru întocmirea unui fișier pe probleme cît mai exhaustiv.

La cererea catedrelor de Literatură universală, Literatură romînă, Economie politică, Istoria Romîniei din Universitatea „Al. I. Cuza”, au fost întocmite numeroase bibliografii, între care cităm: *Literatura antică; Clasicismul și iluminismul; Romanul Rezistenței în Franța; Literatura de peste hotare în traducere romînească; A. D. Xenopol; I. Ghica; N. Bălcescu; Știința în slujba păcii; Economia Moldovei etc.* Au mai fost elaborate bibliografii pe tema *Situația internațională și bibliografii amănunțite* la cererea Catedrei de psihologie.

Colectivul bibliografic consacră o parte a muncii sale asigurării studenților cu documentația necesară alcătuirii lucrărilor de diplomă. La 170 de lucrări de acest gen, bibliografii au lucrat împreună cu studenții, pentru a-i iniția și a-i ajuta la completarea bibliografiei în următoarele domenii: Istoria Romîniei, Istoria antică, Istoria contemporană, Literatura romînă veche și contemporană, Literatura rusă și sovietică, Literatura franceză, Psiho-pedagogie, Filozofie, Științe

juridice. Studenții și-au însușit metodele de minuire a izvoarelor și instrumentelor bibliografice, ceea ce s-a concretizat în ridicarea nivelului științific al lucrărilor respective. Această experiență ne determină să abandonăm practica întocmirii de bibliografii la cerere pentru tezele de stat, conlucrarea cu cititorul fiind mai eficace.

Tot în sprijinul procesului de învățămînt se inseriu informațiile bibliografice orale, care se ridică anual la 10 000, cu precădere din domeniul literaturii beletristice și al științelor sociale. Cifra aceasta ar putea pare exagerată dacă nu am avea în vedere că serviciul de informare este deschis 14 ore pe zi, iar uneori informațiile furnizate se restrîng la explicarea modalităților de folosire a instrumentelor de lucru ale bibliotecii.

Este cert că activitatea de informare bibliografică trebuie să se bazeze pe fondurile de publicații ale bibliotecii și pe cataloage. Dacă în ceea ce privește cererile din partea studenților, serviciul bibliografic le poate rezolva în întregime, în cazul cercetătorilor apare necesară o informare și mai vastă, care la biblioteca noastră poate fi întreprinsă mai ales în domeniile: științe sociale, pedagogie, filologie și artă. Întîmpinăm dificultăți în special la alcătuirea unor lucrări din domeniul științelor naturii și al tehnicii, cauzate și de lipsa personalului de specialitate. Această deficiență s-ar putea înlătura printr-o colaborare mai bine organizată cu cadrele didactice.

În ceea ce privește planificarea activității bibliografice, se observă paralelisme cu alte biblioteci similare, mai ales în cazul lucrărilor bibliografice de amploare, ceea ce duce la cheltuieli inutile de timp, bani și efort. Pentru evitarea unor astfel de carențe, ar fi de dorit o coordonare mai exactă de către Ministerul Învățămîntului a muncii bibliografice pe centre universitare. Aceasta ar permite îmbogățirea activității bibliografice a fiecărei unități în parte, întocmirea de lucrări cu o ținută științifică mult mai înaltă.

Livia VLAD
Biblioteca Centrală
Universitară Iași

DOCUMENTAREA TEHNICĂ ÎN TRANSPORTURI ȘI TELECOMUNICAȚII

După eliberarea țării noastre de sub jugul fascist, conducerea Ministerului Comunicațiilor — în fruntea căreia se afla tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — a apreciat necesitatea modificării fundamentale a condițiilor de lucru în ramura transporturi și, mai ales, la căile ferate, care, în acea vreme, asigurau 96,1% din totalul transporturilor. S-a preconizat, încă de atunci, renunțarea la tehnica empirică din trecut — bazată pe rutină — și trecerea la o exploatare pe baze științifice, moderne. Utilitatea documentării, ca unul dintre instrumentele principale pentru realizarea acestui scop, a început să fie subliniată tot mai mult și — datorită acestui fapt — pe la mijlocul anului 1948 a luat ființă *Oficiul de presă, editură și documentare C.F.R.* (OPED-CFR). Astfel a fost constituit primul organ departamental de documentare din R.P.R.

OPED-CFR a organizat documentarea atât în cadrul oficiului, cât și la unitățile de bază ale căilor ferate, elaborând materiale pentru instruirea cadrelor necesare acestei activități, a unificat bibliotecile tehnice ale diferitelor direcții din cadrul C.F.R. într-o bibliotecă tehnică centrală, a întocmit și a tradus materiale documentare pentru nevoile producției (studii de sinteză, cercetări bibliografice etc.). Aceste materiale s-au bucurat de o bună apreciere din partea specialiștilor, care găseau în ele căi noi de rezolvare a grelelor probleme ce se puneau în fața transporturilor.

În anul 1953, datorită lărgirii activității de documentare din cadrul Ministerului Căilor Ferate, înființat între timp, s-a creat *Casa tehnicii căilor ferate*, care a luat locul fostului OPED-CFR. Casa tehnicii căilor ferate a îmbinat documentarea tehnică, propaganda tehnică și activitatea de editură. Tot în cadrul acestei unități funcționau Biblioteca tehnică centrală și Muzeul căilor ferate. S-a realizat astfel un organ de documentare care să aibă create cele mai bune condiții de lucru, pentru a contribui mai accentuat la introducerea și la dezvoltarea tehnicii noi în toate ramurile transportului feroviar. Activitatea de documentare s-a dezvoltat continuu și, ca rezultat, au început să apară buletine de documentare tehnică, caiete selective și cărți tehnice originale.

În cursul anului 1959, structura organizatorică s-a modificat, luând forma ac-

tuală a *Serviciului de documentare tehnică în transporturi și telecomunicații (S.D.T.)* subordonat Direcției tehnice din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor. De la această dată, editura s-a constituit ca unitate de sine stătătoare. Serviciul de documentare tehnică în transporturi și telecomunicații este împărțit pe resoarte, dintre care cele de specialitate documentară sînt: *resortul de prelucrare, informare și îndrumare documentară; resortul de documentare foto-cinematografică și Biblioteca tehnică centrală.*

Resortul de prelucrare, informare și îndrumare documentară are în sarcină elaborarea materialelor documentare pentru toate ramurile Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor (M.T.Tc.). realizarea unei legături strinse între succesele tehnicii mondiale și cerințele producției fiecărei ramuri de activitate în parte. Subliniem că temele de cercetare au fost stabilite în lumina sarcinilor tratate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la reinzestrarea tehnică în transporturi și telecomunicații și introducerea tehnicii noi.

Resortul este încadrat cu ingineri specializați pe principalele ramuri de activitate din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, cât și cu personal tehnico-economic aferent. Același resort coordonează prelucrarea, prin colaboratori externi de specialitate, a materialelor documentare din revistele străine la care serviciul este abonat. Materialele documentare elaborate se trimit sectoarelor de activitate ale M.T.Tc., în raport cu nevoile acestora, ținându-se seama de obiectivele pe care trebuie să le atingă în dezvoltarea lor. În fiecare lună, aproximativ 600 de reviste tehnice de specialitate din țară și din străinătate sînt analizate de inginerii principali de specialitate ai resortului și îndrumate spre prelucrare colaboratorilor externi. Materialul extras din aceste reviste alcătuiește publicațiile periodice de informare documentară și anume:

Buletine de documentare tehnică, pe ramuri de specialitate — cu apariție lunară — cuprind rezumate ale articolelor tehnice din domeniul transporturilor și telecomunicațiilor, extrase din revistele tehnice de specialitate din toată lumea. Se adresează inginerilor și personalului mediu din transporturi, după cum urmează:

— *Buletinul de documentare tehnică — căi ferate*; satisface cerințele ramurilor mișcare-comercial, tracțiune-vagoane, centralizare, telecomandă și construcția-întreținerea căii. Apare din anul 1956 și conține aproximativ 120 de pagini.

— *Buletinul de documentare tehnică — transporturi rutiere*, cu subdiviziunile drumuri și auto. Conține aproximativ 70 de pagini. Apare din anul 1960.

— *Buletinul de documentare tehnică — transporturi navale*. Conține aproximativ 60 de pagini. Apare din anul 1960.

— *Buletinul de documentare tehnică — poștă și telecomunicații*. Conține aproximativ 60 de pagini. Apare din anul 1960.

Caietele selective pe ramuri de specialitate reunesc articole traduse în întregime în limba română din revistele tehnice de specialitate din toată lumea. Apar la două luni (circa 100 pagini) și se adresează inginerilor din transporturi după cum urmează:

— *Caietul selectiv — tracțiune-motivă rulant*. Apare din 1957.

— *Caietul selectiv — construcția și întreținerea căii*. Apare din 1957.

— *Caietul selectiv — centralizare și telecomunicații feroviare*. Apare din 1950.

— *Caietul selectiv — transporturi navale*. Apare din 1960.

Publicația *Progrese în transporturi* (circa 40 de pagini), realizează o trecere în revistă a progreselor în transporturile tuturor țărilor și se adresează personalului superior, în ramurile feroviare și navală: (*Progrese în transportul feroviar cu apariție trimestrială și Progrese în transportul naval cu apariție bianuală*).

În afară de publicațiile cu periodicitate fixă, același resort mai editează:

Culegerile documentare tematice, care selectează și traduc articole din revistele tehnice străine, în cazul că ele conțin informații noi despre o anumită temă.

Din această culegere au apărut următoarele titluri: *Tracțiunea diesel* (8 volume a circa 180 de pagini fiecare); *Calea fără joante* (3 volume a circa 80 de pagini fiecare) și *Calea pe traverse de beton* (2 volume a 80 de pagini fiecare).

În prezent, sînt în lucru noi culegeri de documentare tematice, dintre care menționăm: *Mecanizarea încărcărilor și descărcărilor la calea ferată; Calea ferată electricată; Semnalizarea automată și autostopul; Calea pe traverse de beton*, vol. 3.

Studiile de sinteză pe probleme conțin sinteze ale stadiului tehnic pe plan mondial într-o problemă care formează obiectul cercetării. Dintre studiile elaborate,

cităm: *Introducerea în construcția prin sudură a podurilor metalice de cale ferată și șosea; Locul transporturilor în economia națională; Metode noi pentru întocmirea planurilor de transport și dirijarea vagoanelor grele; Locomotive electrice.*

Cercetările documentare pe probleme reunesc bibliografiile ale temelor de cercetat. Din anul 1960 pînă în prezent, au fost elaborate 273 de cercetări documentare (*Sisteme de propulsie diesel-electrice pentru nave maritime; Electricizarea căilor ferate; Influența economică a lucrărilor de construcții și reconstrucții de drumuri; Justificarea tehnico-economică a construcțiilor de pasaje denivelate la încrucșările drumurilor cu căile ferate; Ambalaje pentru transport, funcțiile ambalajelor pentru transport; Creșterea parcului auto și prognoza creșterii parcului auto în diferite țări etc.*).

Sectorului de care ne ocupăm îi revine și sarcina de a elabora lucrări speciale de documentare.

În Colecția Tehnică nouă în transporturi și telecomunicații au fost publicate numeroase broșuri cuprinzînd sinteze asupra stadiului mondial al tehnicii noi în diferite domenii de activitate în transporturi. Dintre temele tratate în această colecție, relevăm: *Teoria și tehnica frecvențelor foarte înalte; Căile modernizării navelor; Combaterea zgomotelor de vehicule la calea ferată; Organizarea transporturilor auto centralizate și a expeditiei de mărfuri; Automatizarea triajelor; Tranzistoare în instalații de telecomunicații și SCB; Spălarea vagoanelor de marfă; Instalații de asigurare a trecerilor de nivel; Mase plastice folosite la calea ferată etc.*

Mai trebuie amintite *Cataloagele de cărți tipărite sau multiplicare de către Editura transporturilor și telecomunicațiilor*, care clasează materialul pe ramurile de activitate ale Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor și pe ani de apariție; *Cataloage de articole traduse* (pe ramuri de specialitate, clasate alfabetic) și *Îndrumătoarele privind munca de documentare și clasificarea zecimală*.

Serviciul nostru de documentare fiind organul de directivă și coordonare a documentării din cadrul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, organizează — pe bază de normative de distribuție și prin anchetele de tiraj — difuzarea materialelor documentare către toate unitățile centrale și din exterior.

Pentru informarea rapidă a specialiștilor interesați în rezolvarea problemelor de tehnică nouă, se întocmesc informări individuale, atunci când — la analizarea publicațiilor primite — se constată că unele probleme trebuie semnalate înainte de apariția buletinelor de documentare tehnică. Aceste informări fac să crească operativitatea în aplicarea tehnicii noi în transporturi.

Resortul de documentare fotocinematografică are sarcina de a executa înregistrări fotografice ale realizărilor tehnice mai importante din transporturi, copii fotografice de orice dimensiuni, pe baza fototecii documentare care, în prezent, conține peste 30 000 de imagini din toate domeniile de activitate ale M.T.Tc. Personalul de specialitate din acest resort execută reproduceri fotografice din publicațiile în curs de prelucrare pentru ilustrarea materialelor elaborate de S.D.T.

Tot în cadrul acestui resort, se realizează anual, în regie proprie, 3—4 filme tehnice documentare în domeniul transporturilor, pe peliculă de 35 mm alb-negru. Aceste filme au rolul de a face cunoscut lucrătorilor din transporturi noile procese tehnologice la unele lucrări, răspîndirea și generalizarea metodelor înaintate de muncă, exploatarea maximă și rațională a unor mijloace moderne de transport, succesiunea operațiilor la executarea unor lucrări cu ajutorul aparatelor, utilajelor și instalațiilor noi în toate ramurile de activitate ale M.T.Tc.

Pînă în prezent, acest resort a realizat un număr de 18 filme tehnico-documentare între care: *Întreținerea instalațiilor de centralizare electrodinamică cu rețee*; *Refacția mecanizată a căii cu panouri prefabricate*; *Tehnica securității muncii în exploatarea feroviară*; *Circulația trenurilor pe pante*; *Repararea frinei automate*; *Verificarea și încercarea podurilor de cale ferată*; *Locomotiva diesel-electrică* etc. În cursul anului, vor fi terminate filmele: *Mersul trenurilor după grafic*; *Circulația trenurilor directe de marfă fără personal de tren*; *Frinarea trenurilor*, cît și o bună parte a filmului *Metode de economisire a combustibilului la automobile*.

Resortul fotocinematografic coordonează realizarea unui număr mediu de 25 diafilme tehnico-documentare pe an, cerute de direcțiile centrale ale M.T.Tc., pentru

a servi la instruirea personalului de exploatare și a celui însărcinat cu întreținerea diferitelor instalații specifice transporturilor. Pînă în prezent, s-au realizat 136 diafilme tehnico-documentare. Pentru anul 1963, a fost planificată executarea a 37 diafilme, dintre care 20 sînt deja terminate.

Filmele realizate de Serviciul nostru de documentare tehnică și cele achiziționate din alte țări sînt vizionate în sala de proiecții a serviciului, cît și în sălile cluburilor sindicale ale unităților ce aparțin direcțiilor regionale.

Resortul fotocinematografic are legături cu toate administrațiile de căi ferate din țările membre ale Organizației Internaționale de Căi Ferate. Pe baza acestor legături, se organizează: schimburi de filme tehnico-documentare, împrumuturi de filme pentru vizionare și, eventual, achiziționare, realizarea în comun a unor astfel de filme.

Biblioteca tehnică centrală a serviciului cuprinde peste 100 000 de volume cărți tehnice și 20 000 colecții de reviste din specialitățile ramurilor de activitate ale Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, în marea lor majoritate de nivel superior. Anual, fondurile de publicații se îmbogățesc în medie cu 3 000 de volume cărți tehnice și 600 titluri de reviste tehnice din țară și străinătate. Biblioteca și-a alcătuit o serie de instrumente de muncă, absolut necesare informării lucrătorilor serviciului și cititorilor: catalogul alfabetic și pe materii al cărților; catalogul pe materii al articolelor de reviste și articolelor traduse; catalogul instrucțiunilor de serviciu pentru toate ramurile de activitate ale M.T.Tc., după numărul de ordine al instrucțiunii.

Biblioteca este larg frecventată de ingineri, tehnicieni, muncitori, studenți ai

Un aspect din sala de lectură a Serviciului de documentare tehnică în transporturi și telecomunicații

facultăților care au contingență cu transporturile.

Pe lângă activitatea descrisă, Serviciul de documentare tehnică îndrumă organele de documentare ale unităților din transporturi și telecomunicații, printre care și cele peste 3 000 de biblioteci tehnice, căutând să dezvolte interesul lucrătorilor din transporturi pentru documentarea tehnică. Datorită activității metode duse de către serviciul nostru, bibliotecile tehnice sînt frecventate de un număr din ce în ce mai mare de cititori, iar cererile de informare documentară tehnică venite din producție pe adresa S.D.T. se înmulțesc mereu.

S.D.T. mai dispune și de o sală de conferințe cu 250 de locuri, înzestrată cu aparate moderne de proiecție, în care organizează — împreună cu Comisia de ingineri și tehnicieni de pe lângă Comitetul de întreprindere al M.T.Tc. — con-

ferințe tehnice urmate de filme tehnice documentare. Sala mai servește și la organizarea de consfătuiri de producție, schimburi de experiență și gale de filme tehnice — documentare pentru lucrătorii din diferite direcții de specialitate din M.T.Tc., precum și pentru elevii școlilor medii și studenții de la institutele de transporturi și telecomunicații.

Pentru viitor, S.D.T. va dezvolta în măsură mai mare documentarea pe teme specifice unităților de transporturi și telecomunicații, preocupindu-se de generalizarea experienței înaintate și aplicarea în producție a rezultatelor cercetărilor științifice. De asemenea, va elabora publicații noi de nivel mediu, pe specialități. Propaganda tehnică va fi întărită, în vederea folosirii cât mai largi a realizărilor tehnicii mondiale în producție specifică transporturilor.

II. e POPA

CĂRȚI ȘI REVISTE DE BIBLIOLOGIE

O BIBLIOGRAFIE A TRADUCERILOR ÎN LIMBI STRĂINE A OPEREI LUI LEV TOLSTOI

Este îndeobște cunoscut ecoul larg, cu adevărat universal al creației marelui scriitor rus Lev Nikolaevici Tolstoi. Încă din timpurile vechii romancierului rus operele sale au fost prețuite și căutate de publicul cititor din cele mai diferite țări (Franța, Germania, Anglia, Italia, România, Polonia etc.). Anii nu au micșorat răsunetul operei tolstoiene, ba dimpotrivă i-au sporit gloria. Comemorarea, în 1960, a 50 de ani de la moartea lui L. N. Tolstoi a dovedit caracterul nemuritor, am putea spune mereu viu al romanelor, nuvelor și povestirilor sale. Această permanență de-a lungul deceniilor în cultura omenirii explică interesul mereu viu al cititorilor față de romanele *Război și pace*, *Anna Karenina*, *Învierea*, ca și lupta de opinii ce continuă să se desfășoare și în vremea noastră în jurul operei lui L. N. Tolstoi.

Această rezonanță universală a creației tolstoiene se cristalizează în numeroasele și entuziastele cuvinte de prețuire rostite de cei mai de seamă scriitori din cele mai diferite țări ale lumii. Și dacă ar fi să încercăm să facem o listă, ar trebui să așezăm alături de scriitorii români Al. Duiliu-Zamfirescu, Mihail Sadoveanu,

Gala Galaction, Cezar Petrescu, pe francezii Gustave Flaubert, Alphonse Daudet, Romain Rolland, Jean Richard-Bloch, Louis Aragon, pe englezii John Galsworthy, Bernard Shaw, pe americanul Theodore Dreiser, pe germanii Gerhard Hauptmann, Thomas Mann, Anna Seghers, pe bulgarii Ivan Vazov și Nicolai Vapțarov, pe polonezii Eliza Orzeschkowa și Boleslav Prus. Renumele universal al creației lui L. N. Tolstoi se măsoară și după numărul impresionant de studii, articole, cărți scrise despre el în cele mai deosebite țări ale lumii.

Dar, totodată, importanța mondială a operelor lui Tolstoi își găsește expresia și în circulația largă a tălmăcirilor după scrierile sale. E poate un aspect mai puțin spectaculos, dar foarte convingător prin concluziile precise și evidente spre care ne îndeamnă, de natură a sugera o imagine pregnantă a universalității reale de care s-a bucurat și se bucură talentul marelui scriitor rus. Cercetări asupra difuzării în traduceri a operelor lui Tolstoi s-au făcut într-o serie de țări. Dar numai o reunire a acestor investigații, într-o imagine de ansamblu, ne poate sugera în toată amploarea sa ta-

bloul circulației universale a operei tolstoiene. De aceea e cu totul binevenită publicarea de către Biblioteca Unională de Literatură străină din U.R.S.S., în colaborare cu Muzeul de Stat „L. N. Tolstoi”, a unei bibliografii privind traducerea din Tolstoi în limbi străine¹⁾.

Lucrarea îmbrățișează procesul de tălmăcire a operelor lui Tolstoi pe o perioadă de aproape 100 de ani, de la prima traducere cunoscută nouă, aceea a nulei *Copilăria* apărută în limba engleză, în 1862 (traducător Malvida von Meizenburg) și pînă la comemorarea semicentenarului morții scriitorului, în 1960. Bibliografia consemnează toate seriile de opere complete, de opere alese, culegeri de opere, volume separate conținând scrieri ale lui Tolstoi. Pe aceste capitole mai importante este împărțit și volumul, care reunește în peste 500 de pagini știri despre difuzarea creației scriitorului rus în numeroase limbi ale lumii (afară de rusă). În atenția autorilor nu au stat tălmăcirile publicate în periodice (reviste și ziare).

Bibliografia conține 6319 titluri bibliografice, aparținînd la 48 de limbi ale lumii. Cîțiva indici alfabetici (de titluri rusești ale operelor lui Tolstoi, de titluri străine, de dramatizări după operele lui Tolstoi, de nume de traducători, de limbi în care s-au tradus scrierile lui Tolstoi), înlesnesc mînuirea volumului. O muncă migăloasă, atentă și competentă depusă de colectivul de autori a asigurat bibliografiei o ținută științifică impecabilă, urmărindu-se indicarea riguroasă a elementelor necesare în cazul fiecărui titlu citat. Deosebit de prețioase sînt indicațiile complete de sumar la fiecare volum, în seriile de opere complete sau opere alese, ca și menționarea riguroasă a datelor de apariție, a numelor de traducători etc.

Desigur că o bibliografie este numai un punct de pornire pentru lucrări de analiză sau sinteză, pentru cercetări de amănunt sau dimpotrivă priviri generale asupra unei probleme. Desigur că o bibliografie a tălmăcirilor după operele lui Tolstoi nu este decît o temelie pe care trebuie să se înalțe eșafodajul unei

lucrări complexe despre importanța mondială a romancierului rus. Și totuși chiar din simpla parcurgere a acestor titluri bibliografice, lipsite de orice comentariu, putem trage concluzii de un deosebit interes și de o incontestabilă pregnanță.

Cît s-a tradus din Tolstoi? Imens. Numai romanul *Anna Karenina* a fost tălmăcit în 39 de limbi de pe glob, *Război și pace* a apărut în 37 de limbi, *Învierea* în 34 de limbi, *Sonata Kreutzer* a fost tradusă în 1890, anul primelor tălmăciri după acest roman, în 3 versiuni franceze, în 4 versiuni engleze și 6 versiuni germane. În anul apariției sale în Rusia, (1899), romanul *Învierea* a fost publicat în limbile franceză, engleză (3 versiuni), germană (4 versiuni) și română. Printre limbile în care s-au tălmăcit operele lui Tolstoi, întîlnim, alături de cele de largă circulație (franceză, germană, engleză etc.) și limbi ca qudjarati, pendjabi, marathi, macedoneană, lujițeană, urdu, tamili etc.

Bibliografia ne dă prilejul să constatăm cît de mare a fost interesul pentru opera lui Tolstoi în țările Orientului (China, Japonia, India, Coreea), deschizînd perspective de cercetare într-un domeniu mai puțin abordat de specialiști. Într-adevăr mulți sînt înclinați să considere gloria scriitorului rus într-un plan restrîns, european, eventual recurgînd și la literatura americană. Ei scapă însă din vedere ecoul puternic pe care l-a avut creația tolstoiană în Japonia, unde romanul *Anna Karenina* a fost editat de peste 30 de ori, în India unde printre traducătorii lui Tolstoi figurează binecunoscutul scriitor Premchand sau în China unde romanul *Război și pace* a fost tălmăcit în 1931—1933 de Go-Mo Jo.

De aceea indicațiile bibliografice, care la prima vedere pot părea rigide și schematice, la o meditație mai atentă și mai adîncă prilejuiesc minții cercetătorului zboruri îndrăznețe, aventuri spre ipoteze noi, pe drumuri încă neumblate, spre concluzii deschizînd orizonturi și mai largi.

Volumul este prefațat cu toată competența de T. L. Motiliova, doctor în științe filozofice, binecunoscută prin lucrările sale privind „destinul” în străinătate al operelor lui Tolstoi. Tot Motiliova este și redactorul responsabil al lucrării.

Tatiana NICOLESCU

¹⁾ *Hudojestvennie proizvedenia L. N. Tolstoi v perevodah na inostrannie razoki*. Bibliografiia. Izdatelstvo Vsesoiuznoi Kniznoi Palati Moskva, 1961.

3 SEPTEMBRIE. *Se împlinesc 80 de ani de la moartea marelui scriitor I. S. TURGHENIEV* (n. 1818—1883), strălucit reprezentant al literaturii realiste ruse. [Turgheniev, I. S. *Opere*. Vol. I—X. Buc., Cartea rusă, Editura pentru literatură universală, 1953—1961. Vol. 1. *Povestirile unui vinător*. 1954. 347 p., 1 f. portr., 23 f. pl.; Vol. 2. *Rudin*. *Un cuib de nobili*. 1953. 284 p., 1 f. portr., 5 f. pl., erată; Vol. 3. *În ajun*. *Părinți și copii*. 1955. 344 p., 1 f. portr.; Vol. 4. *Fum* (Roman). *Desțelenire*. Roman în două părți. 1955. 440 p., 1 f. portr., 7 f. pl.; Vol. 5. *Nuvele și povestiri*. 1956. 527 p.; Vol. 6. Idem. 1957. 323 p., erată; Vol. 7. Idem. 1957. 339 p.; Vol. 8. Idem. 1957. 420 p., 1 f. portr.; Vol. 9. *Scene și comedii*, 1958. 428 p.; Vol. 10. *Poeme și poezii*. 1961. 596 p., 1 f. portr.; Turgheniev, I. S. *Opere*. Vol. XI. [Cuvântări—Însemnări—Scrisori]. Buc., Editura pentru literatură universală, 1962. 588 p. + 1 f. portr.; Turgheniev, I. S. *Despre munca literară*. Buc., Cartea rusă. 1957. 167 p. (Mica bibliotecă critică, 54).

★

5 SEPTEMBRIE 1858. *S-a născut scriitorul român ALEXANDRU VLAHUȚĂ* (m. 1919). [Vlahuță, Alexandru. *Opere alese*. Buc., Editura tineretului, 1957. 275 p. cu portr. (Biblioteca școlarăului); Vlahuță, Alexandru. *Dan*. Roman. Buc., Editura tineretului, 1960. 208 p. (Biblioteca școlarăului, 33); Vlahuță, Alexandru. *În viltoare*. [Scrieri alese]. Buc., Editura tineretului, 1960. 328 p. (Biblioteca școlarăului, 32); Vlahuță, Alexandru. *Nuvele, schițe, articole*. Buc., E.S.P.L.A., 1959. XXIII + 264 p. 1 f. portr. (Biblioteca pentru toți); Vlahuță, Alexandru. *Poezii*. Buc., E.S.P.L.A., 1959. 272 p. + 1 f. portr. (Biblioteca pentru toți); Vlahuță, Alexandru. *România pitorească*. Ediția a 3-a. Buc., Editura tineretului, 1961. 176 p. cu portr. (Biblioteca școlarăului, 10); Bojin, Al. *Alexandru Vlahuță*. Studiu biobibliografic. Buc., E.S.I.P., 1959. 552 p. cu facs., 15 f. pl. portr. și facs.; *Alexandru Vlahuță* (1858—1919). Buc., Întreprinderea poligrafică nr. 3, 1958. 16 p. (Ministerul Învățământului și Culturii. Direcția generală a așezămintelor culturale, nr. 58)].

★

8 SEPTEMBRIE 1943. *A fost asasinat de către căldii hitleriști scriitorul revoluționar ceh JULIUS FUCIK*, membru al

C.C. al P.C. din Cehoslovacia (n.1903), dirz luptător pentru cauza clasei muncitoare, patriot înflăcărat și internaționalist consecvent. [Fucik, Julius. *Reportaj cu ștreangul de git*. Buc., E.S.P.L.A., 1960. XVII + 142 p. + 1 f. portr. (Biblioteca pentru toți. 48)].

8 SEPTEMBRIE. *ZIUA SOLIDARITĂȚII INTERNAȚIONALE A ZIARISTILOR*.

A intrat în tradiția presei comuniste și progresiste din întreaga lume, sărbătorirea acestei zile, fixată în mod semnificativ la 8 septembrie, cînd în urmă cu 20 de ani a fost asasinat de hitleriști ziaristul cehoslovac Julius Fucik.

★

9 SEPTEMBRIE 1828. *S-a născut LEV NIKOLAEVICI TOLSTOI* (m. 1910), unul dintre cei mai mari scriitori ai lumii despre care V. I. Lenin spunea: „Importanța sa mondială ca artist și celebritatea sa mondială ca gânditor și propovăduitor reflectă amîndouă, în felul lor, importanța mondială a revoluției ruse.

[...] Zgîrîvînd această perioadă din viața istorică a Rusiei, Lev Tolstoi a știut să ridice în lucrările sale atîtea probleme mari, a reușit să atingă o asemenea forță artistică, încît operele sale ocupă unul dintre primele locuri în literatura universală. Prezentarea genială în opera lui Tolstoi a epocii de pregătire a revoluției într-una din țările opresate de iobăgiști a marcat un pas înainte în evoluția artistică a întregii omeniri”. (*Lenin despre cultură și artă*. Buc., E.S.P.L.P. 1957. p. 108). [*Lenin despre cultură și artă*. Buc., E.S.P.L.P., 1957. p. 88, 108, 113 și 124; Tolstoi, L. N. *Opere*. În paisprezece volume. Vol. I—XIV. Buc., E.S.P.L.A., Cartea rusă, 1953—1960; Tolstoi, L. N. *Anna Karenina*. [Roman]. Vol. 1—2. Buc., Editura pentru literatură, 1961. Vol. 1. 584 p.; Vol. 2. 479 p.; Tolstoi, L. N. *Despre munca literară*. Buc., Cartea rusă, 1958. (Mica bibliotecă critică, 52); Tolstoi, L. N. *După bal și alte povestiri*. Buc., Editura pentru literatură, 1961. VI + 346 p. + 1 f. portr. (Biblioteca pentru toți, 65); Tolstoi, L. N. *Filipok* [Povești]. Buc., Editura tineretului, 1961. 48 p. cu ilustr. (Colecția „Traista cu povești”); Tolstoi, L. N. *Incursiunea*. [Povestiri]. Buc., Editura tineretului, 1960. 244 p. (Biblioteca școlarăului, 25); Tolstoi, L. N. *Invierea* [Roman]. Ediția a 2-a. Buc., Editura pentru literatură universală, 1962. 532 p. (Clasi-

cii literaturii universale); Tolstoi, L. N. *Povestiri*. Buc., Editura tineretului, 1962. 60 p. cu ilustr.; Tolstoi, L. N. *Război și pace*. Vol. 1—2. Buc., E.S.P.L.A. Cartea rusă, 1959. Vol. 1. 587 p. + 1 f. portr.; Vol. 2. 616 p.; L. N. Tolstoi. [Viața și opera]. Buc., Editat de Consiliul General A.R.L.U.S. și Comitetul național pentru apărarea păcii din R.P.R., 1960. 39 p. cu ilustr., portr., și facs.; Călinescu, G. *Studii și conferințe*. Buc., E.S.P.L.A., 1956. 263 p.; Nicolescu, Tatiana. *L. N. Tolstoi și literatura română*. Buc., 1962. 55 p. lito. (Universitatea București. Facultatea de filologie).

9 SEPTEMBRIE. *Aniversarea eliberării Bulgariei de sub jugul fascist (1944). Sărbătoarea națională a Republicii Populare Bulgaria*.

13 SEPTEMBRIE. *Se implinesc 50 de ani de la moartea lui AUREL VLAICU, strălucit pionier al aviației românești (1882—1913)*. [Carafoli, Elie. *Aurel Vlaicu — pionier al aviației românești*. Ediția a 2-a revăzută și adăugită. Buc., Combinatul poligrafic „Casa Scintei”, 1960. 63 p. cu ilustr. și portr. (Colecția „S.R.S.C.”, 355); Gheorghiu, Constantin C. *Aurel Vlaicu, un precursor al aviației românești*. Buc., Editura tehnică, 1960. 272 p. cu fig., portr. și facs. + 2 f. pl. + 1 f. tabl.; Milorian, Sergiu. *Aurel Vlaicu*. Buc., Editura tineretului, 1962. 255 p. + 10 f. portr. pl. și facs. („Oameni de seamă”); Popa, Victor Ion. *Sfirlează cu fojează*. Ediția a 3-a. Buc., Editura tineretului, 1961. 344 p. cu portr.].

17 SEPTEMBRIE 1823. *A murit GHEORGHE LAZĂR*, intemeietorul primei școli superioare în limba română din Țara Românească (n. 1779).

Exponent al ideilor înaintate, Gheorghe Lazăr a fost un curajos și hotărât luptător pentru răspîndirea culturii și deschizător de drumuri în dezvoltarea culturii poporului nostru. La școala deschisă de el s-a format generația de luptători de la 1848. [Macoveșu, George. *Gheorghe Lazăr. 1779—1823*. (Biografie). Buc., Editura tineretului, 1954. 96 p. cu ilustr. și facs. („Oameni de seamă”).

20 SEPTEMBRIE 1863. *A murit JACOB GRIMM*, renumit filolog și povestitor german (n. 1785).

Împreună cu fratele său Wilhelm Grimm, au creat o operă vastă cuprinzînd diferite domenii: literatură comparată, istorie, lingvistică, folclor, mitologie, basme și povești. Ei au iubit mult creația populară lucrînd cu zel și perseverență la opere care le-au consacrat pe Jacob ca părintele filologiei germane, iar pe Wilhelm ca pe unul dintre intemeietorii folclorului ca știință.

În semn de prețuire, Preziudiul Consiliului Mondial al Păcii a recomandat sărbătorirea în acest an în întreaga lume a fraților Grimm (cu prilejul comemorării a 100 de ani de la moartea lui J. L. K. Grimm). [Grimm, Frații. *Povești alese*. Buc., Editura tineretului, 1954. 192 p. cu ilustr. + 8 f. pl.; Grimm, Frații. *Croitorașul cel viteaz*. Ediția a 2-a. Buc., Editura tineretului, 1959. 47 p. cu ilustr. (Colecția „Traista cu povești”). Grimm, Jacob Ludwig și Wilhelm Carol. *Povești alese*. (Vol. 1—2). Buc., Editura tineretului, 1960. Vol. 1. Ediția a 3-a, 416 p. cu ilustr.; Vol. 2. Ediția 1-a. 388 p. cu ilustr.; Grimm, Jacob și Wilhelm. *Cenușăreasa*. Buc., Editura tineretului, 1961. 48 p. cu ilustr. (Colecția „Traista cu povești”); Grimm, Jacob și Wilhelm. *Motanul încălțat*. Buc., Editura tineretului, 1962. 16 p. cu ilustr.].

21 SEPTEMBRIE 1944. *A apărut primul număr legal al ziarului „Scinteia”, organ al C.C. al P.M.R. [Vezi: „Călăuza bibliotecarului” XIV (1961), 8 (aug.), p. 34].*

21 SEPTEMBRIE 1933. *Se implinesc 30 de ani de la începerea procesului înscenat de hitleristi fruntașului comunist GHEORGHI DIMITROV*.

Arestat în 1933 de către poliția hitleristă din Berlin sub acuzația calomnioasă că ar fi organizat incendierea Reichstagului german, lui Gheorghi Dimitrov i se înscenază un proces, rămas în istorie sub denumirea de procesul de la Leipzig. Comportarea lui Dimitrov la acest proces a fost un exemplu de luptă curajoasă și intransigentă împotriva fascismului. Gh. Dimitrov a demascat cu îndrăzneală, fermitate și perspicacitate revoluționară esența fascismului, mașinațiilor provocatoare josnice ale călăilor hitleristi, transformînd banca acuzării într-o tribună a luptei antifasciste și anti-imperialiste. [Dimitrov, Gheorghi. *Opere alese*. Buc., Editura politică, 1959. XV + 687 p. + 1 f. portr.].

24 SEPTEMBRIE. *ZIUA CONSTITUIEII REPUBLICII POPULARE ROMINE*.

Fig. 1

RĂSPUNS LINEI PROPUNERI

Intr-un articol publicat în revista noastră se propunea, printre altele, ca B.C.S. să realizeze și să comande centralizat, pentru toate bibliotecile un prototip de „indicator — despărțitor metalic pentru raft”, a cărui utilitate s-a dovedit cu ocazia organizării secției de împrumut a Bibliotecii Centrale de Stat.

Din inițiativa Bibliotecii Centrale de Stat s-au realizat două prototipuri. Primul (vezi foto 1) este un „suport pentru cărți” îmbunătățit și simplificat față de modelele mai vechi și care este suficient de rezistent ca să sprijine un întreg șir

Fig. 2

de cărți pe o poliță, pentru a le feri de deformare.

Al doilea prototip (vezi fotografia nr. 2) este „indicatorul despărțitor de raft” folosit în secțiile unde cititorii au acces liber la raft. Acest indicator-despărțitor, permite separarea pe aceeași poliță a cărților după conținut sau limbă, lucru ce poate fi pus în evidență prin aplicarea de etichete atît pe partea frontală cît și pe părțile laterale.

Suita de fotografii, arată felul în care pot fi folosite cele două piese, astfel încît, sperăm, tovarășii bibliotecari își vor putea face o imagine completă asupra formei și utilității lor.

Prețul acestor piese metalice este de 5,86 lei/buc. pentru „suportul pentru cărți” și 10,47 lei pentru „indicatorul-despărțitor de raft”.

Comenzile pot fi făcute fie direct către Cooperativa Tehnometalica București, str. Vinători nr. 4, fie prin intermediul Bibliotecii Centrale de Stat care este în măsură să centralizeze comenzile și să urmărească executarea lor. Bineînțeles că în prețul de mai sus, nu sînt cuprinse spezele de transport, ele căzînd în sarcina beneficiarilor.

Pentru evitarea confuziilor, este bine ca în comenzi, să se folosească cele două denumiri, chiar dacă ele nu corespund întru totul terminologiei consacrate.

